PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus
2017 m. lapkričio 14 d. įsakymu Nr. 1V-1150
(Lietuvos Respublikos
ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus
2018 m. vasario 6 d. įsakymo Nr. 1V-85 redakcija)

LIETUVOS RESPUBLIKOS RYŠIŲ REGULIAVIMO TARNYBA
Asignavimų valdytojo kodas 1214 42211

2018–2020-ŲJŲ METŲ STRATEGINIS VEIKLOS PLANAS

I. MISIJA IR STRATEGINIAI POKYČIAI

MISIJA

Užtikrinti kiekvienam Lietuvos gyventojui technologiškai pažangių, kokybiškų, saugių, įperkamų informacinių ir ryšių technologijų (toliau – IRT) ir pašto paslaugų pasirinkimo įvairovę bei veiksmingą konkurenciją elektroninių ryšių, pašto ir geležinkelių transporto sektoriuose ir vertinti atlyginimo už registro objektų registravimą ir dokumentų teikimą dydžių pagrįstumą.

VEIKLOS PRIORITETAI

Svarbiausi Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos (toliau – Tarnyba) tikslai, įgyvendinant Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo (toliau – ERĮ) ir Lietuvos Respublikos pašto įstatymo (toliau – Pašto įstatymas) nuostatas: užtikrinti sąlygas, reikalingas veiksmingai konkurencijai elektroninių ryšių ir pašto paslaugų rinkose; užtikrinti elektroninių ryšių paslaugų gavėjų ir pašto paslaugos naudotojų teisių ir teisėtų interesų apsaugą; užtikrinti efektyvų elektroninių ryšių išteklių naudojimą; skatinti veiksmingas ilgalaikes investicijas ir naujovių diegimą; užtikrinti, kad Lietuvos Respublikoje naudojami radijo ryšio įrenginiai ir elektriniai bei elektroniniai aparatai atitiktų galiojančius reikalavimus: būtų saugūs jų naudotojams, efektyviai naudotų radijo dažnių spektrą ir atitiktų nustatytus elektromagnetinio suderinamumo reikalavimus.

2018 m. numatomi šie Tarnybos veiklos prioritetai:

I. Elektroninių ryšių ir patikimumo užtikrinimo paslaugų gavėjų, pašto paslaugos, radijo ryšio įrenginių bei elektrinių ir elektroninių aparatų naudotojų teisių ir teisėtų interesų apsauga

Tarnyba toliau sieks, kad elektroninių ryšių paslaugų gavėjai, įskaitant vartotojus, turėtų galimybę palankiomis sąlygomis naudotis technologiškai pažangiomis ir jų poreikius atitinkančiomis elektroninių ryšių paslaugomis, o radijo ryšio įrenginių ir elektrinių bei elektroninių aparatų naudotojai naudotųsi kokybiškais, saugos ir kitus reikalavimus atitinkančiais radijo ryšio įrenginiais ir elektriniais bei elektroniniais aparatais.

Tarnyba toliau vykdys belaidės interneto prieigos paslaugų kokybės rodiklių stebėseną, kaip to reikalauja Europos Sąjungos (toliau – ES) direktyvos ir kiti teisės aktai, taip pat informuos visuomenę apie atliktų matavimų rezultatus. Naudojant Tarnybos turimą įrangą, bus atliekami kontroliniai matavimai, kad būtų galima palyginti elektroninių ryšių paslaugų teikėjų AB Lietuvos radijo ir televizijos centro, UAB „Bitė Lietuva“, „Telia Lietuva“ AB ir UAB „Tele2“ siūlomas paslaugas realiomis sąlygomis. 2018–2020 m. pagrindinis dėmesys bus skiriamas duomenų perdavimo spartos matavimams LTE ir 3G tinkluose judant, kai matavimai atliekami važiuojant miestų gatvėmis bei pagrindiniais keliais, aprėpiant ir mažiau apgyvendintas teritorijas. Tai leis atskleisti paslaugų kokybės rodiklių pokyčius priklausomai nuo elektroninių ryšių paslaugų teikėjų naujai diegiamų ryšio technologijų, teikiamų paslaugų aprėpties, elektroninių ryšių paslaugų gavėjų buvimo vietos ir jų judrumo, tokiu būdu sudarant galimybę vartotojams rinktis geriausiai jų poreikius atitinkančias paslaugas.

2018–2020 m. Tarnyba planuoja tęsti Tarnybos renkamų duomenų atvėrimą, sudarant galimybę fiziniams ir juridiniams asmenims naudotis pirminiais, tinkamais formatais pateikiamais Tarnybos disponuojamais duomenimis, kuriais gali nevaržomai naudotis įvairių mobiliųjų programų, taikomųjų programų kūrėjai, elektroninių ryšių paslaugas teikiantys subjektai ir kiti suinteresuoti asmenys.

Tarnyba, atsižvelgdama į 2015 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2015/2120, kuriuo nustatomos priemonės, susijusios su atvira interneto prieiga ir kuriuo iš dalies keičiami Direktyva 2002/22/EB dėl universaliųjų paslaugų ir paslaugų gavėjų teisių, susijusių su elektroninių ryšių tinklais ir paslaugomis, ir Reglamento (ES) Nr. 531/2012 dėl tarptinklinio ryšio per viešuosius judriojo ryšio tinklus Sąjungoje[1] (toliau – Reglamentas Nr. 2015/2120) nuostatas dėl tinklų neutralumo, 2018–2020 m. planuoja įdiegti naujus ir patobulinti esamus įrankius, skirtus įvertinti, ar

[1] OL 2015 L 310, p. 1

interneto prieigos paslaugų teikėjai neapriboja elektroninių ryšių paslaugų gavėjams interneto prieigos paslaugų priklausomai nuo to, kokiam interneto turiniui gauti jos naudojamos.

Įgyvendinant 2012 m. birželio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 531/2012 dėl tarptinklinio ryšio per viešuosius judriojo ryšio tinklus Europos Sąjungoje[2] su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu Nr. 2015/2120, (toliau – Reglamentas Nr. 531/2012) nuostatas, nuo 2017 m. birželio 15 d. vartotojai visoje ES gali naudotis telefono skambučių, SMS ir duomenų perdavimo paslaugomis už tokias kainas, kokios taikomos jų nacionalinėje rinkoje. Tam, kad būtų pasiekti Reglamento Nr. 531/2012 tikslai, 2017 m. gegužės 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentu (ES) 2017/920 buvo nustatytos maksimalios kainos, kurias operatoriai gali taikyti vienas kitam atsiskaitydami už didmenines tarptautinio tarptinklinio ryšio paslaugas ES ir Europos Ekonominės Erdvės (toliau – EEE) šalyse.

Nors Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas buvo priimtas politiniu susitarimu, derinant įvairių šalių interesus, išlieka rizika, kad dėl nustatyto reguliavimo operatoriai, veikiantys tokiose šalyse kaip Lietuva, kuriose mažmeninių paslaugų tarifai yra mažesni nei didmeninių paslaugų kainos, gali patirti nuostolių. Siekiant apsisaugoti nuo mažmeninių paslaugų tarifų didėjimo nacionaliniu lygiu ir nacionalinės rinkos destabilizavimo, Reglamentas Nr. 531/2012 numato galimybę tokių šalių operatoriams kreiptis į nacionalinį reguliuotoją su prašymu už tarptautinio tarptinklinio ryšio paslaugas ES ir EEE šalyse prie nacionalinių tarifų taikyti papildomą mokestį. Šis mokestis gali būti tik tokio dydžio, kiek reikia patiriamiems nuostoliams kompensuoti ir negali būti didesnis, nei Reglamente Nr. 531/2012 nustatytos maksimalios didmeninių paslaugų kainos.

Vadovaudamasi Reglamento Nr. 531/2012 6c straipsnio nuostatomis, Tarnyba gavusi UAB „Bitė Lietuva“, UAB „Tele2“ ir „Telia Lietuva“ AB prašymus dėl galimybės taikyti papildomus mokesčius, suteikė teisę šiems paslaugų teikėjams nuo 2017 m. birželio 15 d. iki 2018 m. birželio 14 d. taikyti papildomus mokesčius prie nacionalinių judriojo ryšio paslaugų tarifų už tarptautinio tarptinklinio ryšio paslaugas keliaujant ES ir EEE. Pažymėtina, kad Lietuvos operatoriams UAB „Bitė Lietuva“, UAB „Tele2“ ir „Telia Lietuva“ AB leista taikyti papildomus mokesčius tik siekiant išlaikyti nacionalinių judriojo telefono ryšio paslaugų kainų stabilumą ir tik tokio dydžio, kiek reikia jų patiriamiems nuostoliams kompensuoti. Tarnyba, prižiūrėdama Reglamento Nr. 531/2012 vykdymą, atidžiai stebi situaciją rinkoje ir, pasikeitus aplinkybėms, turi teisę panaikinti sprendimą dėl papildomų mokesčių taikymo, jei būtų nustatyta, kad papildomi mokesčiai ES ar EEE taikomi ne tiems tikslams, kurie numatyti Reglamente Nr. 531/2012 (tam, kad padengtų nuostolius išlaikant nacionalinių judriojo telefono ryšio paslaugų kainų stabilumą).

2018 m. Tarnyba tęs situacijos rinkoje stebėseną ir priežiūrą, ar judriojo ryšio operatoriai vykdo Reglamento Nr. 531/2012 ir Reglamento Nr. 2015/2120 nuostatas, ar elektroninių ryšių paslaugų gavėjai nėra diskriminuojami, ar teikiant paslaugas ir atsiskaitant tarp operatorių nėra taikomos diskriminacinės nuostatos. 2018 m. Tarnybos atstovai taip pat aktyviai dalyvaus sprendžiant kitas praktines Reglamento Nr. 531/2012 ir Reglamento Nr. 2015/2120 taikymo problemas, kai reikės operatyviai reaguoti į šalies operatorių veiksmus ir (ar) ketinimus rinkoje.

Labai svarbi 2018 m. vartotojų teisių ir teisėtų interesų apsaugos dalis – tęstinė švietėjiška Tarnybos veikla, informuojant (teikiant metodinę pagalbą) paslaugų teikėjus apie nustatytus neatitikimus, pvz., paslaugų teikimo sutartyse, viešai skelbiamoje informacijoje.

Siekdama užtikrinti Elektromagnetinio suderinamumo techniniame reglamente, patvirtintame Tarnybos direktoriaus 2016 m. balandžio 11 d. įsakymu Nr. 1V-427 „Dėl Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus 2006 m. gruodžio 15 d. įsakymo Nr. 1V-1328 „Dėl Elektromagnetinio suderinamumo techninio reglamento patvirtinimo“ pakeitimo“, (toliau – EMS reglamentas) ir Radijo ryšio įrenginių techniniame reglamente, patvirtintame Tarnybos direktoriaus 2016 m. birželio 14 d. įsakymu Nr. 1V-670 „Dėl Radijo ryšio įrenginių techninio reglamento patvirtinimo“, (toliau – RRĮ reglamentas) įtvirtintų reikalavimų laikymąsi, Tarnyba 2018–2020 m. stiprins radijo ryšio įrenginių bei elektrinių ir elektroninių aparatų rinkos priežiūrą, tam, kad į Lietuvos Respublikos rinką būtų pateikiami tik kokybiški, ES reikalavimus atitinkantys įrenginiai ir aparatai, tikrins į Lietuvos Respublikos rinką tiekiamų įrenginių bei aparatų atitiktį ES nustatytiems techniniams reikalavimams, kels Tarnybos

[2] OL 2012 L 172, p. 10

darbuotojų techninę kvalifikaciją, aktyviai dalyvaus ES šalių administracijų rengiamose rinkos priežiūros kampanijose, naudojant ES rinkos priežiūros įrankį – bendrosios rinkos priežiūros informacijos archyvavimo ir informacijos mainų sistemą ICSMS. Tarnyba sieks, kad būtų kuo efektyviau užkertamas kelias esminių reikalavimų neatitinkantiems, žalingus trikdžius skleidžiantiems radijo ryšio įrenginiams bei elektriniams ir elektroniniams aparatams patekti pas vartotojus. Atsižvelgiant į technikos pasiekimų lygį bei naujus darniųjų standartų reikalavimus, Tarnyba įsigys ir įsisavins naują techninę kontrolės įrangą, pradės taikyti naujus radijo ryšio įrenginių bei elektrinių ir elektroninių aparatų atitikties esminiams reglamentų reikalavimams bandymų metodus.

Svarbiausia Tarnybos pašto paslaugos reguliavimo sritimi 2018–2020 m. toliau išliks pašto paslaugos naudotojų teisių ir teisėtų interesų apsauga. Ši veikla apims pašto paslaugos, įskaitant universaliosios pašto paslaugos, teikimo priežiūrą: naudotojų konsultavimą ir skundų nagrinėjimą, pašto paslaugos teikėjų konsultavimą, universaliosios pašto paslaugos teikimo sąlygų laikymosi priežiūrą, universaliųjų pašto paslaugų kokybės rodiklių priežiūrą ir kt.

Tarnyba ir toliau skatins skaidrią ir efektyvią konkurenciją pašto paslaugos rinkoje, pašto paslaugos teikėjams užtikrinant galimybę skaidriomis ir nediskriminacinėmis sąlygomis naudotis AB Lietuvos pašto valdomu pašto tinklu.

2018–2020 m. Tarnyba vertins, kaip AB Lietuvos pašto veiklos optimizavimas užtikrins pareigą teikti universaliąją pašto paslaugą laikantis nustatytų reikalavimų. Planuojamu laikotarpiu taip pat bus vertinama, ar teisinis pašto veiklos reguliavimas atitinka besikeičiančius pašto paslaugos naudotojų poreikius ir (ar) paslaugos teikimo būdus.

Didelis Tarnybos dėmesys bus skiriamas AB Lietuvos pašto visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje teikiamos universaliosios pašto paslaugos kokybės priežiūrai, universaliosios pašto paslaugos tarifų pagrįstumo analizei, AB Lietuvos pašto taikomai sąnaudų apskaitos sistemai ir kitiems universaliosios pašto paslaugos teikimo aspektams.

Įgyvendindama 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 910/2014 dėl elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų vidaus rinkoje, kuriuo panaikinama Direktyva 1999/93/EB[3] (toliau – eIDAS reglamentas) nuostatas, Tarnyba 2018 m. vykdys patikimumo užtikrinimo paslaugų priežiūros įstaigos ir įstaigos, atsakingos už nacionalinio patikimo sąrašo sudarymą, tvarkymą ir skelbimą, funkcijas, tobulins šiai veiklai vykdyti reikalingas skaitmenines priemones, stiprins vartotojų informavimą. Šiuo metu patikimame sąraše skelbiamos informacijos apimtis yra išplėsta ir, vadovaujantis eIDAS reglamento 19 straipsnio 3 dalimi, Tarnyba turės teikti susistemintą informaciją Europos tinklų ir informacijos saugumo agentūrai (angl. *European Network and Information Security Agency*) (toliau – ENISA) apie iš patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų gautus pranešimus dėl saugumo ar vientisumo pažeidimų.

II. Elektroninių ryšių tinklų ir jais teikiamų paslaugų saugumo užtikrinimas bei kibernetinių ir saugumo incidentų prevencija

Šiuo metu pradėta didelio masto kibernetinio saugumo reforma, apimsianti Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos ir kitų biudžetinių įstaigų padalinių pertvarkymą tam, kad kibernetinių incidentų valdymą vykdytų vieningas Nacionalinis kibernetinio saugumo centras (toliau – NKSC). Įgyvendinant valstybės kibernetinio saugumo ir elektroninės saugos funkcijų konsolidavimą, planuojama Tarnybos atliekamas nacionalinio elektroninių ryšių tinklų ir informacijos saugumo incidentų tyrimo padalinio CERT (angl. *Computer Emergency Response Team*) (toliau – CERT-LT) funkcijas perduoti NKSC. Toks įstaigų apjungimas į NKSC leis įgyvendinti Lietuvos Respublikos kibernetinio saugumo įstatymo nuostatas dėl vieno langelio principo ir sumažinti administracinę naštą valstybės ir privačių informacinių išteklių valdytojams. Taip pat, sumažinus incidentus valdančių ir tiriančių institucijų skaičių, tikėtina, kad bus užtikrintos paprastesnės incidentų valdymo nacionaliniame lygmenyje procedūros. Kita vertus, konsolidavus valstybės kibernetinio saugumo ir elektroninės saugos funkcijas, siekiama, kad būtų užtikrintas vieningas valstybės kibernetinio saugumo politikos formavimas ir atsakomybė, kad būtų išvengta šioje srityje veikiančių institucijų funkcijų dubliavimosi, neefektyvaus valstybinio sektoriaus kibernetinio saugumo žmogiškųjų išteklių ir valstybės lėšų panaudojimo.

[3] OL 2014 L 257, p. 73

Vadovaujantis 2017 m. gruodžio 19 d. priimtais Lietuvos Respublikos kibernetinio saugumo įstatymo Nr. XII-1428 1, 2, 4, 6, 10, 15, 16, 18 straipsnių pakeitimo, 8 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir Įstatymo papildymo priedu įstatymu Nr. XIII-920 ir Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 3, 8, 9, 42[1] ir 71 straipsnių pakeitimo įstatymu Nr. XIII-921, NKSC nuo 2018 m. sausio 1 d. perėmė iš Tarnybos CERT-LT funkcijų vykdymą. Tačiau, atsižvelgiant į šių funkcijų perėmimo administracinius ir techninius procesus bei siekiant užtikrinti nenutrūkstamą CERT-LT funkcijų vykdymą, Tarnyba iki 2018 m. kovo 1 d. teiks NKSC techninį palaikymą, reikalingą CERT-LT funkcijų vykdymui.

2017 m. CERT-LT pateikė Tarnybos paraišką dėl projekto „Įrankiai ir gebėjimų tobulinimas geresnei kibernetinės erdvės stebėsenai, analizei ir grėsmių nustatymui Lietuvoje ir ES“ (angl. *„Tools and capacity building for better cyberspace monitoring, analysis and threat detection for Lithuania and EU“*) įgyvendinimo. CERT-LT pateiktas pasiūlymas buvo pripažintas tinkamu ir 2017 m. rugsėjo 1 d. Tarnyba su Europos Komisijos (toliau – EK) įgaliota agentūra Inovacijų ir tinklų programų vykdomąja įstaiga (angl. Innovation and Networks Executive Agency) (toliau – INEA) pasirašė projekto įgyvendinimo sutartį Nr. INEA/CEF/ICT/A2016/1332545. Kadangi šis projektas ypatingai svarbią reikšmę turi CERT-LT kompetencijų stiprinimui, Tarnyba iki 2018 m. gegužės 31 d. turės užtikrinti projekto administravimą, kol NKSC bus pasirengęs tęsti Tarnybos pradėtas viešųjų pirkimų procedūras ir atlikti sutarčių su EK perrašymo bei kitas administracines procedūras.

Tarnyba iki 2018 m. kovo 1 d. teikdama NKSC techninį palaikymą atliekant CERT-LT funkcijas vykdys kibernetinių ir saugumo incidentų (toliau kartu – incidentai) prevenciją: stengsis užtikrinti viešųjų ryšių tinklų, viešųjų elektroninių ryšių paslaugų ir elektroninės informacijos prieglobos paslaugų saugumą ir vientisumą, užkirsti kelią incidentams plisti, mažinti viešųjų ryšių tinklų, viešųjų elektroninių ryšių paslaugų ir elektroninės informacijos prieglobos paslaugų teikėjų, viešųjų elektroninių ryšių paslaugų ir elektroninės informacijos prieglobos paslaugų gavėjų dėl incidentų patiriamos žalos atsiradimo riziką ir kt.

IRT srityje populiarėjant debesų kompiuterijos koncepcijai, kurią pasitelkiant kuriama ir teikiama vis daugiau pažangių elektroninės informacijos prieglobos paslaugų (pvz., interneto svetainių priegloba, informacijos saugojimas virtualiosiose duomenų saugyklose, virtualiosios dokumentų valdymo sistemos), šių paslaugų saugumas tampa vienu opiausių kibernetinio saugumo klausimų. Iki 2018 m. kovo 1 d. Tarnyba interneto svetainėje www.esaugumas.lt ir toliau informuos paslaugų naudotojus apie debesų kompiuterijos paslaugas, teiks rekomendacijas, kaip tinkamai pasirinkti šių paslaugų teikėją ir pačią paslaugą, taip pat išsamią informaciją apie saugumą elektroninėje erdvėje, patarimus, kitą vartotojams naudingą informaciją.

III. Investicijų į naujos kartos plačiajuosčio belaidžio ryšio tinklus bei pažangių technologijų ir paslaugų darnios plėtros skatinimas

2016 m. balandžio 28 d. buvo priimtas Europos Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2016/687 dėl 694–790 MHz dažnių juostos suderinimo antžeminėms sistemoms, kuriomis galima teikti belaidžio plačiajuosčio elektroninio ryšio paslaugas, ir lankstaus jos naudojimo ES nacionaliniais tikslais. Taip pat 2017 m. gegužės 17 d. priimtas Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas (ES) 2017/899 dėl 470–790 MHz dažnių juostos naudojimo Sąjungoje[4] (toliau – Sprendimas 2017/899), kuriuo ES valstybės narės iki 2020 m. birželio 30 d. įpareigotos sudaryti sąlygas naudoti 694–790 MHz (toliau – 700 MHz) radijo dažnių juostą antžeminėms sistemoms, kuriomis galima teikti belaidžio plačiajuosčio elektroninio ryšio paslaugas, o iki 2030 m. užtikrinti, kad 470–694 MHz radijo dažnių juostą galima būtų naudoti transliavimo paslaugoms, įskaitant nemokamą televiziją. Sprendime 2017/899 nustatyta, kad terminas sudaryti sąlygas naudoti 700 MHz radijo dažnių juostą antžeminėms sistemoms, kuriomis galima teikti belaidžio plačiajuosčio elektroninio ryšio paslaugas, gali būti atidėtas ne ilgiau kaip dvejiems metams, t. y. iki 2022 m. birželio 30 d.

Priėmus Sprendimą 2017/899, vienas iš pagrindinių Tarnybos veiklos prioritetų 2018–2020 m. bus pasirengimas jo įgyvendinimui. Tarnyba turės parengti ir ne vėliau kaip iki 2018 m. birželio 30 d. priimti Lietuvos nacionalinius planus ir tvarkaraščius, numatančius kaip bus užtikrinamas įpareigojimų vykdymas. Įgyvendindama Sprendimą 2017/899 Tarnyba sieks sumažinti būsimo pereinamojo proceso

[4] OL 2017 L 138, p. 131

poveikį visuomenei ir sudaryti palankesnes sąlygas pažangių technologijų ir paslaugų darniai plėtrai. Ne mažiau svarbūs bus tarptautinio koordinavimo procesai dėl Rusijos Federacijoje ir Baltarusijos Respublikoje šioje radijo dažnių juostoje suplanuotų ir veikiančių televizijos transliavimo stočių, dėl ko Lietuvoje, kaip ir kitose su Rusijos Federacija ir Baltarusijos Respublika besiribojančiuose ES valstybėse, šie sprendimai gali likti neįgyvendinti ar įgyvendinti tik iš dalies.

Šiuo metu Lietuvoje 700 MHz radijo dažnių juosta naudojama TV programų transliavimo paslaugoms teikti, todėl labai svarbu kuo greičiau užbaigti TV programų transliavimo tinklų perplanavimą šioms paslaugoms teikti panaudojant 470–694 MHz radijo dažnių juostą. 2018–2020 m. bus vykdomi radijo dažnių (kanalų) pakeitimai tam, kad 700 MHz radijo dažnių juostą būtų galima naudoti ne TV programų transliavimo paslaugoms teikti, o plačiajuosčio judriojo ryšio tinklams plėtoti. Pažymėtina, kad dėl šio 700 MHz radijo dažnių juostos paskirties pakeitimo gali reikėti ne tik keisti radijo dažnius (kanalus), bet ir įdiegti naujus TV programų siuntimo ir glaudinimo standartus (DVB-T2, HEVC) bei keisti priėmimo įrangą.

2015 m. gegužės 28 d. Europos Komisija priėmė įgyvendinimo sprendimą (ES) 2015/750 dėl 1452–1492 MHz dažnių juostos suderinimo antžeminėms sistemoms, tinkamoms elektroninio ryšio paslaugoms teikti Sąjungoje[5] (toliau – Sprendimas 2015/750). Paminėtina, kad radijo ryšio plėtra šioje radijo dažnių juostoje gali būti sunkiai vykdoma ar iš viso negalima dėl užsienio valstybėse veikiančių aeronautikos navigacijos sistemų. Kai kurių valstybių narių, įskaitant ir Lietuvą, iniciatyva, Sprendime 2015/750 buvo įrašyta nuostata, kad valstybės narės neprivalo įgyvendinti šių įpareigojimų tose geografinėse vietovėse, kuriose dėl koordinavimo su trečiosiomis šalimis būtina nukrypti nuo šio sprendimo, tačiau valstybės narės turi siekti kuo labiau sumažinti tokio nukrypimo taikymo trukmę ir geografinę apimtį. Tarnybos pateikti siūlymai Rusijos Federacijos ir Baltarusijos Respublikos telekomunikacijų administracijoms dėl 1452–1492 MHz radijo dažnių juostos naudojimo, siekiant, kad Lietuvoje 1452–1492 MHz radijo dažnių juosta galėtų būti naudojama pagal Sprendime 2015/750 nustatytus parametrus arba bent kad nuokrypis nuo šių parametrų būtų kuo mažesnis, kol kas nesulaukė pritarimo, todėl ir 2018 m. Tarnyba sieks susitarti ir surasti visoms pusėms tinkamą sprendimą. Tikėtina, kad dalyje 1427–1518 MHz radijo dažnių juostos galės būti diegiami naujos kartos plačiajuosčio ryšio tinklai. Svarbu pažymėti, kad Tarnybos veikla, valdant radijo dažnius (kanalus), apima visą radijo spektrą, naudojamą tiek civilinėms reikmėms, tiek ir veiklai, susijusiai su valstybės gynyba, saugumu, viešosios tvarkos palaikymu, valstybės pagalbos tarnybomis, sienos apsauga, aviacija, traukinių eismo saugumu bei stabilaus ir patikimo energetikos sistemos darbo užtikrinimu (ERĮ 50 straipsnio 3 dalis). Praktine prasme tai reiškia, kad būtina užtikrinti visų naudojamų ir planuojamų naudoti radijo dažnių (kanalų) elektromagnetinį suderinamumą, kurį pajėgi atlikti tik visą informaciją (įskaitant ir įslaptintą) „vienose rankose“ valdanti institucija, turinti aukštos kvalifikacijos radijo ryšio inžinierius ir skaičiavimo bei radijo spektro stebėjimo įrangą. Vien judriojo ryšio bazinių stočių Lietuvoje vienu metu veikia virš 13 000, apie 10 000 - fiksuotojo ryšio stočių. Visoms joms turi būti nustatytos konkrečios radijo dažnių naudojimo sąlygos, kurios užtikrintų, kad visos radijo ryšio stotys veiks nekeldamos žalingųjų trukdžių vienos kitoms.

Tarnyba privalo užtikrinti visų Lietuvoje veikiančių sistemų elektromagnetinį suderinamumą ne tik šalies viduje, bet ir su kaimyninėmis valstybėmis. ES diegiamos radijo ryšio sistemos dažnai yra suderinamos priimant atitinkamus harmonizavimo sprendimus, kurie nustato tam tikrų radijo dažnių juostų bendro naudojimo reikalavimus, tačiau šių sistemų suderinamumas su ne ES valstybėse veikiančiomis radijo ryšio sistemomis dažnai tampa dideliu iššūkiu ne tik Tarnybai, bet ir tarptautinėms radijo ryšio valdymo organizacijoms. Pažangių technologijų ir paslaugų plėtra ES pasienio valstybėse labai priklauso nuo ES nepriklausančių valstybių radijo dažnių naudojimo planų, nes nepavykus suderinti skirtingų radijo ryšio sistemų bendro naudojimo sąlygų, Lietuvos Respublikos pasienio teritorijos gali tapti buferinėmis zonomis su labai ribotomis galybėmis naudoti ES mastu harmonizuotas radijo dažnių juostas. Vadovaudamasi Tarptautinės telekomunikacijų sąjungos (toliau – ITU), Europos pašto ir telekomunikacijų administracijų konferencijos (toliau – CEPT), Elektroninių ryšių komiteto (toliau – ECC) darbo grupių paruoštomis ataskaitomis ir rekomendacijomis dėl radijo dažnių naudojimo, Tarnyba 2018–2020 m. dalyvaus tarptautinėse derybose su kaimyninėmis ne ES valstybėmis dėl judriojo

[5] OL 2015 L 119, p. 27

ryšio stočių koordinavimo sąlygų nustatymo pasienio teritorijose ir dės visas pastangas, kad ES mastu harmonizuotos radijo dažnių juostos galėtų būti naudojamos ir Lietuvoje kuo palankesnėmis sąlygomis čia veikiantiems operatoriams, ir taip prisidės prie investicijų į naujos kartos plačiajuosčio belaidžio ryšio tinklus bei pažangių technologijų ir darnios paslaugų plėtros skatinimo.

Nors tradiciškai Lietuva laikoma antžeminių radijo ryšio sistemų vystymo šalimi, Tarnyba prisideda ir prie naujų kosminių technologijų skatinimo bei diegimo. 2018–2020 m. Tarnyba dalyvaus įgyvendinant Mokslo, technologijų ir inovacijų aerokosmoso srityje plėtros 2016–2020 m. programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. balandžio 4 d. nuarimu Nr. 4-257 „Dėl Mokslo, technologijų ir inovacijų aerokosmoso srityje plėtros 2016–2020 m. programos patvirtinimo“, pagal kurią Tarnyba yra įsipareigojusi išanalizuoti Tarnybos kompetencijai priklausančius teisės aktus, reguliuojančius aerokosmoso sektoriaus veiklą, inicijuoti naujų teisės aktų arba jų pakeitimų, užtikrinsiančių aerokosmoso sektoriaus veiklai palankias sąlygas, rengimą ir priėmimą.

Elektroninių ryšių sektoriaus vystymo ilgalaikiai planai ES siejami su naujos kartos 5G paslaugomis. Šios belaidės plačiajuosčio ryšio paslaugos turės būti teikiamos naudojant pažangias technologijas ir paslaugas, sujungsiančias įrenginius ir buitinius prietaisus šimtų gigabitų sparta. Preliminarus 5G vystymo planas yra labai ambicingas: jau nuo 2018 m. valstybės narės turi pradėti 5G paslaugų teikimo bandymus. Paslaugų įvairiapusiškumas apims daugelį sektorių – transportą, sveikatos apsaugą, logistiką, energijos tiekimo sistemas, informacijos bei pramogų sektorius, todėl investicijos į 5G infrastruktūrą operatoriams užtikrins konkurencingumą ateityje. Atsižvelgiant į tai, Tarnyba privalės užtikrinti, kad būtų parengti, sukoordinuoti su užsienio valstybėmis ir, taikant skaidrias, nediskriminacines bei konkurenciją skatinančias priemones, naudotojams paskirti 5G paslaugoms teikti reikalingi radijo dažniai (kanalai).

Asignavimai veiklos prioritetams įgyvendinti

Prioriteto pavadinimas	2018 m. asignavimai, tūkst. eurų
Elektroninių ryšių ir patikimumo užtikrinimo paslaugų gavėjų, pašto paslaugos, radijo ryšio įrenginių ir elektrinių bei elektroninių aparatų naudotojų teisių ir teisėtų interesų apsauga	550
Elektroninių ryšių tinklų ir jais teikiamų paslaugų saugumo užtikrinimas bei kibernetinių ir saugumo incidentų prevencija	1 400
Investicijų į naujos kartos plačiajuosčio belaidžio ryšio tinklus bei pažangių technologijų ir paslaugų darnios plėtros skatinimas	2 400

PAGRINDINĖS TEISĖKŪROS INICIATYVOS

2018–2020 m., siekiant užtikrinti tinkamą privalomų ES teisės aktų nuostatų įgyvendinimą ir nacionaliniuose teisės aktuose įtvirtinto teisinio reguliavimo proporcingumą, efektyvumą, aiškumą ir sistemiškumą, bus atliekamas ir tęsiamas 2017 m. pradėtas nacionalinio teisinio reguliavimo, už kurio priežiūrą ir įgyvendinimą atsakinga Tarnyba, tobulinimas.

EK yra parengusi Pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos, kuria būtų patvirtintas naujas Europos elektroninių ryšių kodeksas (COM(2016) 590). Europos elektroninių ryšių kodeksas apimtų ir susistemintų galiojančią elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų reguliavimo sistemą

sudarančių direktyvų (Pagrindų[6], Leidimų[7], Prieigos[8] ir Universaliųjų paslaugų[9]) nuostatas. EK vykdoma elektroninių ryšių reguliavimo sistemos peržiūra siekiama supaprastinti dabartinę reguliavimo struktūrą, kad ji taptų nuoseklesnė ir prieinamesnė, be to, peržiūra siekiama tobulinti ir efektyvinti elektroninių ryšių sektoriaus reguliavimą atsižvelgiant į nuo 2009 m. įvykusius technologijų ir rinkos pokyčius, ypač į būtinybę ES lygmeniu spręsti itin aukšto pralaidumo tinklų diegimo ir naudojimosi jais klausimus, nes tokiais tinklais grindžiama bendroji skaitmeninė rinka. Reguliavimo sistemos peržiūra yra orientuota į nuoseklų bendrajai rinkai būdingą santykį su radijo spektro politika ir valdymu, bendrosios rinkos sąlygų sudarymą sprendžiant reguliavimo susiskaidymo problemą, kad galėtų būti sukurta masto ekonomija efektyviai dirbantiems tinklų operatoriams bei paslaugų teikėjams ir užtikrinta veiksminga vartotojų apsauga, vienodų sąlygų rinkos dalyviams užtikrinimą ir nuoseklų taisyklių taikymą, investicijų į sparčiojo plačiajuosčio ryšio tinklus skatinimą (įskaitant Universaliųjų paslaugų direktyvos persvarstymą) ir efektyvesnę reguliavimo institucijų sistemą. Priėmus naują direktyvą dėl Europos elektroninių ryšių kodekso, turės būti parengti atitinkami nacionalinių teisės aktų, visų pirma, ERĮ ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų, pakeitimo projektai, užtikrinantys šios direktyvos nuostatų perkėlimą į Lietuvos nacionalinę teisę.

Pašto sektoriaus reguliavimo srityje EK yra parengusi Pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl tarptautinių siuntinių pristatymo paslaugų (COM(2016) 285). Bendrasis siūlomo reglamento tikslas – spręsti konkrečias problemas, susijusias su tarptautinių siuntinių pristatymo paslaugomis. Pasiūlymu siekiama efektyvesnio rinkos veikimo, užtikrinant veiksmingesnę ir nuoseklesnę teisės aktais nustatytą siuntinių rinkų priežiūrą, skatinant konkurenciją, siekiama didinti tarifų skaidrumą, sumažinant nepagrįstus tarifų skirtumus ir tarifus, taikomus asmenims ir mažosioms įmonėms, visų pirma, atokiose vietovėse. Pasiūlyme teikiamu įtvirtinti reguliavimu siekiama prisidėti prie platesnių bendrosios skaitmeninės rinkos tikslų – plėsti tarpvalstybinę elektroninę prekybą ir elektroninę įtrauktį. Reglamentu papildomos Direktyva 97/67/EB[10] nustatytos tarptautinių siuntinių pristatymo paslaugų taisyklės. Priėmus reglamentą, kurio nuostatos Lietuvos nacionalinėje teisėje taikomos tiesiogiai, bus būtina peržiūrėti šiuo metu galiojantį tarptautinių siuntinių pristatymo paslaugų reglamentavimą, siekiant užtikrinti nacionalinio reguliavimo atitiktį reglamento nuostatoms bei efektyvų reglamento taikymą praktikoje.

Geležinkelių transporto srityje, siekiant užtikrinti Europos geležinkelių paslaugų geresnę kokybę ir didesnį pasirinkimą, 2016 m. buvo priimtas Ketvirtasis geležinkelių dokumentų rinkinys (toliau – 4-asis paketas). 4-uoju paketu siekiama, kad ES keleivių vežimo geležinkeliais vidaus rinkos būtų atvertos konkurencijai ir taip paskatintos inovacijos ES geležinkelių sektoriuje, taip pat įgyvendintos svarbiausios su tuo susijusios techninės ir struktūrinės reformos.

4-ąjį paketą sudaro šie teisės aktai:

---

[6] 2002 m. kovo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/21/EB dėl elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų bendrosios reguliavimo sistemos (Pagrindų direktyva) (OL *2004 m. specialusis leidimas*, 13 skyrius, 29 tomas, p. 349) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/140/EB (OL 2009 L 337, p. 37)

[7] 2002 m. kovo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/20/EB dėl elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų leidimo (Leidimų direktyva) (OL *2004 m. specialusis leidimas*, 13 skyrius, 29 tomas, p. 337) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/140/EB (OL 2009 L 337, p. 37).

[8] 2002 m. kovo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/19/EB dėl elektroninių ryšių tinklų ir susijusių priemonių sujungimo ir prieigos prie jų (Prieigos direktyva) (OL *2004 m. specialusis leidimas*, 13 skyrius, 29 tomas, p. 323) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/140/EB (OL 2009 L 337, p. 37)

[9] 2002 m. kovo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/22/EB dėl universaliųjų paslaugų ir paslaugų gavėjų teisių, susijusių su elektroninių ryšių tinklais ir paslaugomis (Universaliųjų paslaugų direktyva) (OL *2004 m. specialusis leidimas*, 13 skyrius, 29 tomas, p. 367) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/136/EB (OL 2009 L 337, p. 11)

[10] 1997 m. gruodžio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 97/67/EB dėl Bendrijos pašto paslaugų vidaus rinkos plėtros bendrųjų taisyklių ir paslaugų kokybės gerinimo (OL *2004 m. specialusis leidimas*, 6 skyrius, 3 tomas, p. 71) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2008 m. vasario 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/6/EB (OL 2008 L 52, p. 3).

– 2016 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/2370, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2012/34/ES, kiek tai susiję su keleivių vežimo geležinkeliais valstybės viduje paslaugų rinkos atvėrimu ir geležinkelių infrastruktūros valdymu[11];

– 2016 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/2338, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 1370/2007, kiek tai susiję su vidaus keleivinio geležinkelių transporto paslaugų rinkos atvėrimu[12];

– 2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/796 dėl Europos Sąjungos geležinkelių agentūros ir kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 881/2004[13];

– 2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/798 dėl geležinkelių saugos (nauja redakcija)[14];

– 2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/797 dėl geležinkelių sistemos sąveikos Europos Sąjungoje (nauja redakcija)[15];

– 2016 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/2337, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 1192/69 dėl geležinkelio įmonių bendrųjų apskaitos norminimo taisyklių[16].

Tarnyba, kaip geležinkelių transporto rinkos reguliuotojas, 2018–2020 m. dalyvaus perkeliant 4-ojo paketo nuostatas į nacionalinę teisę, siekdama užtikrinti, kad geležinkelių transporto paslaugų rinkoje būtų sudarytos sąlygos veiksmingai konkurencijai ir sąlygos patekti į šią rinką naujiems veiklos vykdytojams.

2017 m. gruodžio 7 d. buvo priimtas Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo Nr. XI-1807 25, 27, 29, 35 ir 38 straipsnių pakeitimo įstatymas Nr. XIII-848 (toliau – VIIVĮ pakeitimo įstatymas), kuriuo nustatomas atlyginimo už registro objektų registravimą ir už dokumentų, įskaitant registro duomenis, registro informaciją, registrui pateiktus dokumentus ir (arba) jų kopijas, valstybės informacinių sistemų duomenis, teikimą, taip pat šių dokumentų teikimą pakartotinai naudoti (toliau – dokumentų teikimas) apskaičiavimo bei sąnaudų, patiriamų dėl neatlygintino registro objekto registravimo, priežiūros mechanizmas. VIIVĮ pakeitimo įstatymu numatyta, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliota institucija vertintų, ar atlyginimo už registro objekto registravimą dydžiai apskaičiuoti vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka, o neatlygintino registro objekto registravimo sąnaudų, kurias prašoma finansuoti iš valstybės biudžeto lėšų, dydis yra pagrįstas.

Įgyvendinant Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo 29 straipsnio ir Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo 10 straipsnio nuostatas, 2018 m. sausio 10 d. buvo priimtas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas Nr.45 „Dėl Atlyginimo už dokumentų teikimą dydžių apskaičiavimo ir atlyginimo už registro duomenų, registro informacijos, registrui pateiktų dokumentų ir (arba) jų kopijų, valstybės informacinių sistemų duomenų teikimą mokėjimo tvarkos aprašas patvirtinimo“ (toliau – Nutarimas Nr. 45), kuriuo Tarnybai pavesta atlikti atlyginimo už dokumentų teikimą dydžių apskaičiavimo priežiūros institucijos (toliau – priežiūros institucija) funkcijas. 2018 m. pereinamuoju laikotarpiu Tarnyba, kaip priežiūros institucija, turės parengti ir priimti įgyvendinamuosius teisės aktus, nustatančius sąnaudų priskyrimo dokumentų teikimo veikloms reikalavimus, patvirtinti tipines atlyginimo už dokumentų teikimą dydžių apskaičiavimo ir kompensuojamų sąnaudų dydžių patikrinimo paslaugų technines užduotis.

2018 m. toliau planuojama tobulinti elektroninių ryšių paslaugų, elektroninių ryšių išteklių valdymo, radijo spektro stebėsenos, pašto paslaugų ir kitų Tarnybos kompetencijai priskirtų sričių nacionalinį teisinį reguliavimą, atsižvelgiant į praktikoje iškilusias teisinio reguliavimo spragas, besikeičiančią padėtį rinkose, technologijų vystymąsi bei visuomenės poreikius.

---

[11] OL 2016 L 352, p. 1
[12] OL 2016 L 354, p. 22
[13] OL 2016 L 138, p. 1
[14] OL 2016 L 138, p. 102
[15] OL 2016 L 138, p. 44
[16] OL 2016 L 354, p. 22

VEIKLOS EFEKTYVUMO DIDINIMO KRYPTYS

Tarnyba, įvertinusi savo bendrųjų funkcijų[17] vykdymo efektyvumą pagal 14 veiklos efektyvumo vertinimo kriterijų[18] ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. gruodžio 18 d. pasitarimo protokolu Nr. 75 nustatytas siektinas reikšmes bei siekdama Tarnybos bendrųjų funkcijų efektyvumo didinimo, Tarnybos direktoriaus 2016 m. birželio 23 d. įsakymu Nr. 1V-790 „Dėl Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos veiklos efektyvumo gerinimo priemonių plano patvirtinimo“ patvirtino Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos veiklos efektyvumo gerinimo priemonių planą, kuriame yra numačiusi konkrečias priemones veiklos efektyvumo rodikliams pagerinti.

Vidaus administravimo efektyvumo didinimas

Tarnyba 2014 m. įgyvendino ES struktūrinės paramos lėšomis finansuojamą projektą „Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos veiklos valdymo sistemos sukūrimas ir įdiegimas“ pagal 2007–2013 m. žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos 4 prioriteto „Administracinių gebėjimų stiprinimas ir viešojo administravimo efektyvumo didinimas“ įgyvendinimo priemonę VP1-4.2-VRM-03-V „Viešojo administravimo subjektų sistemos tobulinimas“. Įgyvendinant šį projektą, buvo sukurta Veiklos valdymo sistema (toliau – VVS), kurios sukūrimo ir įdiegimo tikslas – siekti didesnio Tarnybos vidaus administravimo efektyvumo, užtikrinti efektyvų veiklos planavimą ir kontrolę, užtikrinti efektyvų elektroninių dokumentų bei informacijos valdymą. VVS yra skirta Tarnybos strateginio veiklos planavimo, vykdymo kontrolės, finansinių išteklių planavimo, teikiamų paslaugų, dokumentų valdymo procesams automatizuoti ir darbuotojams efektyviau tarpusavyje keistis informacija. Planuojama, kad, naudojant VVS, 2018 m. Tarnyboje 60 proc. visų dokumentų bus rengiama elektronine forma ir bus vykdomas teisės aktų reikalavimus atitinkantis elektroninių dokumentų archyvavimas. Atsižvelgiant į naujai iškilusius Tarnybos veiklos procesų efektyvesnio valdymo poreikius, 2018–2019 m. bus atliekami VVS sistemos priežiūros ir modifikavimo darbai.

2016 m. spalio 1 d. įsteigta Elektroninių paslaugų informacinė Sistema (toliau – EPIS), t. y. įsigaliojo Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos elektroninių paslaugų informacinės sistemos nuostatai, patvirtinti Tarnybos direktoriaus 2016 m. rugsėjo 26 d. įsakymu Nr. 1V-1005 „Dėl Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos elektroninių paslaugų informacinės sistemos nuostatų patvirtinimo“, ir Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos elektroninių paslaugų informacinės sistemos saugos nuostatai, patvirtinti Tarnybos direktoriaus 2016 m. rugsėjo 26 d. įsakymu Nr. 1V-1006 „Dėl Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos elektroninių paslaugų informacinės sistemos saugos nuostatų patvirtinimo“. Numatoma, kad 2017 m., atlikus reikalingus papildomus techninius pakeitimus, EPIS bus atnaujinta ir pateikta viešai naudoti. Per EPIS bus renkami, kaupiami, apdorojami, saugomi ir archyvuojami iš ūkio subjektų elektroniniu būdu gaunami duomenys (statistinė ir kita informacija), kuriamos konsoliduotos ataskaitos (apibendrintos pagal veiklos sritis, pajamų apimtis ir t. t.). Ši sistema turės integracines sąsajas su aukščiau minėta VVS.

Įgyvendinant Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. liepos 24 d. nutarimo Nr. 716 „Dėl Bendrųjų elektroninės informacijos saugos reikalavimų aprašo, Saugos dokumentų turinio gairių aprašo ir Elektroninės informacijos, sudarančios valstybės informacinius išteklius, svarbos įvertinimo ir valstybės informacinių sistemų, registrų ir kitų informacinių sistemų klasifikavimo gairių aprašo patvirtinimo“ nuostatas, Tarnyboje 2018 m. planuojama įdiegti centralizuotą vartotojų identifikavimo ir autorizavimo sistemą, panaudojant valstybės tarnautojų pažymėjimus ir saugaus elektroninio parašo technologiją. Tokiu būdu tikimasi sumažinti riziką, susijusią su nepakankamu saugos lygiu tvarkant elektroninę informaciją ir sumažinti Tarnybos darbuotojų ir jų atitinkamų sisteminių paskyrų administravimo sąnaudas.

Informacinių technologijų išteklių valdymo efektyvumo didinimas

Siekiant efektyvesnio visų Tarnybos turimų informacinių išteklių valdymo ir lėšų, reikalingų informaciniams ištekliams įsigyti, išlaikyti ir atnaujinti, panaudojimo, užtikrinant informacijos srautų

---

[17] Bendrosios veiklos, personalo valdymo, turto valdymo, dokumentų valdymo, viešųjų pirkimų, informacinių ir ryšių technologijų infrastruktūros bei vidaus administravimo informacinių sistemų valdymo funkcijos

[18] Veiklos efektyvumo vertinimo kriterijai, patvirtinti Lietuvos Respublikos finansų ministro 2010 m. spalio 25 d. įsakymu Nr. 1K-330 „Dėl Strateginio planavimo dokumentuose naudojamų vertinimo kriterijų sudarymo ir taikymo metodikos patvirtinimo“

efektyvų valdymą, Tarnybos funkcijų kokybinių rodiklių gerinimą, teikiamų paslaugų prieinamumą, nepertraukiamą teikimą, patikimumą ir saugumą, 2018 m. planuojama tęsti ankstesniais metais pradėtus darbus – kompleksinį kompiuterizuotų darbo vietų ir tarnybinių stočių išteklių optimizavimą. Siekdama sukurti racionalią Tarnybos informacinių technologijų (toliau – IT) sistemą, užtikrinant jos veikimo greitaveiką, ilgalaikio duomenų saugojimo galimybes, saugumą, patikimumą bei suderinamumą, naudojant įprastas ir virtualios kompiuterijos technologijas, Tarnyba yra susipažinusi su Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. spalio 19 d. nutarimo Nr. 1051 „Dėl informacinių išteklių infrastruktūros konsolidavimo“ (toliau – Nutarimas Nr. 1051) nuostatomis dėl valstybės institucijų ir įstaigų tvarkomos valstybės informacinių išteklių infrastruktūros, numatančiomis valstybės informacinių išteklių valdymo reformą. Įgyvendinant Nutarimą Nr. 1051, keisis valstybės informacinių išteklių naudojimo ir informacinių technologijų paslaugų teikimo sąlygos, Tarnyba turės įgyvendinti atitinkamus pokyčius, susijusius su informacinių išteklių paslaugų valdymu. Tačiau, kol Nutarimo Nr. 1051 įgyvendinimui nėra priimti visi reikalingi teisės aktai ir jo nuostatos nepradėtos įgyvendinti praktikoje, Tarnyba privalo savo pajėgumais užtikrinti tinkamą informacinių išteklių funkcionavimą, jo tęstinumą. Atsižvelgiant į tai, Tarnyba numato tik būtinas investicijas į informacinių išteklių infrastruktūrą artimiausiam, pereinamajam laikotarpiui.

Atsižvelgiant į Nutarimo Nr. 1051 nuostatas bei siekiant efektyviai valdyti Tarnybos informacines sistemas, 2018 m. numatomas Tarnybos vidaus veiklai administruoti skirtų informacinių sistemų ir programinės įrangos auditas bei konsolidavimas, kurio tikslas – sudaryti galimybę Tarnybos informacinių sistemų funkcijas vykdyti naudojantis debesijos paslaugomis.

Didėjant centralizuotų valstybės informacinių sistemų, skirtų įvairioms valstybės funkcijoms konsoliduoti, kiekiui, Tarnyba papildomą dėmesį skirs turimų informacinių sistemų pritaikymui ir integravimui su kitų institucijų informacinėmis sistemomis.

2016–2017 m. pradėti svarstyti atvirų duomenų naudingumo ir atrinkimo klausimai, jų teisiniai, organizaciniai ir techniniai aspektai toliau bus sprendžiami ir 2018 m., siekiant, kad Tarnybos veikloje renkami, analizuojami ir skelbiami apibendrinti duomenys taip pat būtų pateikiami viešam naudojimui ir kaip atvirieji duomenys (t. y. pateikiami atvirais ir nepatentuotais formatais, atvira licencija, išsamūs, struktūruoti, pirminiai ir nemokami duomenys). Tokiu būdu Tarnyba prisidės prie valstybės strateginio siekio atverti viešojo sektoriaus duomenis, suteikiant galimybę fiziniams ir juridiniams asmenims bei organizacijoms, naudojantis duomenimis, įžvelgti naujas perspektyvas ir plėtoti jomis paremtas inovacijas, kurios prisidėtų prie gyvenimo kokybės gerinimo, verslo augimo bei šalies įvaizdžio formavimo tarptautiniu mastu.

Siekiant efektyviai valdyti Tarnybos turimų radijo dažnių spektro duomenų bazių informaciją, 2018 m. bus sukurta Tarnybos poreikiams pritaikyta bendra Radijo dažnių spektro valdymo sistema (toliau – RDSVS), skirta radijo dažnių spektrui valdyti, radijo dažnių (kanalų) ir radijo ryšio stočių naudojimo priežiūrai, leidimams naudoti radijo dažnius (kanalus) administruoti ir kitoms susijusioms funkcijoms vykdyti, taip pat numatoma RDSVS integruoti į Tarnybos VVS.

Tarnybos personalo kvalifikacijai tobulinti skirtų lėšų efektyvesnis panaudojimas

2018 m. Tarnyba kvalifikacijos kėlimo išlaidoms planuoja skirti 2,3 proc. lėšų nuo darbo užmokesčiui skirtų asignavimų. Be to, siekiant efektyviau panaudoti Tarnybos darbuotojų kvalifikacijai tobulinti skiriamas lėšas, šalia įsigyjamų mokymų paslaugų, taip pat bus tęsiami ir vidiniai Tarnybos mokymai „RRT darbuotojai – RRT darbuotojams“. Jų metu siekiama didinti darbuotojų dalykines bei bendrąsias kompetencijas IRT reguliavimo ir priežiūros srityse. Plėtodami šią iniciatyvą, Tarnybos darbuotojai perduoda savo kolegoms specifines ekspertines žinias, kompetenciją, itin reikalingas konkrečiai Tarnybos veiklai vykdyti ir kurių rinkoje įsigyjamos mokymų paslaugos negalėtų užtikrinti.

2016 m. pabaigoje Tarnyboje buvo atliktas mikroklimato tyrimas, kurio tikslas buvo įvertinti, kaip Tarnybos darbuotojai jaučiasi darbe, mato savo darbą ir santykius kolektyve, vertina kitus mikroklimato aspektus, siekiant suprasti, ką reikėtų tobulinti, kad darbuotojai galėtų geriau jaustis bei turėtų sąlygas pasiekti geriausius rezultatus. Tyrimas atskleidė, kokiais mikroklimato aspektais Tarnybos darbuotojai yra labiausiai patenkinti, kokias mato problemas, kokių turi pasiūlymų dėl Tarnybos veiklos organizavimo tobulinimo. Atsižvelgiant į darbuotojų įvardytas mikroklimato problemas, parengtas ir Tarnybos direktoriaus 2017 m. liepos 5 d. patvirtintas Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos

mikroklimato gerinimo 2017–2018 metų veiksmų planas Nr. LD-1638, kuriame dalis numatytų veiksmų mikroklimato gerinimui bus įgyvendinami 2018 m.

Tarnybos vykdomų viešųjų pirkimų efektyvumo didinimas

2018 m. Tarnyba planuoja ne mažiau kaip 80 proc. prekių, paslaugų ir darbų viešųjų pirkimų (skaičiuojant pagal planuojamą pirkimų vertę) vykdyti Centrinės viešųjų pirkimų informacinės sistemos (toliau – CVP IS) elektroninėmis priemonėmis (tik išimtiniais atvejais pirkimai būtų vykdomi ne per CVP IS). Tarnyba sieks, kad 2 proc. supaprastintų pirkimų būtų rezervuojami socialiniu verslu užsiimančioms įmonėms, taip pat kad ne mažiau kaip 40 proc. pirkimų, kuriems nustatyti aplinkos apsaugos kriterijai, šie kriterijai ir būtų taikomi, išskyrus tuos atvejus, kai rinkoje nėra prekių, neteikiamos paslaugos ar neatliekami darbai, atitinkantys pirkimams nustatytus aplinkos apsaugos kriterijus, taip pat tais atvejais, kai jų taikymo išimtys numatytos Lietuvos Respublikos įstatymuose ir kituose teisės aktuose.

Siekiant efektyvesnių viešųjų pirkimų, Tarnyba privalo prekes, paslaugas ir darbus įsigyti iš Centrinės perkančiosios organizacijos arba per ją, kai Centrinės perkančiosios organizacijos kataloge siūlomos prekės, paslaugos ar darbai atitinka Tarnybos poreikius. Tarnyba planuoja, kad pirkimai, kuriuos atliekant laimėjęs pasiūlymas išrenkamas tik pagal mažiausios kainos kriterijų, 2018 m. neviršytų 60 proc. bendros perkančiosios organizacijos pirkimų vertės. Pirkimus, kai svarbu pasiekti, kad perkamas objektas (prekės, paslaugos ar darbai) būtų kuo kokybiškesnis, t. y. būtų kuo funkcionalesnis, Tarnyba planuoja atlikti taikydama ekonomiškai naudingiausio pasiūlymo vertinimo kriterijų.

Vykdydama pirkimą tų prekių, kurios įrašytos į Prekių, išskyrus kelių transporto priemones, kurioms viešųjų pirkimų metu taikomi energijos vartojimo efektyvumo reikalavimai, sąrašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2015 m. birželio 18 d. įsakymu Nr. 1-154 „Dėl prekių, išskyrus kelių transporto priemones, kurioms viešųjų pirkimų metu taikomi energijos vartojimo efektyvumo reikalavimai, sąrašo patvirtinimo“, Tarnyba numato taikyti energijos vartojimo efektyvumo reikalavimus, t. y. reikalauti, kad prekės būtų tik aukščiausio energinio efektyvumo klasės, nustatytos EK reglamentuose dėl gaminių energijos vartojimo efektyvumo ženklinimo reikalavimų. Jeigu šie reikalavimai netaikomi, prekės turi atitikti EK reglamentuose dėl gaminių ekologinio projektavimo nustatytus efektyvaus energijos vartojimo kriterijus.

STRATEGINIAI TIKSLAI IR PROGRAMOS

1 strateginis tikslas
Didinti veiksmingą konkurenciją elektroninių ryšių ir pašto srityse, užtikrinti efektyvų elektroninių ryšių išteklių naudojimą ir apsaugoti IRT ir pašto paslaugų naudotojų teises, taip spartinant skaitmeninės visuomenės plėtrą

01 81 Ryšių valdymo ir kontrolės programa

Asignavimai, iš viso:
8 200 tūkst. eurų
Iš jų darbo užmokesčiui:
3 200 tūkst. eurų

2 strateginis tikslas
Siekti, kad būtų sudarytos veiksmingos konkurencijos geležinkelių transporto paslaugų rinkoje sąlygos ir būtų užkirsta galimybė viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojui, geležinkelio įmonėms (vežėjoms), geležinkelių paslaugų įrenginių operatoriams piktnaudžiauti savo įtaka geležinkelių transporto paslaugų rinkoje

02 82 Geležinkelių transporto rinkos reguliavimo programa

Asignavimai, iš viso:
130 tūkst. eurų
Iš jų darbo užmokesčiui:
63 tūkst. eurų

3 strateginis tikslas
Užtikrinti atlyginimo už registro objektų registravimą ir dokumentų teikimą dydžių apskaičiavimo priežiūrą

03 83 Atlyginimo už duomenų registravimą ir teikimą apskaičiavimo priežiūros programa

Asignavimai, iš viso:
100 tūkst. eurų
Iš jų darbo užmokesčiui:
48 tūkst. eurų

ASIGNAVIMAI STRATEGINIAMS TIKSLAMS IR PROGRAMOMS ĮGYVENDINTI

2018 metų asignavimų pasiskirstymas pagal programas (tūkst. Eur; proc.)

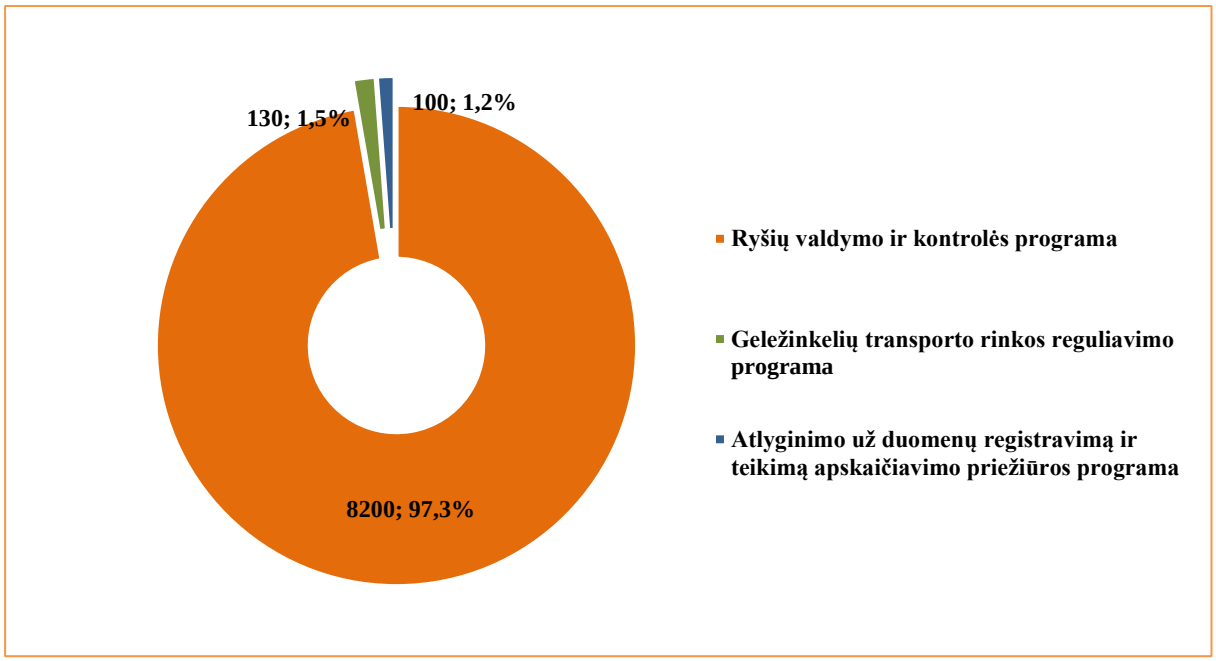

ŽMOGIŠKIEJI IŠTEKLIAI

Tarnybai vadovauja direktorius. Direktorių ir Tarnybos tarybą pagal ERĮ 7 straipsnį 5 metams skiria ir atleidžia Lietuvos Respublikos Prezidentas Ministro Pirmininko teikimu. 2011 m. liepos 8 d. dekretu Nr. 1K-751 „Dėl Ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus skyrimo“ Lietuvos Respublikos Prezidentas paskyrė Feliksą Dobrovolskį Tarnybos direktoriumi penkerių metų kadencijai. 2016 m. liepos 11 d. dekretu Nr. 1K-711 „Dėl Ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus skyrimo“ Lietuvos Respublikos Prezidentas paskyrė Feliksą Dobrovolskį Tarnybos direktoriumi antrajai penkerių metų kadencijai.

Tarnybos taryba yra kolegialus Tarnybos organas, susidedantis iš septynių asmenų. 2012 m. lapkričio 8 d. dekretu Nr. 1K-1263 „Dėl Ryšių reguliavimo tarnybos tarybos narių skyrimo“ Lietuvos Respublikos Prezidentas paskyrė Tarnybos tarybos narius 5 metų kadencijai (vėlesniais Lietuvos Respublikos Prezidento dekretais[19] buvo keičiami kai kurie Tarnybos tarybos nariai).

Tarnybos struktūra yra funkcinė. Tarnybos direktoriaus 2016 m. rugpjūčio 29 d. įsakymu Nr. 1V-894 „Dėl Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos struktūros tvirtinimo“ patvirtinta Tarnybos struktūra, kuri įsigaliojo 2017 m. sausio 1 d.: direktorius, 3 direktoriaus pavaduotojai, vyriausiasis patarėjas, Administracinis departamentas, Tinklų reguliavimo departamentas, Infrastruktūros ir įrenginių kontrolės departamentas, Radijo ryšio departamentas, Radijo spektro kontrolės departamentas (turintis kontrolės skyrius Vilniuje, Klaipėdoje, Kaune, Šiauliuose ir Šiaulių kontrolės skyriaus poskyrį Panevėžyje), Strategijos departamentas, Teisės departamentas, Tinklų ir informacijos saugumo departamentas, Finansų ir buhalterinės apskaitos skyrius, Inspektavimo skyrius.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. birželio 12 d. nutarimu Nr. 535 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. lapkričio 2 d. nutarimo Nr. 1283 „Dėl didžiausio leistino valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis ir gaunančių darbo užmokestį iš valstybės biudžeto ir valstybės pinigų fondų, pareigybių skaičiaus patvirtinimo“ pakeitimo“ didžiausias leistinas Tarnybos valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybių skaičius padidintas nuo 158 iki 162, neįskaitant Tarnybos direktoriaus pareigybės (Tarnybos direktorius yra valstybės pareigūnas).

2016 m. liepos 1 d. pradėtas taikyti eIDAS reglamentas, kuriuo išplėsta prižiūrimų paslaugų aibė (reglamentuojamos elektroninio parašo, elektroninio spaudo, interneto svetainių tapatumo nustatymo sertifikatų, elektroninių laiko žymų sudarymo, elektroninio parašo galiojimo patvirtinimo, elektroninio parašo ilgalaikės apsaugos ir elektroninio registruoto pristatymo paslaugos) ir atliekamos priežiūros apimtis (pareiga prižiūrėti tiek kvalifikuotas, tiek ir nekvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugas), kvalifikuotiems patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjams įtvirtinta prievolė tam tikrais atvejais atlikti privalomą auditą (auditą savo lėšomis kvalifikuoti patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai privalo atlikti bent kas 24 mėn. arba pareikalavus patikimumo užtikrinimo paslaugų priežiūros įstaigai, siekiant patvirtinti, kad jie ir jų teikiamos kvalifikuotos patikimumo užtikrinimo paslaugos atitinka eIDAS reglamente nustatytus reikalavimus, o audito išvadas pateikti patikimumo užtikrinimo paslaugų priežiūros įstaigai) ir kt. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. vasario 18 d. nutarimu Nr. 144 „Dėl patikimumo užtikrinimo paslaugų priežiūros įstaigos ir įstaigos, atsakingos už nacionalinio patikimo sąrašo sudarymą, tvarkymą ir skelbimą, paskyrimo“ Tarnyba nuo 2016 m. liepos 1 d. paskirta vykdyti patikimumo užtikrinimo paslaugų priežiūros įstaigos ir įstaigos, atsakingos už nacionalinio patikimojo sąrašo sudarymą, tvarkymą ir skelbimą, funkcijas. Rengiantis šių funkcijų įgyvendinimui, Tarnyba 2016 m. vasario 19 d. raštu Nr. (50.2) 1B-511 „Dėl pasiūlymų pateikimo“ Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai (toliau – Susisiekimo ministerija) pateikė pasiūlymus dėl Patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymo ir Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 147 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektų bei jų lydimųjų dokumentų, kuriuose nurodė pareigybių ir lėšų poreikį šioms

[19] Tarnybos tarybos nariai atleisti Lietuvos Respublikos Prezidento 2013 m. lapkričio 27 d. dekretu Nr. 1K-1660 „Dėl Ryšių reguliavimo tarnybos tarybos nario atleidimo“, 2015 m. liepos 1 d. dekretu Nr. 1K-366 „Dėl Ryšių reguliavimo tarnybos tarybos nario atleidimo“, 2015 m. liepos 1 d. dekretu Nr. 1K-367 „Dėl Ryšių reguliavimo tarnybos tarybos nario atleidimo“ ir 2015 m. spalio 6 d. dekretu Nr. 1K-451 „Dėl Ryšių reguliavimo tarnybos tarybos nario atleidimo“. Nauji Tarnybos tarybos nariai paskirti Lietuvos Respublikos Prezidento 2013 m. gruodžio 18 d. dekretu Nr. 1K-1679 „Dėl Ryšių reguliavimo tarnybos tarybos nario skyrimo“, 2015 m. liepos 2 d. dekretu Nr. 1K-373 „Dėl Ryšių reguliavimo tarnybos tarybos nario skyrimo“, 2015 m. liepos 2 d. dekretu Nr. 1K-374 „Dėl Ryšių reguliavimo tarnybos tarybos nario skyrimo“ ir 2015 m. spalio 7 d. dekretu Nr. 1K-452 „Dėl Ryšių reguliavimo tarnybos tarybos nario skyrimo“.

funkcijoms vykdyti. Numatoma, kad patikimumo užtikrinimo paslaugų priežiūros funkcijoms vykdyti Tarnyboje reikalingos 3 naujos pareigybės (šis poreikis įvertintas, remiantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos ir Susisiekimo ministerijos užsakymu 2013 m. atlikto eIDAS reglamento nuostatų įgyvendinimo Lietuvoje tyrimo[20] rezultatais, pagal kuriuos patikimumo užtikrinimo paslaugų priežiūros įstaigai naujai pavestoms funkcijoms vykdyti reikalingos 4 papildomos pareigybės (be šiuo metu elektroninio parašo priežiūros funkcijoms vykdyti Tarnyboje skirtų 2 pareigybių), bei atsižvelgiant į esamas ir numatomas pavestoms funkcijoms vykdyti reikalingų darbų apimtis).

2016 m. gruodžio 15 d. priimtu Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 3, 28, 37, 39 straipsnių, 2 priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 38^1 straipsniu, įstatymu Tarnybai nuo 2017 m. buvo pavestos papildomos funkcijos reguliuoti ir prižiūrėti bendrą elektroninių ryšių infrastruktūros ir (arba) tinkamos paskirties fizinės infrastruktūros įrengimą ir bendrą šių infrastruktūrų naudojimą (bendro informacinio punkto funkcijos, ginčų tarp infrastuktūros valdytojų ir infrastruktūros naudotojų nagrinėjimas ir pan.). Šiuo metu funkcijos vykdomos paskirsčius jas esamiems Tarnybos struktūriniams padaliniams, nors visos numatytos apimties funkcijoms vykdyti reikalingos 3 papildomos pareigybės (atitinkamas poreikis buvo numatytas įstatymo lydimuosiuose dokumentuose), kurios skirtos nebuvo.

2016 m. birželio 23 d. priimtas Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso 3, 4, 4^1, 7, 11, 14, 23, 24, 25, 28, 29 straipsnių, priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 6^1, 7^1 straipsniais, ketvirtuoju[1] skirsniu įstatymas (toliau – Geležinkelių transporto kodekso pakeitimo įstatymas), kurio tikslas – į nacionalinę teisę perkelti 2012 m. lapkričio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2012/34/ES, kuria sukuriama bendra Europos geležinkelių erdvė[21] (toliau – Direktyva 2012/34/ES) nuostatas, susijusias su esminių viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo funkcijų vykdymu, geležinkelių paslaugų įrenginių valdymu, prieigos prie geležinkelių paslaugų įrenginių ir šiuose įrenginiuose teikiamų paslaugų suteikimu ir geležinkelių transporto rinkos reguliuotojo funkcijų išplėtimu. Geležinkelių transporto kodekso pakeitimo įstatymu nuo 2016 m. lapkričio 1 d. geležinkelių transporto rinkos reguliuotojo funkcijas pavesta vykdyti Tarnybai. Atsižvelgdama į naujai pavestas funkcijas ir įvertindama sąlyginai neilgą laiką, skirtą pasirengti šių funkcijų vykdymui, Tarnyba atliko struktūrinių padalinių, kurie dalyvaus vykdant šias funkcijas, funkcijų peržiūrą (parengta ir patvirtinta nauja vieno iš Tarnybos departamentų struktūra, reorganizuoti trys šio departamento skyriai, parengti ir patvirtinti nauji šių skyrių nuostatai ir pareigybių aprašymai, naujomis funkcijomis papildyti kitų su šių funkcijų vykdymu susijusių struktūrinių padalinių nuostatai ir pareigybių aprašymai). Taip pat Tarnyba, įvertinusi naujų funkcijų specifiką ir tikėtiną darbų apimtį, nustatė 4 papildomų pareigybių šioms funkcijoms vykdyti poreikį, kuris Tarnybos 2016 m. rugsėjo 6 d. raštu Nr. (31.12) 1B-2510 „Dėl detalesnio pareigybių skaičiaus didinimo poreikio įvertinimo“ buvo pateiktas Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai. Sprendimai dėl šių Tarnybai naujai pavestoms funkcijoms vykdyti reikalingų žmogiškųjų išteklių skyrimo iki šiol nėra priimti.

Tarnyba 2017 m. spalio 20 d. raštu Nr. (31.16) 1B-2783 „Dėl priežiūros institucijos funkcijoms atlikti reikalingų išteklių poreikio patikslinimo“ pateikė Susisiekimo ministerijai informaciją dėl papildomo 7 pareigybių, reikalingų tinkamai vykdyti Tarnybai pavedamas atlyginimo už dokumentų teikimą dydžių apskaičiavimo priežiūros institucijos funkcijas, poreikio. 2018 m. pereinamajam laikotarpiui, kurio metu Tarnyba turės parengti ir priimti įgyvendinamuosius teisės aktus, reglamentuojančius pavestų atlyginimo už dokumentų teikimą dydžių apskaičiavimo priežiūros institucijos funkcijų vykdymą, yra skirta 100 tūkst. Eur valstybės biudžeto lėšų, kurios skirtos 4 naujų pareigybių finansavimui, tačiau lėšos nėra pakankamos naujų priežiūros funkcijų vykdymui.

---

[20] „Reglamento dėl elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų vidaus rinkoje poveikis Lietuvos teisinei bazei, valstybės informacinėms sistemoms ir registrams, valstybės bei verslo sprendimams, priemonėms ir paslaugoms, jų kūrėjams, teikėjams ir vartotojams“ tyrimas, parengtas „Peritus Consulting“ Ministro Pirmininko tarnybos ir Susisiekimo ministerijos užsakymu, 2013 m., Vilnius

[21] OL 2012 L 343, p. 32

Pareigybių skaičius ir išlaidos darbo užmokesčiui 2017–2020 m.

	2017-ieji metai (patvirtintas)	2018-ieji metai	2019-ieji metai	2020-ieji metai
Pareigybių skaičius, vnt.	163*	174**	177**	177**
Išlaidos darbo užmokesčiui, tūkst. eurų	3 147***	3 311***	3 473***	3 473***

* Iš jų – 1 valstybės pareigūnas.
Atsižvelgiant į Tarnybai nuo 2017 m. pavestas naujas funkcijas, **Tarnybai turi būti skirtos 7 naujos pareigybės geležinkelių transporto rinkos reguliuotojo ir bendros elektroninių ryšių infrastruktūros priežiūros reguliavimo funkcijų vykdymui. Pažymėtina, kad sprendimai dėl šių Tarnybai naujai pavestoms funkcijoms vykdyti reikalingų žmogiškųjų išteklių skyrimo iki 2017 m . lapkričio mėn. nebuvo priimti. Papildomai, jei 2018 m. bus priimti Patikimumo užtikrinimo paslaugų įstatymo ir Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 147 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektai bei jų lydimieji dokumentai, **Tarnybai bus reikalingos 3 naujos pareigybės patikimumo užtikrinimo paslaugų priežiūros funkcijoms vykdyti. 2018 m. pereinamajam laikotarpiui** naujai pavedamų atlyginimo už dokumentų teikimą apskaičiavimo priežiūros institucijos funkcijų vykdymui **planuojamos skirti 4 naujoms pareigybėms, tačiau nuo 2019 m.** Tarnybai šioms funkcijoms vykdyti bus reikalingos **dar 3 papildomos pareigybės.**
*** Iš jų 2017 m. – 187 tūkst. eurų (20 proc.), 2018 m. – 234 tūkst. eurų (25 proc.), 2019 m. – 234 tūkst. eurų (25 proc.), 2020 m. – 234 tūkst. eurų (25 proc.) teisės aktų numatyta tvarka yra skirti dėl ekonomikos krizės neproporcingai sumažinto darbo užmokesčio (atlyginimo) daliai grąžinti.

2018-ųjų metų pareigybių skaičiaus ir išlaidų darbo užmokesčiui pasiskirstymas pagal pareigybių grupes (tūkst. Eur)

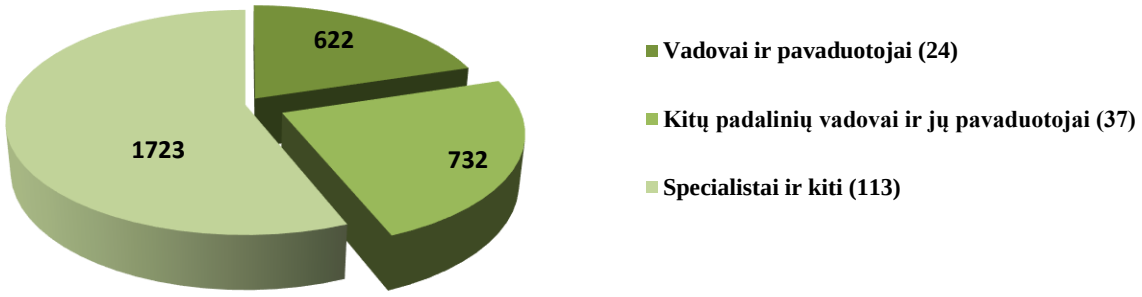

Pastaba. Neįskaičiuota 234 tūkst. eurų suma, kuri teisės aktų numatyta tvarka 2018 m. bus skirta dėl ekonomikos krizės neproporcingai sumažinto darbo užmokesčio (atlyginimo) daliai grąžinti (2018 m. – 25 proc. išmokėtinos sumos).

VALDYMO IŠLAIDOS

1 lentelė. **2018–2020 m. programų asignavimai ir valdymo išlaidos**

(tūkst. eurų)

Eil. Nr.	Programos pavadinimas	2018-ųjų metų asignavimai				Numatomi 2019-ųjų metų asignavimai				Numatomi 2020-ųjų metų asignavimai			
		iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			iš viso	iš jų		
			išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti
			iš viso	iš jų darbo užmokes-čiui			iš viso	iš jų darbo užmokes-čiui			iš viso	iš jų darbo užmokes-čiui	
1.	**Ryšių valdymo ir kontrolės programa (01 81)**	8200	5641	3200	2559*	8330	5771	3300	2559*	8330	5771	3300	2559*
	iš jų valdymo išlaidos												
2.	**Geležinkelių transporto rinkos reguliavimo programa (02 82)**	130	130	63	0	130	130	63	0	130	130	63	0
	iš jų valdymo išlaidos												
3.	**Atlyginimo už duomenų registravimą ir teikimą apskaičiavimo priežiūros programa (03 83)**	100	97	48	3	210**	203	110	7	210**	203	110	7
	iš jų valdymo išlaidos												
	Iš viso asignavimų programoms	**8430**	**5868**	**3311**	**2562***	**8670**	**6104**	**3473**	**2566***	**8670**	**6104**	**3473**	**2566***
	iš jų valdymo išlaidos												
	Valdymo išlaidų dalis, procentais												

*Pagal Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2017 m. liepos 17 d. raštą Nr. (2.33-01)-6K-1704596 „Dėl prognozuojamų 2018, 2019 ir 2020 metų valstybės biudžeto apimčių ir 2018 metų valstybės biudžeto projekto skaičiavimų“ 2018–2020 m. numatoma skirti po 1 159 tūkst. Eur iš valstybės biudžeto įrangai, naudojamai ERĮ 77 straipsnio 1 ir (ar) 4 dalyse nurodytais tikslais, įsigyti ir išlaikyti, tuo tarpu **lėšų poreikis šios įrangos finansavimui sudaro: 2018 m. – 1300 tūkst. Eur, 2019 m. – 1500 tūkst. Eur, 2020 m. – 1500 tūkst. Eur. Pažymėtina, kad 2018–2020 m., skiriant tik šiuo metu nurodytas sumas, nebūtų užtikrintas visas reikalingas finansavimas iš valstybės biudžeto lėšų.**

****Įvertinta, kad atlyginimo už duomenų registravimą ir teikimą apskaičiavimo priežiūros institucijos funkcijų vykdymui Tarnybai reikalingos 7 papildomos pareigybės ir šių funkcijų finansavimui valstybės biudžeto poreikis sudaro 210 tūkst. Eur kasmet.**

II. STRATEGINIŲ TIKSLŲ IR PROGRAMŲ ĮGYVENDINIMAS

VEIKLOS KONTEKSTAS

Tarnyba – savarankiška nacionalinė Lietuvos ryšių sektorių reguliuojanti institucija, įkurta 2001 m. vadovaujantis Lietuvos Respublikos telekomunikacijų įstatymu ir tuometinio ES direktyvų, reglamentuojančių telekomunikacijų rinkos liberalizavimą ir reguliavimą po liberalizavimo, paketo nuostatomis[22].

Vienas iš pagrindinių Tarnybos įsteigimo tikslų – veiksmingos ir skaidrios konkurencijos elektroninių ryšių ir pašto paslaugų rinkose užtikrinimas. Nacionalinių reguliavimo institucijų vaidmuo visose ES šalyse ypač svarbus *ex ante* reguliuojant elektroninių ryšių rinkos dalyvių santykius, siekiant sudaryti efektyvios konkurencijos sąlygas ūkio subjektams, ginant paslaugų gavėjų, įskaitant vartotojus, interesus, skatinant naujų ir pažangių technologijų atėjimą bei paslaugų vartojimą nacionaliniame lygmenyje.

2016 m. birželio 23 d. priimtas Geležinkelių transporto kodekso pakeitimo įstatymas, kuriuo, be kita ko, nuo 2016 m. lapkričio 1 d. geležinkelių transporto rinkos reguliuotojo funkcijas pavesta vykdyti Tarnybai.

Vadovaujantis Nutarimo Nr. 45 nuostatomis, Tarnybai pavesta vykdyti atlyginimo už dokumentų teikimą dydžių apskaičiavimo priežiūros institucijos funkcijas. Naujai pavedamos srities specifika apims eilę susijusių procesų: teisės aktų, įgyvendinančių Nutarimu Nr. 45 patvirtinto Atlyginimo už dokumentų teikimą dydžių apskaičiavimo ir atlyginimo už registro duomenų, registro informacijos, registrui pateiktų dokumentų ir (arba) jų kopijų, valstybės informacinių sistemų duomenų teikimą mokėjimo tvarkos aprašo (toliau – Atlyginimo už dokumentų teikimą dydžių apskaičiavimo tvarkos aprašas) nuostatas, parengimą ir patvirtinimą; institucijų pateiktų atlyginimų už dokumentų teikimą dydžių apskaičiavimų įvertinimą ir išvadų dėl šių apskaičiavimų atitikimo Atlyginimo už dokumentų teikimą dydžių apskaičiavimo tvarkos aprašo reikalavimams parengimą; išvadų dėl sąnaudų, patirtų dėl įstatymuose nustatyto neatlygintino dokumentų teikimo, teikimą; metodinę pagalbą institucijoms; Atlyginimo už dokumentų teikimą dydžių apskaičiavimo tvarkos aprašo nuostatų įgyvendinimo priežiūrą; reguliarų apibendrintos informacijos apie dokumentų teikimą parengimą ir paskelbimą**.**

Elektroninių ryšių sektoriaus vystymosi tendencijos ir reguliavimas

2017 m. I pusm. pabaigoje elektroninių ryšių veikla[23] vertėsi 128 ūkio subjektai (2016 m. I pusm. pabaigoje – 140 ūkio subjektų). Rinkoje veikiančių ūkio subjektų skaičius mažėjo dėl įmonių konsolidacijos.

Nuo 2009 m. pagal pajamas mažėjusi elektroninių ryšių rinka, nuo 2015 m. pradėjo šiek tiek augti. 2015 m. I pusm. bendrosios elektroninių ryšių rinkos pajamos, palyginti su 2014 m. I pusm., padidėjo 2,6 proc. (sudarė 308,63 mln. Eur), 2016 m. I pusm., palyginti su 2015 m. I pusm., išaugo 4,1 proc. (sudarė 321,40 mln. Eur), o 2017 m. I pusm., palyginti su 2016 m. I pusm., išaugo 5,8 proc. (sudarė 340,04 Eur).

Pajamų pasiskirstymo pagal paslaugų rūšis tendencijos 2017 m. I pusm. išliko tokios pat, kaip ir ankstesniais metais: didžiausią šių pajamų dalį – 31,47 proc. – sudarė interneto prieigos paslaugų pajamos, judriojo telefono ryšio paslaugų pajamos – 25,59 proc., didmeninių viešųjų ryšių tinklų teikimo paslaugų ir didmeninių viešųjų telefono ryšio paslaugų teikimo – 21,74 proc., kitų paslaugų (mokamos televizijos, fiksuotojo telefono ryšio, duomenų perdavimo, prieigos prie fizinės infrastruktūros, radijo ir televizijos siuntimo) – 21,21 proc.

2017 m. I pusm., palyginti su 2016 m. I pusm., augo prieigos prie fizinės infrastruktūros (56,4 proc.), interneto prieigos (15,0 proc.), duomenų perdavimo paslaugų (8,8 proc.), mokamos televizijos paslaugų (6,0

---

[22] Vadinamasis 1998 m. arba „senasis“ reguliavimo paketas

[23] Viešojo fiksuotojo ryšio tinklo, naudojamo viešosioms fiksuotojo telefono ryšio paslaugoms teikti, ir (arba) viešųjų fiksuotojo telefono ryšio paslaugų, viešojo judriojo ryšio tinklo, naudojamo viešosioms judriojo telefono ryšio paslaugoms teikti, ir (arba) viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų, skirtųjų linijų paslaugų, interneto prieigos bei kitų duomenų perdavimo paslaugų, nenaudojamų fizinių šviesolaidinių (optinių) linijų skaidulų, televizijos (kabelinės TV, MDTV, IPTV, skaitmeninės antžeminės televizijos DVB-T, palydovinės) paslaugų, radijo ir televizijos programų siuntimo paslaugų

proc.), didmeninių viešųjų ryšių tinklų teikimo paslaugų ir didmeninių viešųjų telefono ryšio paslaugų teikimo (4,3 proc.) pajamos, mažėjo fiksuotojo telefono ryšio paslaugų (7,9 proc.), radijo ir televizijos programų siuntimo paslaugų (7,6 proc.), judriojo telefono ryšio paslaugų (0,8 proc.) paslaugų pajamos. Didžiausias augimo procentas buvo pajamų, gautų už prieigos prie fizinės infrastruktūros teikimą. Pajamų, gautų už interneto prieigos paslaugų teikimą, augimas lėmė tai, kad išaugo interneto prieigos paslaugų naudojimas bei abonentų, kurie naudojasi pažangesne judriojo ryšio technologija LTE, skaičius. Fiksuotojo telefono ryšio paslaugų pajamos mažėjo dėl mažėjančios paklausos, konkurencijos tarp paslaugų teikėjų ir konkurencinio spaudimo iš judriojo telefono ryšio paslaugų teikėjų.

2017 m. I pusm. pabaigoje, palyginti su tuo pačiu 2016 m. laikotarpiu, 0,8 proc. išaugo judriojo telefono ryšio abonentų (aktyvių SIM kortelių) skaičius, bet sumažėjo plačiajuostės interneto prieigos abonentų skaičius (8,9 proc.), fiksuotojo telefono ryšio abonentų skaičius (8,5 proc.), mokamos televizijos abonentų skaičius (0,7 proc.). Plačiajuostės interneto prieigos abonentų skaičius sumažėjo dėl nuo 2017 m. pasikeitusios abonentų skaičiavimo metodikos. Palyginimui – per 2016 m. I pusm., palyginti su 2015 m. I pusm., plačiajuostės interneto prieigos abonentų skaičius išaugo 7,6 proc., judriojo telefono ryšio abonentų skaičius sumažėjo 0,04 proc., fiksuotojo telefono ryšio abonentų skaičius sumažėjo 3,2 proc.

Plačiajuostės interneto prieigos paslaugų abonentų skaičius 2017 m. I pusm. pabaigoje siekė 1 120,2 tūkst., o skvarba buvo 39,7 proc. (palyginti su 2016 m. I pusm. pabaiga, sumažėjo 8,9 proc.). Iš bendro plačiajuostės interneto prieigos paslaugų abonentų skaičiaus didžioji dalis (49,4 proc.) interneto prieigai naudojo šviesolaidinio ryšio linijas (per metus abonentų, kurie prie interneto jungiasi šviesolaidinėmis linijomis, skaičius išaugo 4,2 proc.). Augo plačiajuosčio interneto sparta: abonentų, kuriems užtikrinama 30 Mb/s ir didesnė sparta, skaičius per metus išaugo 8,2 proc. 2017 m. I pusm. pabaigoje 44,5 proc. namų ūkių galėjo naudotis 30 Mb/s ir didesne interneto sparta, iš jų 26,7 proc. namų ūkių – didesne negu 100 Mb/s sparta.

Lietuvoje sėkmingai besiplečiantys naujosios kartos plačiajuosčio ryšio tinklai lemia ir populiarėjantį televizijos programų signalų perdavimą interneto protokolo technologijomis (angl. Internet Protocol Television) (toliau – IPTV). 2017 m. I pusm. pabaigoje IPTV paslaugas teikė 20 bendrovių, o šiuo būdu televizijos programas žiūrėjo 216,3 tūkst. abonentų (2016 m. I pusm. pabaigoje – 192,6 tūkst. abonentų). Nepaisant to, kad pastaruoju metu auga IPTV paslaugų abonentų skaičius, daugiausia abonentų (53,1 proc.) vis dar naudojasi mokamomis televizijos programų, perduodamų kabelinės televizijos tinklais, paslaugomis – jomis 2017 m. I pusm. pabaigoje naudojosi 375,9 tūkst. abonentų.

2017 m. I pusm. pabaigoje mokamos televizijos (angl. Pay-TV) paslaugomis, teikiamomis kabelinės ir mikrobangų daugiakanalės televizijos (KTV ir MDTV), skaitmeninės antžeminės televizijos (DVB-T), palydovinės televizijos tinklais, bei IPTV paslaugomis naudojosi 708,1 tūkst. abonentų, per metus jų skaičius sumažėjo 0,7 proc.

2017 m. I pusm. į elektroninių ryšių tinklo infrastruktūrą buvo investuota 34,02 mln. Eur, t. y. 38,6 proc. mažiau negu 2016 m. I pusm. 2017 m. I pusm. elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų teikėjai toliau investavo į plačiajuosčio ryšio tinklus (judriojo ryšio 4G tinklus (LTE), šviesolaidinėmis ryšio linijomis grįstus plačiajuosčio ryšio tinklus).

Tai atspindi ir interneto prieigos paslaugų abonentų pasiskirstymas: daugiau nei trečdalis visų interneto prieigos paslaugų abonentų (2015 m. I pusm. pabaigoje – 43,1 proc., 2016 m. I pusm. pabaigoje – 43,2 proc., 2017 m. I pusm. pabaigoje – 49,4) interneto prieigą gavo šviesolaidinėmis ryšio linijomis. Antras pagal populiarumą prisijungimo prie interneto būdas buvo judrusis radijo ryšys (2015 m. I pusm. – 28,8 proc., 2016 m. I pusm. – 31,2 proc., 2017 m. I pusm. – 28,5 proc.), trečioje vietoje – xDSL linijos (2015 m. I pusm. – 14,7 proc., 2016 m. I pusm. – 13,2 proc., 2017 m. I pusm. – 13,4 proc.). Abonentų pasirinkimą interneto prieigos paslaugas gauti judriuoju ir belaidžiu ryšiu lėmė ne tik papildomų privalumų suteikiantis šių paslaugų funkcionalumas, bet ir didėjantis interneto prieigos paslaugų skverbimasis į atokesnes vietoves, kur teikti interneto prieigos paslaugas fiksuotuoju ryšiu operatoriams yra ekonomiškai nenaudinga.

Šviesolaidinės ryšio linijos (FTTx) Lietuvoje išlieka pagrindinė plačiajuosčio ryšio paslaugų teikimo technologija. 2017 m. I pusm. pabaigoje Lietuvoje buvo 553,1 tūkst. šviesolaidinių ryšio linijų, palyginti su

tuo pačiu 2016 m. laikotarpiu, jų skaičius išaugo 4,2 proc. Asociacijos „FTTH Council Europe“ 2016 m. rugsėjo mėn. atlikto tyrimo[24] duomenimis, Lietuva prarado pirmąją vietą Europoje pagal plačiajuosčio interneto, teikiamo šviesolaidinėmis ryšio linijomis, skvarbą, tačiau užėmė pakankamai aukštą trečiąją vietą (beveik 40,3 proc. prisijungimų, tenkančių 100 namų ūkių). Pirmąją vietą užėmė Latvija (45,2 proc. prisijungimų, tenkančių 100 namų ūkių), antroje europinių reitingų vietoje – Švedija (40,7 proc. prisijungimų, tenkančių 100 namų ūkių). Pasaulyje Lietuva pagal šviesolaidinio interneto skvarbą buvo vienuoliktoje vietoje (pirmąją vietą užėmė Jungtiniai Arabų Emyratai, kur šviesolaidiniu internetu naudojosi apie 93,7 proc. namų ūkių, antra vieta pasauliniame reitinge atiteko Katarui, trečia – Singapūrui, ketvirta – Pietų Korėjai, penkta – Honkongui, šešta – Japonijai, septinta – Urugvajui, aštunta – Latvijai, devinta – Taivanui, dešimta – Švedijai).

2017 m. kovo 3 d. EK paskelbė naują Skaitmeninės ekonomikos ir visuomenės indeksą[25] (DESI), apimantį galimybių naudotis elektroniniu ryšiu, naudojimosi internetu įgūdžių, naudojimosi elektroniniais ištekliais apimties, svarbiausių skaitmeninių technologijų išplėtojimo ir viešojo sektoriaus elektroninių paslaugų įvertinimus. 2017 m. pagal bendrą skaitmeninės ekonomikos ir visuomenės indeksą Lietuva įvertinta 0,55 bendro balo (vertinimo skalėje nuo 0 iki 1) ir yra trylikta iš 28 ES valstybių narių. Pažymėtina, kad pagal vieną sudedamųjų bendro indekso dalių – galimybes naudotis elektroniniu ryšiu – 0,7 balo įvertinta Lietuva yra aštunta iš ES valstybių. ES kontekste, pagal sparčiojo plačiajuosčio ryšio abonentų dalį (t. y. 30 Mb/s ir didesnės spartos interneto ryšiu besinaudojančių abonentų dalį nuo visų fiksuotojo plačiajuosčio ryšio abonentų) Lietuvai atitenka 7 vieta ES: Lietuvos rodiklis – 61 proc., o ES vidurkis – 37 proc. Lietuvoje yra vienos žemiausių fiksuotojo plačiajuosčio ryšio kainų ES – pagal asmenų pajamų dalį (proc.), išleidžiamą pigiausiam plačiajuosčio ryšio abonementui, užima 6-ąją vietą ES. Tačiau nepaisant beveik visuotinio plačiajuosčio ryšio prieinamumo ir žemų kainų, fiksuotąjį plačiajuostį ryšį yra užsisakę tik 63 proc. namų ūkių (tai gerokai mažiau nei ES vidurkis – 74 proc.).

Siekdama sudaryti sąlygas veiksmingai konkurencijai, elektroninių ryšių tinklų plėtrai ir paslaugų gavėjų gerovės didinimui, Tarnyba atlieka atitinkamų elektroninių ryšių rinkų tyrimus. Rinkų tyrimų tikslas yra įvertinti, ar atitinkamoje rinkoje yra didelę įtaką turintis ūkio subjektas, kuris gali elgtis nepriklausomai nuo konkurentų bei paslaugų gavėjų ir taip riboti konkurenciją. Tarnyba, nustačiusi, kad yra ūkio subjektas, turintis didelę įtaką atitinkamoje rinkoje, tokiam ūkio subjektui gali nustatyti tam tikrus įpareigojimus: įpareigojimą suteikti prieigą, nediskriminavimo įpareigojimą, skaidrumo įpareigojimą, kainų kontrolės įpareigojimą, sąnaudų apskaitos įpareigojimą, apskaitos atskyrimo įpareigojimą, įpareigojimus, susijusius su mažmeninių paslaugų reguliavimu. Nustačiusi įpareigojimus, Tarnyba prižiūri, kaip didelę įtaką atitinkamose rinkose turintys ūkio subjektai juos vykdo.

2018 m. Tarnyba planuoja pradėti tris rinkų tyrimus: Didmeninės aukštos kokybės prieigos fiksuotoje vietoje, Skambučių užbaigimo viešajame ryšių tinkle, teikiamame fiksuotoje vietoje, ir Skambučių užbaigimo individualiuose judriojo ryšio tinkluose.

Pašto sektoriaus vystymosi tendencijos ir reguliavimas

Tiek Lietuvoje, tiek kitose ES valstybėse narėse pašto veiklai įtakos turi įvairūs veiksniai. Paslaugų skaitmenizavimas, viešųjų telefono ryšio paslaugų populiarumas ir plačiajuosčio interneto naudojimo augimas mažina tradicinių pašto paslaugų – laiškų – paklausą, ir tai neigiamai veikia iš pašto veiklos gaunamas pajamas. Kita vertus, elektroninės komercijos spurtas didina pašto siuntinių paklausą ir tai augina pajamas. Aukščiau aprašytos tendencijos daro įtaką ir pašto veiklos rodikliams Lietuvoje.

2017 m. I pusm. buvo registruoti 62 pašto paslaugos teikėjai, iš kurių faktiškai veiklą vykdė 53 pašto paslaugos teikėjų. Palyginti su 2016 m. I pusm. bendras pašto rinkos dalyvių skaičius 2017 m. I pusm. sumažėjo 1 ūkio subjektu, o faktiškai veiklą vykdančių asmenų skaičius sumažėjo 2 pašto paslaugos teikėjais.

Bendra pašto siuntų rinka, vertinant pagal kiekį, per 2017 m. I pusm. padidėjo 0,28 proc. nuo 35,7 mln. vnt. 2016 m. I pusm. iki 35,8 mln. vnt. 2017 m. I pusm. pašto siuntiniai ne tik sudarė vis didesnę visų

---

[24] http://ftthcouncil.eu/documents/PressReleases/2016/PR20160217_FTTHranking_panorama_award.pdf

[25] http://digital-agenda-data.eu/datasets/desi/visualizations

pašto siuntų dalį (2016 m. I pusm. – 14,8 proc., o 2017 m. I pusm. – 18,0 proc. visų pašto siuntų), bet augo ir jų kiekis. 2017 m. I pusm. siųstų ir gautų pašto siuntinių kiekis, palyginti su 2016 m. I pusm, išaugo 20,8 proc. (nuo 5,3 mln. vnt. pašto siuntinių 2016 m. I pusm. iki 6,4 mln. vnt. pašto siuntinių 2017 m. I pusm.). Pašto siuntinių kiekio augimui didelės įtakos turėjo elektroninės prekybos bei savitarnos pašto terminalų populiarėjimas šalyje. Korespondencijos siuntų kiekiai mažėjo – 2016 m. I pusm. siųsta ir gauta 30,4 mln. vnt. korespondencijos siuntų, o 2017 m. I pusm. – 29,4 mln. vnt., t. y. 3,3 proc. mažiau nei 2016 m. I pusm.

Vertinant pagal pajamas, bendra pašto paslaugos rinka, kuri apima pašto siuntų, siunčiamų pašto tinklu, ir pašto siuntų, įteiktų asmeniškai pasirašytinai, rinkas, per 2017 m. I pusm. augo 12,5 proc. ir sudarė 66,6 mln. Eur. Tokiam pašto rinkos augimui daugiausia įtakos turėjo auganti elektroninė prekyba, nes prekių pristatymą dažniausiai užtikrina pašto paslaugos teikėjai.

Bendroje pašto paslaugos rinkoje pagal 2017 m. I pusm. gautas pajamas didžiausią rinkos dalį užėmė AB Lietuvos paštas (36,1 proc.), UAB „DPD Lietuva“ (19,2 proc.) ir UAB „DHL Lietuva“ (10,5 proc.). 2017 m. I pusm. AB Lietuvos pašto rinkos dalis sumažėjo 2,1 proc. (2016 m. I pusm. buvo 38,2 proc.), o kitų dviejų bendrovių – išaugo atitinkamai 0,6 proc. ir 1,2 proc. (2016 m. I pusm. UAB „DPD Lietuva“ užimama rinkos dalis sudarė 18,6 proc., o UAB „DHL Lietuva“ – 9,3 proc.).

AB Lietuvos paštas yra universaliosios pašto paslaugos teikėja iki 2019 m. gruodžio 31 d., kuri atsako už kokybišką universaliosios pašto paslaugos teikimą Pašto įstatymo nustatyta tvarka. 2016 m. gruodžio 31 d. duomenimis, AB Lietuvos paštas universaliąją pašto paslaugą teikė 776 (2015 m. pabaigoje – 793) universaliosios pašto paslaugos teikimo vietose, kurias sudarė: 627 stacionarūs paštai (miestuose – 190, kaimuose – 437), 21 pašto poskyris (miestuose – 19, kaimuose – 2) ir 128 universaliosios pašto paslaugos teikimo vietos kaimuose, aptarnaujamos 26 kilnojamųjų paštų.

Siekiant efektyvaus pašto sektoriaus funkcionavimo, 2018–2020 m. Tarnyba didelį dėmesį skirs tiek visų pašto paslaugos teikėjų veiklos priežiūrai, tiek ir galimų ginčų tarp pašto paslaugos teikėjų sprendimui bei prevencijai. Skatinant konkurenciją pašto sektoriuje ir siekiant užtikrinti galimybę kitiems pašto paslaugos teikėjams skaidriomis ir nediskriminacinėmis sąlygomis naudotis universaliosios pašto paslaugos teikėjos AB Lietuvos pašto valdomu pašto tinklu, Tarnyba 2018 m. toliau vykdys AB Lietuvos pašto kitiems pašto paslaugos teikėjams taikomų sąlygų naudotis pašto tinklu priežiūrą, prireikus, spręs ginčus, kilsiančius tarp AB Lietuvos pašto ir kitų pašto paslaugos teikėjų.

Vienas iš svarbiausių ES ir Lietuvos pašto sektoriaus teisinio reguliavimo tikslų išlieka nenutrūkstamas universaliosios pašto paslaugos teikimas vienodomis sąlygomis visiems šią paslaugą pageidaujantiems gauti šalies gyventojams už prieinamas kainas visoje šalies teritorijoje nepriklausomai nuo geografinės vietovės, kartu siekiant užtikrinti kiekvienam pašto paslaugos naudotojui pasirinkimo įvairovę ir sudaryti galimybes verslo plėtrai. 2018 m. Tarnyba, vadovaudamasi pašto sritį reglamentuojančiais teisės aktais, toliau vykdys AB Lietuvos pašto teikiamos universaliosios pašto paslaugos kokybės ir tarifų taikymo priežiūrą, taip pat sąnaudų apskaitos sistemos kontrolę.

Paslaugų kokybė ir vartotojų informavimas

Tarnyba, gerindama vartotojų galimybes gauti visapusišką informaciją apie elektroninių ryšių ir informacinių technologijų paslaugas, administruoja šias interneto svetaines: www.rrt.lt; matavimai.rrt.lt/; www.raskinterneta.lt; www.matuok.lt; www.esaugumas.lt; www.cert.lt; www.elektroninisparasas.lt; http://epaslaugos.rrt.lt/apreptis/; e-infrastruktura.lt. Siekiant optimizuoti Tarnybos rengiamos informacijos skelbimą ir sklaidą, parengta ir 2016 m. lapkričio 10 d. patvirtinta Tarnybos valdomų interneto svetainių optimizavimo koncepcija, kurioje išanalizuota aktuali skirtingose svetainėse skelbiama informacija, jos turinys, paskirtis, apimtis ir numatyti konkretūs darbai šioms svetainėms atnaujinti ir (arba) sujungti pagal temas, tokiu būdu užtikrinant efektyvesnę turinio sklaidą tikslinėms auditorijoms. Vienas iš koncepcijoje numatytų ir 2017 m. pradžioje realizuotų sprendimų – sukurta svetainė www.nebūkberyšio.lt, kuri suteikia vieną patogią prieigą prie skirtingose svetainėse esančių Tarnybos administruojamų informacinių išteklių apie įvairias Lietuvoje teikiamas elektroninių ryšių paslaugas, jų kokybę, plėtrą ir saugumą. Naujoji Tarnybos svetainė padeda Lietuvos gyventojams, esamiems ir būsimiems įvairių elektroninių ryšių paslaugų vartotojams vienoje vietoje rasti informaciją apie juos dominančioje vietovėje teikiamas interneto paslaugas,

belaidžio interneto spartą, įvertinti judriojo ryšio tinklų aprėptis Lietuvoje, išsimatuoti turimą duomenų perdavimo greitį, sužinoti, kaip saugiai elgtis internete.

Tarnyba, siekdama tinkamai įvertinti teikiamų paslaugų kokybę sparčiai technologijų požiūriu besikeičiančiame elektroninių ryšių sektoriuje ir apie tai informuoti paslaugų gavėjus, atlieka belaidės interneto prieigos paslaugų kokybės stebėseną, viešųjų judriojo ir fiksuotojo telefono ryšio paslaugų kokybės rodiklių kontrolinius bandymus. Tarnybos interneto svetainėje yra publikuojamos metinės ir (ar) ketvirtinės šių bandymų rezultatų ataskaitos. Viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų kokybės rodiklių matavimai atliekami visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje – miestuose bei magistraliniuose ir krašto keliuose, stovint arba važiuojant. Matavimai atliekami visų Lietuvos Respublikoje veikiančių judriojo ryšio operatorių tinkluose tuo pačiu metu (lygiagrečiai) ir naudojant tą pačią matavimo įrangą. Viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų kokybės rodikliai įvertinami vadovaujantis Europos telekomunikacijų standartų instituto techninėmis specifikacijomis[26] ir Viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų kokybės rodiklių įvertinimo metodika, patvirtinta Tarnybos direktoriaus 2009 m. kovo 3 d. įsakymu Nr. 1V-260 „Dėl Viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų kokybės rodiklių įvertinimo metodikos patvirtinimo“.

2016 m. pabaigoje buvo atnaujinta Tarnybos administruojama duomenų perdavimo spartos matavimo sistema Matuok.lt, kuri yra pasiekiama interneto svetainėje http://matuok.lt/. Naudodamiesi šiuo Tarnybos įrankiu, vartotojai savarankiškai gali įvertinti jiems teikiamos interneto prieigos ryšio spartą, kaupti ir analizuoti gautus matavimų rezultatus. Atnaujintoje matavimo sistemoje buvo įdiegtas naujas matavimo modulis paremtas OOKLA duomenų perdavimo spartos matavimo technologija, kuri užtikrina vartotojams galimybę itin tiksliai įvertinti, kokią duomenų perdavimo spartą suteikia jų interneto prieigos paslaugų teikėjas. Šis atnaujintas interneto spartos matavimo įrankis padeda vartotojams objektyviai įvertinti jiems teikiamų interneto prieigos paslaugų kokybę. 2017 m. III ketv. buvo atlikti parengiamieji darbai, siekiant, kad „matuok.lt“ būtų įdiegtas naujos kartos matavimo modulis, kuris įgalintų vartotojus spartos matavimus atlikti ir naudojantis mobiliaisiais įrenginiais.

Tarnybos administruojamame interneto tinklalapyje http://matavimai.rrt.lt vartotojai gali susipažinti su Interneto prieigos stebėsenos sistema atliekamais matavimais. Interaktyviame žemėlapyje pateikiami belaidės interneto prieigos duomenų perdavimo spartos kontrolinių matavimų rezultatai operatorių UAB „Bitė Lietuva“, „Telia Lietuva“ AB, UAB „Tele2“ ir AB Lietuvos radijo ir televizijos centro (LRTC) judriojo ryšio tinkluose. Vartotojai gali analizuoti matavimo rezultatus tiek visoje Lietuvos teritorijoje, tiek ir pasirinktame regione pagal ryšių technologijas, signalo parametrus ir stebėti gautų rezultatų kaitą pagal pasirinktus matavimų laikotarpius.

Vadovaujantis ERĮ 36 straipsniu ir Pašto įstatymo 13 straipsniu, Tarnyba yra įgaliota spręsti ginčus tarp galutinių paslaugų gavėjų ir elektroninių ryšių paslaugų teikėjų bei ginčus tarp naudotojų ir pašto paslaugos teikėjų išankstine ne teismo tvarka. Iškilus ginčui tarp galutinio paslaugų gavėjo (naudotojo) ir paslaugų teikėjo, galutinis paslaugų gavėjas (naudotojas) turi teisę kreiptis į Tarnybą dėl ginčo išsprendimo išankstine ne teismo tvarka, pateikdamas Tarnybai prašymą Ginčų tarp galutinių paslaugų gavėjų, išskyrus vartotojus, ir elektroninių ryšių paslaugų teikėjų bei ginčų tarp naudotojų, išskyrus vartotojus, ir pašto paslaugos teikėjų nagrinėjimo taisyklių, patvirtintų Tarnybos direktoriaus 2011 m. spalio 21 d. įsakymu Nr. 1V-1015 „Dėl Ginčų tarp galutinių paslaugų gavėjų, išskyrus vartotojus, ir elektroninių ryšių paslaugų teikėjų bei ginčų tarp naudotojų, išskyrus vartotojus, ir pašto paslaugos teikėjų nagrinėjimo taisyklių patvirtinimo“, arba Vartojimo ginčų neteisminio sprendimo procedūros taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2015 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 1R-382 „Dėl Vartojimo ginčų neteisminio sprendimo procedūros taisyklių patvirtinimo“, nustatyta tvarka ir sąlygomis. Tokiame vartotojo prašyme turėtų būti nurodytas paslaugų teikėjas, konkretus skundžiamas paslaugų teikėjo veiksmas arba sprendimas, aplinkybės ir įrodymai, kuriais grindžiamas reikalavimas, konkretus reikalavimas, informacija apie kreipimąsi į paslaugų teikėją, pridedamų dokumentų sąrašas ir t. t. Tarnybos priimtas sprendimas ginčo atveju įsiteisėja ir yra privalomas vykdyti pasibaigus 30 dienų nuo Tarnybos sprendimo priėmimo dienos

[26] ETSI TS 102 250-2 V1.6.2 (2008-09)

terminui, per kurį ginčo šalys turi teisę kreiptis tiesiogiai į bendrosios kompetencijos teismą ir prašyti nagrinėti jų ginčą iš esmės.

Ūkio subjektų veiklos priežiūra

Tarnyba, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo, Lietuvos Respublikos ūkio ministro ir Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2015 m. liepos 3 d. įsakymo Nr. 4-432/1R-169 „Dėl Verslo priežiūros institucijų kontrolinių klausimynų rengimo ir atnaujinimo aprašo, Rizikos vertinimu pagrįstos ūkio subjektų veiklos priežiūros gairių ir Vienodos ir kokybiškos asmenų konsultavimo praktikos užtikrinimo gairių patvirtinimo“ bei kitų ūkio subjektų veiklos priežiūrą reglamentuojančių teisės aktų nuostatomis, pagal kompetenciją konsultuoja ūkio subjektus, atlieka kitus prevencinius veiksmus, kad užkirstų kelią galimiems teisės aktų pažeidimams, atlieka ūkio subjektų veiklos patikrinimus, teisės aktų nustatyta tvarka vertina gautą informaciją apie ūkio subjektus ir taiko poveikio priemones ūkio subjektams įstatymų ir jų įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka. Ūkio subjektų veiklos priežiūra vykdoma vadovaujantis minimalios ir proporcingos priežiūros naštos, nediskriminavimo, planavimo, viešumo, metodinės pagalbos teikimo ir funkcijų atskyrimo principais.

Tarnyba, atlikdama ūkio subjektų priežiūrą, vadovaujasi Ūkio subjektų veiklos patikrinimų taisyklėse nustatytais metinio planuojamų tikrinti ūkio subjektų, besiverčiančių elektroninių ryšių veikla, pašto paslaugos teikėjų sąrašo (toliau – patikrinimų planas) sudarymo kriterijais, kurie remiasi rizikos vertinimu pagrįstos ūkio subjektų veiklos priežiūros principais. 2017 m. gegužės 29 d. Tarnybos direktoriaus įsakymu Nr. 1V-526 buvo patvirtintas rizikos vertinimu pagrįstos ūkio subjektų veiklos priežiūros modelio aprašas, nustatantis konkrečius reikalavimus Tarnyboje įdiegtai ir taikomai rizikos vertinimo ir valdymo sistemai, kuria siekiama įgyvendinti pagrindinį ūkio subjektų veiklos priežiūros tikslą – užtikrinti ūkio subjektų veiklos priežiūrą tai reglamentuojančių teisės aktų rėmuose.

Tarnyba, vadovaudamasi Institucijų atliekamų priežiūros funkcijų optimizavimo gairių aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 4 d. nutarimu Nr. 511 „Dėl institucijų atliekamų priežiūros funkcijų optimizavimo“ (toliau – Aprašas) 7.4 papunkčiu ir siekdama įgyvendinti Verslo priežiūros institucijų kontrolinių klausimynų rengimo apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos ūkio ministro ir Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2015 m. liepos 3 d. įsakymu Nr. 4-432/1R-169 „Dėl Verslo priežiūros institucijų kontrolinių klausimynų rengimo ir atnaujinimo aprašo, Rizikos vertinimu pagrįstos ūkio subjektų veiklos priežiūros gairių ir Vienodos ir kokybiškos asmenų konsultavimo praktikos užtikrinimo gairių patvirtinimo“ (toliau – Įsakymas) pateiktas rekomendacijas, parengė kontrolinius klausimynus, pagal kuriuos atliekami ūkio subjektų planiniai patikrinimai. Pagrindinę kontrolinio klausimyno dalį sudaro aiškiai ir suprantamai suformuluoti kontroliniai klausimai, parengti vadovaujantis teisės aktuose nustatytais reikalavimais ir atsižvelgiant į Tarnybos struktūrinių padalinių, vykdančių ūkio subjektų veiklos priežiūrą, pasiūlymus.

Tarnyba, vadovaudamasi Aprašo 7.3 papunkčiu, aprašė ir viešai paskelbė tikrinimo veiksmų aprašą (algoritmą), kuriame nurodyti konkretūs inspektorių tikrinimo metu atliekami veiksmai ir vadovaudamasi Aprašo 7.22 papunkčiu, pateikė visus reikiamus duomenis apie atliktus planinius patikrinimus į Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos valdomą Bendrojo grįžtamojo modelio duomenų bazę, kad būtų gauta ūkio subjektų nuomonė (vertinimas) apie atliktus planinius patikrinimus. Tarnybos patikrinimų planas, kontroliniai klausimynai, tikrinimo veiksmų algoritmas ir apibendrinti ūkio subjektų priežiūros rezultatai skelbiami Tarnybos interneto svetainėje.

Tarnyba nuo 2011 m. yra prisijungusi prie iniciatyvos „Deklaracija dėl pirmųjų verslo metų“, įsipareigodama pirmaisiais ūkio subjekto veiklos metais netaikyti poveikio priemonių (baudų, veiklos ribojimo ir pan.), o identifikavus pažeidimų, pirmiausia nustatyti tinkamą terminą jiems pašalinti, konsultuoti ir teikti metodinę pagalbą pirmuosius metus veiklą vykdantiems ūkio subjektams. Minėta deklaracija paskelbta Tarnybos interneto svetainėje. Tarnyba, vadovaudamasi Įsakymu patvirtintomis Vienodos ir kokybiškos asmenų konsultavimo praktikos užtikrinimo gairėmis, taip pat teikia konsultacijas ir reikiamą informaciją prižiūrimiems ūkio subjektams telefono ryšio numeriu **8 700 700 90** ir nemokamu pasitikėjimo ir pagalbos telefono ryšio numeriu **8 800 20030.**

Patikimumo užtikrinimo paslaugų priežiūra

2016 m. kvalifikuotų sertifikatų sudarymo paslaugas Lietuvos Respublikoje teikė ir buvo prižiūrimi trys Lietuvos Respublikoje įregistruoti sertifikavimo paslaugų teikėjai: UAB Skaitmeninio sertifikavimo centras, VĮ Registrų centras ir Asmens dokumentų išrašymo centras prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos. Palyginti su 2015 m., bendras Lietuvos sertifikavimo paslaugų teikėjų išduotų galiojančių kvalifikuotų sertifikatų skaičius 2016 m. pabaigoje sumažėjo 4 proc. ir sudarė 924 735. Pagrindinė šio skaičiaus mažėjimo priežastis – sumažėjęs galiojančių asmens tapatybės kortelėse esančių kvalifikuotų elektroninio parašo sertifikatų skaičius.

Lietuvoje galima įsigyti elektroninio parašo formavimo duomenis bei kvalifikuotus sertifikatus kartu su SIM kortelėmis ir iš judriojo telefono ryšio paslaugų teikėjų, kurie atlieka registravimo tarnybų funkcijas. Pastebėtina, kad 2016 m. sparčiausiai augo kvalifikuotų sertifikatų, išduodamų kartu su SIM kortelėmis, skaičius (2016 m. tokių kvalifikuotų sertifikatų skaičius padidėjo 68 proc. ir pasiekė 191,1 tūkst.). Tai rodo, kad vis daugiau Lietuvos gyventojų tikslingai įsigyja elektroninio parašo priemones, o susidomėjimas elektroniniu parašu auga.

Iki 2016 m. birželio 30 d. Tarnyba vykdė elektroninio parašo priežiūros institucijos funkcijas. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. vasario 18 d. nutarimu Nr. 144 „Dėl patikimumo užtikrinimo paslaugų priežiūros įstaigos ir įstaigos, atsakingos už nacionalinio patikimo sąrašo sudarymą, tvarkymą ir skelbimą, paskyrimo“ ir eIDAS reglamento nuostatomis, Tarnyba nuo 2016 m. liepos 1 d. vykdo patikimumo užtikrinimo paslaugų priežiūros įstaigos ir įstaigos, atsakingos už nacionalinio patikimojo sąrašo sudarymą, tvarkymą ir skelbimą, funkcijas. eIDAS reglamento nuostatomis išplėsta Tarnybos prižiūrimų paslaugų aibė (reglamentuojamos elektroninio parašo, elektroninio spaudo ir interneto svetainių tapatumo nustatymo sertifikatų kūrimo, elektroninių laiko žymų kūrimo, elektroninio parašo ir elektroninio spaudo galiojimo patvirtinimo, elektroninio parašo ir elektroninio spaudo ilgalaikės apsaugos bei elektroninio registruoto pristatymo paslaugos) ir atliekamos priežiūros apimtis (pareiga prižiūrėti tiek kvalifikuotas, tiek ir nekvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugas), taip pat kvalifikuotiems patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjams įtvirtinta prievolė tam tikrais atvejais atlikti privalomą auditą (auditą savo lėšomis kvalifikuoti patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai privalo atlikti bent kas 24 mėn. arba pareikalavus patikimumo užtikrinimo paslaugų priežiūros įstaigai, siekiant patvirtinti, kad jie ir jų teikiamos kvalifikuotos patikimumo užtikrinimo paslaugos atitinka eIDAS reglamente nustatytus reikalavimus) bei audito išvadas pateikti patikimumo užtikrinimo paslaugų priežiūros įstaigai.

Pagrindiniai Tarnybos, kaip patikimumo užtikrinimo paslaugų priežiūros įstaigos, uždaviniai yra paslaugų teikėjų veiklos priežiūra, konsultacijų, metodinės pagalbos teikimas, elektroninės formos nacionalinio patikimo sąrašo, kuriame pateikiama informacija apie Lietuvoje prižiūrimų kvalifikuotų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų teikiamas kvalifikuotas paslaugas, (angl. *Trusted Services List, TSL*) sudarymas ir skelbimas, pirmininkavimas Europos elektroninio parašo priežiūros institucijų forumui (FESA), atstovavimas EK ir Tarybos darbo grupėse ir komitetuose patikimumo užtikrinimo paslaugų klausimais, pasiūlymų teikimas rengiamiems standartų projektams.

Tarnyba atnaujino interneto svetainę www.elektroninisparasas.lt, kurioje pateikiama ne tik nuoroda į Elektroninio parašo nuotolinio mokymo sistemą, kurią 2018–2020 m. planuoja toliau vystyti, bet ir kita aktuali informacija apie patikimumo užtikrinimo paslaugas Lietuvoje ir jų priežiūrą. Tarnyba 2018 m. numato konsultuoti ir teikti metodinę pagalbą elektroninio parašo naudojimo klausimais, viešinti elektroninio parašo naudą, o 2019 m. vykdyti investicijų projektą, kurio metu bus modernizuojama mokymo sistema. Taip pat 2018 m., bendradarbiaujant su Informacinės visuomenės plėtros komitetu prie Susisiekimo ministerijos, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija ir asociacija „Langas į ateitį“, planuojama pradėti įgyvendinti bendrą tarpinstitucinį projektą, skirtą Lietuvos gyventojų skaitmeniniams gebėjimams tobulinti. Tarnybos indėlis bus įgyvendinti priemones, skirtas gyventojų gebėjimams elektroninio parašo ir kitų patikimumo užtikrinimo paslaugų srityje padidinti.

Radijo dažnių (kanalų) valdymas, naujų technologijų tinklų plėtra

Radijo dažnių (kanalų) valdymas, lemiantis naujų technologijų tinklų plėtrą, apima radijo dažnių (kanalų) paskirties planavimą, tarptautinį koordinavimą, naudojimo sąlygų nustatymą, teisės naudoti radijo dažnius ir kanalus suteikimą ir jų naudojimo sąlygų laikymosi priežiūrą. Nacionalinis radijo dažnių (kanalų) valdymas yra neatsiejamas nuo globalaus (pasaulinio, regioninio) radijo dažnių valdymo. 2019 m. vyks ITU organizuojama Pasaulinė radijo ryšio konferencija (WRC-19), kurios sprendimai nustatys tolesnes radijo dažnių (kanalų) valdymo gaires: bus peržiūrėta visų radijo dažnių juostų paskirtis, įvardytos papildomos radijo dažnių juostos, tinkamos antžeminio plačiajuosčio belaidžio ryšio paslaugoms teikti. Pažymėtina, kad pasaulinių radijo ryšio konferencijų rezultatai (baigiamieji aktai) turi tarptautinio susitarimo statusą ir yra įforminami Radijo ryšio reglamente.

ERĮ nustatyta, kad radijo dažniai (kanalai) valdomi pagal Nacionalinę radijo dažnių paskirstymo lentelę ir radijo dažnių naudojimo planą, bei radijo ryšio plėtros planus, taip pat atsižvelgiant ir į Radijo ryšio reglamentą. Todėl iki 2019 m. ypatingas dėmesys bus skiriamas 2015 m. Pasaulinės radijo ryšio konferencijos (WRC-15) rezultatų įgyvendinimui Lietuvoje – Nacionalinės radijo dažnių paskirstymo lentelės ir radijo dažnių naudojimo plano pakeitimams ir pasirengimui WRC-19.

2018–2020 m. plačiajuosčio belaidžio ryšio tinklų, kuriais teikiamos plačiajuostės belaidės prieigos paslaugos Lietuvos gyventojams, plėtra, tikėtina, bus daugiausia vykdoma naudojant LTE technologijos tinklus. Judriojo ryšio operatoriai („Telia Lietuva“ AB, UAB „Bitė Lietuva“, UAB „Tele2“), kurie pasitelkia 800 MHz, 1800 MHz (1710–1785 MHz ir 1805–1880 MHz) ir 2600 MHz radijo dažnių juostas naujos kartos tinklų plėtrai, intensyviai diegia šios technologijos radijo ryšio tinklus ir nuolat plečia naujos kartos plačiajuosčio belaidžio ryšio paslaugas. Svarbu pažymėti, kad AB Lietuvos radijo ir televizijos centras taip pat diegia LTE technologijos tinklą, naudodamas 2310–2390 MHz radijo dažnių juostą, ir 2017 m. pradžioje turėjo įregistravęs 290 LTE radijo ryšio stočių. Kadangi suminė LTE tinklų aprėptis jau apima daugiau kaip 97 proc. Lietuvos Respublikos teritorijos ir ateityje mažai keisis, 2018–2020 m. Tarnyba daugiau dėmesio skirs ne LTE tinklų aprėpties, o jais perduodamų duomenų spartos skaičiavimams ir matavimams. Siekdama užtikrinti 4G tinklais teikiamų paslaugų kokybę ir skatindama atskirų judriojo radijo ryšio operatorių konkurenciją, Tarnyba planuoja pradėti skaičiuoti ir viešai skelbti operatorių šiais tinklais perduodamų duomenų spartos žemėlapius.

Siekdama užtikrinti, kad 880–915 MHz ir 925–960 MHz suporuotos radijo dažnių juostos (toliau – 900 MHz radijo dažnių juosta) ir 1800 MHz radijo dažnių juostos naudotojai prisidėtų prie Informacinės visuomenės plėtros 2014–2020 metų programoje „Lietuvos Respublikos skaitmeninė darbotvarkė“, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. kovo 12 d. nutarimu Nr. 244 „Dėl Informacinės visuomenės plėtros 2014–2020 metų programos „Lietuvos Respublikos skaitmeninė darbotvarkė“ patvirtinimo“, užsibrėžto tikslo – pasiekti, kad nuo 2020 m. 100 proc. namų ūkių būtų šalies teritorijoje, kurioje veikia sparčiojo interneto (30 Mb/s ir daugiau) ryšys, Tarnyba 2016 m. aukciono laimėtojams („Telia Lietuva“ AB, UAB „Bitė Lietuva“, UAB „Tele2“) nustatė įpareigojimus užtikrinti, kad nuo 2020 m. sausio 1 d. spartusis belaidis plačiajuostis ryšys (30 Mb/s ir daugiau) su 85 proc. priėmimo tikimybe aprėptų teritoriją, kurioje gyvena ne mažiau kaip 85 proc. Lietuvos Respublikos gyventojų.

Duomenų perdavimo spartos įpareigojimai nustatyti ir vienai iš aukciono naudoti radijo dažnius (kanalus) iš 800 MHz radijo dažnių juostos laimėtojai – UAB „Bitė Lietuva“, kuri jau nuo 2016 m. lapkričio 26 d. privalo sudaryti galimybę gauti ne mažesnės kaip 2 Mb/s duomenų perdavimo spartos elektroninių ryšių paslaugas ne mažiau kaip 30 proc. aukciono sąlygų apraše nurodytų seniūnijų, aprėpiant ne mažiau kaip 50 proc. kiekvienos iš tų seniūnijų teritorijoje esančių namų ūkių; iki 2018 m. lapkričio 26 d. privalės sudaryti galimybę tokias paslaugas gauti ne mažiau kaip 80 proc. aukciono sąlygų apraše nurodytų seniūnijų, aprėpiant ne mažiau kaip 85 proc. kiekvienos iš tų seniūnijų teritorijoje esančių namų ūkių; ne vėliau kaip iki 2020 m. – teikti 4 Mb/s spartos plačiajuosčio ryšio paslaugas ne mažiau kaip 95 proc. kiekvienos iš kaimiškųjų seniūnijų teritorijoje esančių namų ūkių. 2018–2020 m. laikotarpiu Tarnyba skirs ypatingą dėmesį, kad 800 MHz, 900 MHz ir 1800 MHz radijo dažnių juostų laimėtojai tinkamai vykdytų duomenų perdavimo spartos įpareigojimus.

Radijo spektro kontrolė (stebėsena)

ERĮ 46 straipsniu Tarnybai pavesta kontroliuoti, kaip laikomasi radijo ryšį reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų ir atlikti radijo stebėseną. Tarnyba, atlikdama radijo stebėseną, kontroliuoja ir analizuoja, kiek radijo dažnių spektro užima įvairių radijo bangas skleidžiančių įrenginių spinduliuotė, ar spinduliuotė ir radijo trikdžių lygiai atitinka teisės aktų reikalavimus. Tarnybai taip pat suteikta teisė atlikti radijo trukdžių tyrimą (paiešką).

Plačiajuosčio radijo ryšio tinklai negali sėkmingai veikti, jei nėra užtikrintas elektromagnetinis suderinamumas ir švarus, be radijo trukdžių, radijo dažnių spektras. Visa tai yra svarbūs kokybiško paslaugų teikimo ir plačiajuosčio ryšio tinklų plėtros veiksniai naudojant šiuolaikines ryšio technologijas. Elektromagnetinio suderinamumo užtikrinimo priežiūrai, radijo trukdžių prevencijai, trukdžių šaltinių paieškai ir pašalinimui naudojamos 5 stacionariosios ir 8 judriosios radijo stebėsenos stotys, t. y. specialios paskirties automobiliai su įmontuota radijo signalų parametrų matavimo įranga.

Stiprinant radijo spektro stebėseną, 2018 m. Tarnyba planuoja baigti Valstybės investicijų programoje numatytą investicijų projektą „Judriųjų radijo spektro stebėsenos stočių įsigijimas“, t. y. per 2016-2018 m. pakeisti visas 2006–2008 m. įsigytas judriosios radijo stebėsenos stotis naujomis. Įgyvendinus šį investicijų projektą, bus užtikrintos galimybės sparčiai, tiksliai ir bet kuriuo metų laiku atlikti įvairius būtinus radijo signalų ir spektro matavimus judriosios radijo stebėsenos automobiliui judant arba stovint.

Įgyvendinus naujus techninius sprendimus judriosios radijo stebėsenos automobiliuose, žymiai sutrumpės radijo stebėsenos stočių paruošimo darbui laikas, efektyviau ir greičiau bus atliekami radijo trukdžių šaltinių paieška ir trukdžių tyrimai, televizijos ir radijo transliavimo stočių spinduliuotės parametrų kontroliniai matavimai, vykdoma radijo dažnių (kanalų) naudojimo sąlygų laikymosi priežiūra, aptinkami neteisėtai naudojami radijo dažniai (kanalai) bei identifikuojami jų naudotojai.

Tarnyba pradėjo vykdyti 2017–2019 m. Valstybės investicijų programoje numatytą investicijų projektą „Įrangos fiksuotosioms radijo stebėsenos stotims įsigijimas“.

Siekiant išplėsti radijo stebėsenos galimybes ir įgyvendinus investicijų projekto „Įrangos fiksuotosioms radijo stebėsenos stotims įsigijimas“ I etapą, 2018 m. planuojama įrengti ir pradėti naudoti naująją fiksuotąją stebėsenos stotį Kauno raj. Dovainonių km. Ši nuo miesto nutolusi stebėsenos stotis veiks „švaresnėje“ elektromagnetinėje aplinkoje ir jos pagrindinė funkcija bus spektro stebėsena iki 30 MHz. Šiuo metu Tarnybos struktūrinių padalinių, esančių Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių ir Panevėžio miestuose, fiksuotosiose radijo stebėsenos stotyse minėtų radijo dažnių stebėsena negalima dėl didelių elektromagnetinių trikdžių, kurių mieste išvengti neįmanoma. CEPT Elektroninių ryšių komiteto (ECC) darbo grupė FM PT22, pasitelkdama įvairių šalių administracijas, atlieka trumpųjų bangų (radijo dažnių nuo 2 iki 30 MHz) stebėseną, kurios tikslas – nustatyti, kiek realiai naudojama minėtų radijo dažnių, kad būtų galima efektyviau juos planuoti ir paskirstyti. Tarnyba šioje veikloje dalyvavo 2004–2007 m., tačiau pablogėjus elektromagnetinei situacijai miestuose, kuriuose veikia stebėsenos stotys, tokios veiklos buvo atsisakyta. Numatoma, kad įkūrus stebėsenos stotį aplinkoje, kurioje elektromagnetinis triukšmas yra žymiai mažesnis nei miestuose, Tarnyba galės tęsti anksčiau pradėtą svarbų darbą.

Vykdant II minėto investicijų projekto etapą, 2018–2019 m. numatoma atnaujinti Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių ir Panevėžio fiksuotosiose radijo stebėsenos stotyse naudojamą įrangą. Įgyvendinus šį investicijų projektą, Tarnyba galės efektyviai naudotis įsigyta ir atnaujinta radijo stebėsenos įranga, kad užtikrintų nuolatinę vartotojams teikiamų elektroninių ryšių paslaugų kokybės kontrolę ir galėtų vartotojams suteikti objektyvią informaciją apie elektroninių ryšių paslaugų kokybinius ir kiekybinius parametrus.

Tarnyba 2018–2020 m. ir toliau didelį dėmesį skirs radijo trukdžių prevencijai ir kontrolei. Siekiant užtikrinti transliuojamų radijo programų kokybę ir išvengti radijo trukdžių, kuriuos gali kelti dažninės moduliacijos radijo programų transliavimo stotys, visoje Lietuvoje atliekami planiniai radijo ryšio tinklų bei televizijos ir radijo transliavimo stočių patikrinimai dėl atitikties projektui bei leidime naudoti radijo dažnius (kanalus) nurodytoms sąlygoms, taip pat radijo ir televizijos transliavimo stočių spinduliuotės parametrų kontroliniai matavimai.

Pažymėtina, kad pastaruoju metu atsiranda didžiulis poreikis ne tik apsaugoti naujas radijo ryšio sistemas nuo žalingųjų radijo trukdžių, bet ir rūpintis, kad anksčiau įdiegtos radijo ryšio sistemos nepatirtų neigiamo radijo trukdžių poveikio. Dėl radijo trukdžių siunčiama informacija gali būti iškraipoma ar netgi prarandama, o tai gali turėti įtakos elektroninių ryšių paslaugų teikimo kokybei, trikdyti transporto bei kitų sistemų darbą, padaryti ekonominių nuostolių, sukelti grėsmę žmonių ir turto saugumui. Prasidėjus naujos kartos viešojo judriojo ryšio 4G (LTE 800) bazinių stočių diegimui, iškilo elektromagnetinio suderinamumo tarp šių stočių ir televizijos programas transliuojančių stočių klausimai, kadangi 4G bazinės stotys ir televizijos programų transliavimo stotys neretai veikia gretimose radijo dažnių juostose. Atsiradus radijo trukdžiams, Tarnyba ir toliau operatyviai reaguos į kiekvieną pranešimą apie pablogėjusias televizijos programų priėmimo sąlygas ir kartu su viešųjų judriojo ryšio paslaugų teikėjais spręs iškilusias problemas.

Tinklų ir informacijos saugumas, CERT-LT veikla

Siekdama stiprinti elektroninių ryšių tinklų ir informacijos saugumą Lietuvos Respublikoje ir didinti vartotojų pasitikėjimą elektronine erdve, užtikrinti, kad būtų vykdomi incidentų tyrimai ir jų prevencija, koordinuojami veiksmai, stabdantys incidentų plitimą, Tarnyba vykdo CERT-LT funkcijas. CERT-LT veikla siekiama sutelkti elektroninių ryšių tinklų ir elektroninės informacijos prieglobos paslaugų administratorių pastangas kovai su incidentais elektroninėje erdvėje ir jų prevencijai, užtikrinti suderintus veiksmus bei efektyvią informacijos sklaidą, operatyviai reaguoti į kylančias grėsmes, atlikti incidentų tyrimus.

Tarnyba, siekdama užtikrinti efektyvią informacijos sklaidą, interneto svetainėje www.cert.lt skelbia naujienas, įspėjimus, rekomendacijas interneto prieigos paslaugų gavėjams bei interneto prieigos ir elektroninės informacijos prieglobos paslaugų teikėjams. Per atskirą saugiąją kreiptį interneto prieigos ir elektroninės informacijos prieglobos paslaugų teikėjams skelbiama informacija apie pastebėtus pažeidimus ar incidentus jų tinkluose, o sukurtos interneto prieigos ir elektroninės informacijos prieglobos paslaugų teikėjų incidentų pasekmių valdymo elektroninio pašto grupės, leidžia operatyviai informuoti tų grupių narius apie užfiksuotus incidentus ar kitus pažeidimus. CERT-LT taip pat skelbia įspėjimus apie kibernetinius incidentus bei trumpas kibernetinio saugumo naujienas socialiniame tinkle „*Twitter*“.

Siekiant efektyviai atlikti koordinavimo veiksmus didelio masto incidentų metu ir įvertinti realią situaciją viešuosiuose ryšių tinkluose, būtina analizuoti informaciją, kuri gaunama panaudojant atitinkamus daviklius ir jutiklius viešuosiuose ryšių tinkluose. Tarnyba, vykdydama Lietuvos viešųjų ryšių tinklų infrastruktūros saugumo ir vientisumo būsenos stebėseną bei didelio masto incidentų valdymą, siekia, kad informacija apie interneto prieigos paslaugų teikėjų tinkluose vykstančius procesus, susijusi su kibernetinio saugumo būsenos vertinimu, būtų teikiama Tarnybai tikruoju laiku.

Siekiant mažinti interneto prieigos paslaugų teikėjų tinkluose ir elektroninės informacijos prieglobos paslaugų teikėjų informacinėse sistemose pastebėtų kenkimo veikloje dalyvaujančių tų pačių IP adresų skaičių, būtina vertinti incidentams šalinti ir jų prevencijai naudojamų priemonių ir procedūrų efektyvumą. CERT-LT analizuoja esamą kibernetinę situaciją Lietuvoje ir, esant poreikiui, inicijuoja teisės aktų pakeitimo projektų rengimą, kuria naujus įrankius, kuriais interneto prieigos paslaugų gavėjai gali patikrinti, ar tinklo įrenginyje arba kompiuteryje nėra žinomų saugumo spragų ar jie nėra naudojami kenkimo veikoje, organizuoja susitikimus su interneto prieigos paslaugų teikėjais. Tarnyba įsigijo specializuotą įrangą, kuri leis efektyviau identifikuoti kenkimo programas interneto svetainėse, o taip pat analizuoti kenkimo programos veikimą ir pagal tai pateikti rekomendacijas bei priemones interneto prieigos paslaugų, elektroninės informacijos prieglobos paslaugų teikėjams ir gavėjams.

Daugėjant debesų kompiuterijos pagrindu teikiamų paslaugų, kibernetinės atakos taip pat yra orientuojamos į debesų kompiuterijos paslaugų teikėjus, o dėl debesų kompiuterijos paslaugų specifikos tokių kibernetinių atakų padaroma žala yra didelė (pvz., ataka prieš vieną interneto svetainių prieglobos paslaugų teikėją galėtų pakenkti daugybei interneto svetainių). Tarnyba, siekdama nustatyti efektyviausias saugumo priemones ir jas taikyti praktiškai, taip pat mažinti debesų kompiuterijos paslaugų saugumo spragų ir dėl jų patiriamų saugumo incidentų skaičių, skatina savireguliacijos mechanizmus ir bendradarbiavimą tarp debesų kompiuterijos paslaugų teikėjų.

Be to, siekdama labiau informuoti visuomenę apie su elektroniniais nusikaltimais susijusias grėsmes ir mokyti saugiai elgtis internete, Tarnyba 2018 m. toliau administruos interneto svetainę www.esaugumas.lt, kurioje bus pateikiama išsami informacija apie saugumą elektroninėje erdvėje, patarimai, rekomendacijos ir kita vartotojams naudinga informacija.

Interneto turinio priežiūra

2016 m. spalio 13 d. pasirašyta nauja sutartis su EK dėl „Saugesnio interneto“ projekto Lietuvoje vykdymo naujam 2016–2018 m. laikotarpiui (30 mėn.). Tarnyba projekte toliau vykdys interneto karštosios linijos funkcijas.

2016 m. spalio 18 d. priimtas ir 2017 m. rugsėjo 1 d. įsigaliojo Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo Nr. I-1489 1, 2, 19, 23, 43, 46, 47, 49, 56, 58, 59 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 23^1, 23^2 straipsniais įstatymas (toliau – Švietimo įstatymo pakeitimo įstatymas), numatantis priemones patyčių prevencijai, tarp kurių yra ir priemonės patyčių prevencijai internete. Tarnyba, įgyvendindama Švietimo įstatymo pakeitimo įstatymo nuostatas, sukūrė svetainę https://pranesk.draugiskasinternetas.lt/, skirtą pranešimams apie pastebėtą neteisėtą ar žalingą turinį, t. y. kibernetines patyčias, vaikų seksualinį išnaudojimą, pornografiją, rasinę ar tautinę nesantaiką kurstantį turinį, smurtą ar kitą neigiamą poveikį nepilnamečiams darančią informaciją. Tarnybos interneto karštosios linijos ekspertai, gavę specialią anketą, kurią užpildyti gali kiekvienas interneto naudotojas, operatyviai įvertina pranešimo turinį ir imasi reikalingų veiksmų. Nustačius, kad pranešimas pagrįstas ir neteisėta (draudžiama skelbti) informacija yra patalpinta Lietuvos tarnybinėse stotyse, apie tai informuojamos kompetentingos institucijos (Policijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Žurnalistų etikos inspektoriaus tarnyba) ir, bendradarbiaujant su jomis, paslaugų teikėjais ir pranešimą pateikusiu asmeniu, siekiama kuo skubiau pašalinti neteisėtą turinį. Jeigu pranešimas yra susijęs su žalinga (neigiamą poveikį nepilnamečiams darančia) informacija, kuri yra patalpinta Lietuvos tarnybinėse stotyse, susijusi informacija kuo greičiau perduodama tolesniam tyrimui pagal kompetenciją atitinkamoms Lietuvos institucijoms – Žurnalistų etikos inspektoriaus tarnybai, Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstaigai ar pan. Tais atvejais, kai interneto svetainė, kurioje skelbiamas neteisėtas turinys, yra patalpinta kitų šalių tarnybinėse stotyse, pranešimai yra persiunčiami kitų šalių interneto karštosioms linijoms INHOPE narėms. Tarnyba taip pat turi teisę duoti privalomus nurodymus Lietuvoje veikiantiems paslaugų teikėjams pašalinti jų tarnybinėse stotyse saugomą neteisėtą informaciją arba galimybę pasiekti šią informaciją, taip pat nustatyti privalomų nurodymų įvykdymo terminą.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos nepilnamečių apsaugos nuo neigiamo viešosios informacijos poveikio įstatymu, Tarnyba yra atsakinga už įgyvendinimą šio įstatymo 7 straipsnio 3 dalies nuostatų, numatančių, kad prieigos prie viešųjų kompiuterių tinklų (interneto) paslaugas teikiantys asmenys privalo užtikrinti Tarnybos aprobuotų žalingo interneto turinio, darančio neigiamą poveikį nepilnamečiams, filtravimo priemonių įdiegimą ir veikimą. Viešųjų kompiuterių tinklų (interneto) prieigos vietose privalomų filtravimo priemonių naudojimo tvarkos aprašas, nustatantis filtravimo priemonių aprobavimo ir privalomų filtravimo priemonių naudojimo tvarką, yra patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. balandžio 28 d. nutarimu Nr. 463 „Dėl Viešųjų kompiuterių tinklų (interneto) prieigos vietose privalomų filtravimo priemonių naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“. Tarnybos interneto svetainėje, svetainėje www.esaugumas.lt, taip pat svetainėje www.draugiskasinternetas.lt skelbiama informacija apie Tarnybos aprobuotas filtravimo priemones, rekomendacijos, taip pat pateikiama ir daugiau informacijos apie įvairias filtravimo priemones. Ši veikla bus tęsiama ir 2018 m.

Įrenginių ir aparatų rinkos priežiūra

Tarnyba prižiūri, kad Lietuvos Respublikos rinkai tiekiami radijo ryšio įrenginiai atitiktų RRĮ reglamento, nustatančio radijo ryšio įrenginiams taikomus reikalavimus, jų tiekimo rinkai, eksploatacijos pradžios ir naudojimo, atitikties įvertinimo bei priežiūros tvarką ir sąlygas, reikalavimus. Taip pat Tarnyba atlieka rinkos priežiūrą dėl aparatūros ir įrenginių atitikties EMS reglamento administraciniams ir esminiams (techniniams) reikalavimams.

Vadovaujantis 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 765/2008, nustatančio su gaminių prekyba susijusius akreditavimo ir rinkos priežiūros reikalavimus ir panaikinančio Reglamentą (EEB) Nr. 339/93[27] 18 straipsnio 5 dalimi, valstybių narių rinkos priežiūros institucijos turi parengti rinkos priežiūros programas, apimančias sektorius, už kuriuos jos yra atsakingos ir skelbti savo interneto svetainėse. Iki kiekvienų metų pabaigos Tarnyba pagal kompetenciją parengia šias programas ir teikia Lietuvos Respublikos ūkio ministerijai, kuri apibendrina visų Lietuvos rinkos priežiūros institucijų programas ir jas pateikia EK.

Tarnyba aktyviai dalyvauja ES šalių rinkos priežiūros kampanijose pagal 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2014/30/ES dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su elektromagnetiniu suderinamumu, suderinimo (nauja redakcija)[28] (toliau – Direktyva 2014/30/ES) ir 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2014/53/ES dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su radijo įrenginių tiekimu rinkai, suderinimo, kuria panaikinama Direktyva 1999/5/EB[29] (toliau – Direktyva 2014/53/ES), kurias organizuoja ES šalių administracijų elektromagnetinio suderinamumo administracinio bendradarbiavimo (EMC ADCO) darbo grupė ir radijo ryšio įrenginių administracinio bendradarbiavimo (ADCO RED) darbo grupė. 2016 m. buvo tikrinama mažojo nuotolio radijo įrenginių (nuotoliniu būdu valdomų žaislų – aštuntoji ES šalių rinkos priežiūros pagal Direktyvą 2014/53/ES kampanija) bei indukcinių viryklių (aštuntoji ES šalių rinkos priežiūros pagal Direktyvą 2014/30/ES kampanija) atitiktis šių Direktyvų esminiams bei administraciniams reikalavimams. 2016 m. Tarnybos akredituotoje laboratorijoje buvo atliekami ne tik iš mūsų šalies rinkos paimtų aparatų bandymai, bet ir iš Kipro, Estijos ir Latvijos rinkų paimtų aparatų elektromagnetinio suderinamumo ir efektyvaus radijo spektro naudojimo bandymai bei atitikties vertinimas pagal sutartis su šių šalių rinkos priežiūros institucijomis. Ši veikla bus vykdoma ir 2018 m. vyksiančioje ES šalių rinkos priežiūros administracijų 10-oje kampanijoje, kurios metu bus tikrinama ryšio elektros perdavimo linijomis (angl. *power line communications – PLT*) įrenginių atitiktis darniesiems elektromagnetinio suderinamumo standartams.

2018 m. bus plečiama Tarnybos bandymų laboratorijos akreditavimo sritis, atsižvelgiant į besikeičiančius reikalavimus naujose ES darniųjų standartų redakcijose pagal Direktyvą 2014/30/ES ir Direktyvą 2014/53/ES, bei 1993 m. birželio 14 d. Tarybos direktyvą 93/42/EEB dėl medicinos prietaisų[30], taip pat elektrinių ir dyzelinių traukinių elektromagnetinio suderinamumo standartuose. Šiuo metu Tarnyba pagal daugiau nei 170 Europos ir tarptautinių standartų atlieka praktiškai visų rūšių elektrinių ir elektroninių įrenginių elektromagnetinio suderinamumo ir efektyvaus radijo spektro naudojimo bandymus: buitinių prietaisų, elektrinių apšvietimo įrenginių, informacinių technologijų įrangos, pramonės bei mokslo įrangos, medicinos prietaisų, taip pat liftų, eskalatorių bei judamųjų takų, radijo ryšio įrenginių, telekomunikacijų galinių įrenginių bei transporto priemonių. Kaip elektromagnetinio suderinamumo srityje akredituota ir kompetentinga įstaiga, Tarnyba atlieka elektrinių ir elektroninių aparatų atitikties vertinimą pagal sutartis su ekonominės veiklos vykdytojais, dėl ko prevenciškai užkertamas kelias nekokybiškiems, reikalavimų neatitinkantiems įrenginiams patekti į ES rinką. Tarnyba taip pat dalyvauja Lietuvos standartizacijos departamento technikos komitetų LST TK 8 „Elektromagnetinis suderinamumas“ bei LST TK 5 „Elektrotechnika“ veikloje, teikia pastabas naujiems Europos elektrotechnikos standartizacijos komiteto CENELEC EN (pranc. *Comité Européen de Normalisation Electrotechnique*) standartų projektams ir balsuoja dėl jų priėmimo. Ši veikla bus vykdoma ir 2018–2020 m.

2018–2020 m. bus tęsiamas dvišalis bendradarbiavimas su ES šalių administracijų akredituotais bandymų centrais ANACOM (Portugalija), NMHH (Vengrija), ANCOM (Rumunija) elektromagnetinio suderinamumo bei efektyvaus radijo spektro naudojimo srityse. Taip pat 2018–2020 m. Tarnyba planuoja tęsti bendradarbiavimą sutarčių pagrindu su kitų ES šalių administracijomis, prižiūrinčiomis įrenginių elektromagnetinį suderinamumą ir radijo ryšio įrenginių pateikimą rinkai, teikiant techninę pagalbą įrenginių

[27] OL 2008 L 218, p. 30
[28] OL 2014 L 96, p. 79
[29] OL 2014 L 153, p. 62
[30] OL *2004 m. specialusis leidimas*, 13 skyrius, 12 tomas, p. 82

atitikties vertinimo srityje, t. y. atliekant bandymus įrenginių, paimtų iš kitų ES šalių rinkų pagal vykdomas kampanijas.

Geležinkelių transporto rinkos vystymosi tendencijos ir reguliavimas

Nuo 2016 m. lapkričio 1 d., priėmus Geležinkelių transporto kodekso pakeitimo įstatymą, Tarnyba buvo paskirta geležinkelių transporto rinkos reguliavimo institucija. 2018 m. Tarnyba tęs 2017 m. pradėtą geležinkelių transporto rinkos reguliavimui reikalingos teisinės bazės, specialistų komandos ir žinių (angl. *know-how*) kūrimą. 2018 m. Tarnyba rinks ir kaups (taip pat teiks EK) statistinius geležinkelių transporto rinkos duomenis, atliks rinkos analizes. Vienas iš svarbiausių konkurencijos rodiklių rinkoje yra prieinama paslaugų kaina, todėl dar vienas iš veiklos prioritetų 2018 m. bus apskaitos atskyrimui ir sąnaudų apskaitai nustatytų reikalavimų vykdymo priežiūra.

Papildomai pažymėtina, kad 2016 m. duomenimis geležinkelio įmonės (vežėjo) licenciją turėjo 31 įmonė, tačiau keleivių, bagažo ir (ar) krovinių vežimo vietiniais ir (ar) tarptautiniais maršrutais veiklą Lietuvos Respublikoje vykdė ir pajamas iš šios veiklos gavo 1 geležinkelio įmonė (vežėjas) – AB „Lietuvos geležinkeliai“, o 19 įmonių licencija 2016 m. buvo sustabdyta.

2016 m. AB „Lietuvos geležinkeliai“ pervežė 47,6 mln. tonų krovinių, t. y. 0,8 proc., mažiau nei per 2015 m., sumažėjo tarptautinių krovinių kiekis, tačiau išaugo vietinių krovinių skaičius dėl geopolitinių priežasčių bei makroekonominių veiksmų regione. 2018 m. AB „Lietuvos geležinkeliai“ toliau aktyviai vykdys Rail Baltica 2-o etapo bei kelio „Telšiai–Lieplaukė“ ir aplinkkelio „Pušynas–Paneriai“ statybos darbus.

Atlyginimo už registro objektų registravimą ir dokumentų teikimą dydžių apskaičiavimo priežiūra

Atsižvelgiant į Valstybės kontrolės valstybinio audito 2016 m. lapkričio 29 d. ataskaitoje Nr. VA-P-900-1-25 „Ar užtikrinamas viešojo sektoriaus turimų duomenų atvėrimas“ nustatytą priežiūros institucijos poreikį bei Susisiekimo ministerijos pateiktas galimas priežiūros institucijos paskyrimo alternatyvas, 2017 m. rugsėjo 13 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasitarime buvo pritarta, kad Tarnyba būtų paskirta atlyginimo už dokumentų teikimą dydžių apskaičiavimo priežiūros institucija. Tarnyba, vykdydama šias funkcijas, privalės užtikrinti, kad visos valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos, įmonės ir viešosios įstaigos, finansuojamos iš valstybės ar savivaldybių biudžetų ir Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo nustatyta tvarka įgaliotos atlikti viešąjį administravimą arba teikiančios asmenims viešąsias ar administracines paslaugas, arba vykdančios kitas viešąsias funkcijas, įskaitant bibliotekas, muziejus ir valstybės archyvus, registrų ir valstybės informacinių sistemų tvarkytojus, apskaičiuodamos atlyginimo už dokumentų teikimą dydžius laikytųsi teisės aktų reikalavimų.

Tarnyba, vadovaudamasi VIIVĮ pakeitimo įstatymo bei Nutarimo Nr. 45 nuostomis ir gavusi naujoms funkcijoms vykdyti reikalingus žmogiškuosius ir finansinius išteklius, pradės vykdyti priežiūros institucijos funkcijas.

ES ir tarptautinės reguliavimo iniciatyvos ir pokyčiai

2018 m. Tarnyba, kaip vyresnioji partnerė, kartu su Vokietijos ir Lenkijos institucijomis Gruzijoje įgyvendins ES Dvynių programos lėšomis finansuojamą projektą „Parama Gruzijos nacionalinei ryšių komisijai vystant jos elektroninių ryšių reguliavimo sistemą ir stiprinant jos gebėjimus pagal ES reguliavimo sistemą“. Šis laimėjimas – įrodymas, kad Tarnyba yra sukaupusi aukšto lygio ekspertinių žinių ir patirties, kuriomis yra pasirengusi dalytis su kitomis šalimis. Dvynių projektą įgyvendins Tarnyba ir jaunesnieji projekto partneriai – Vokietijos federalinė ekonominių reikalų ir energetikos ministerija kartu su kviestiniais ekspertais iš kitų susijusių Vokietijos institucijų ir Lenkijos Respublikos elektroninių ryšių biuras. Projekto finansinį ir administracinį valdymą užtikrins Centrinė projektų valdymo agentūra. Projektui vadovaus Tarnybos direktorius Feliksas Dobrovolskis. Lietuvos, Vokietijos ir Lenkijos ekspertai padės kolegoms iš Gruzijos tobulinti Gruzijos elektroninių ryšių teisinę sistemą, siekiant jos atitikties ES teisei, stiprins Gruzijos elektroninių ryšių reguliuotojo gebėjimus fiksuotojo ir judriojo plačiajuosčio ryšio plėtros, rinkų tyrimų, radijo dažnių aukcionų, interneto valdymo, tinklų ir informacijos saugumo užtikrinimo srityse. Projekto įgyvendinimo trukmė – 18 mėn.

Tarptautinės telekomunikacijų sąjungos (ITU) Taryba yra ITU valdymo organas, kuris ITU veiklos valdymą atlieka tarp Aukščiausiųjų plenarinių konferencijų (angl. *Plenipotentiary Conferences*). ITU Taryba svarsto plačius telekomunikacijų politikos klausimus, užtikrindama, kad ITU veikla, politika ir strategija visapusiškai atitiktų dinamiškus ir greitus šių dienų telekomunikacijų srities pokyčius. 2014 m. spalio mėn. ITU Aukščiausioje plenarinėje konferencijoje Lietuva buvo išrinkta į ITU Tarybą 2015–2018 m. kadencijai. Lietuvai svarbu būti matoma tarp ITU Tarybos narių ir ITU vadovybės, sprendžiant aktualius tarptautinius telekomunikacijų srities klausimus, todėl Tarnybos atstovai 2018 m. sieks aktyviai dalyvauti ITU Tarybos posėdžiuose nagrinėjant ITU veiklos klausimus. Pažymėtina, kad 2018 m. Lietuva ketina kandidatuoti antrai kadencijai ITU Taryboje 2019–2022 m. laikotarpiui, o taip pat į ITU-R Radijo ryšio biuro vadovo postą kelti Tarnybos direktoriaus pavaduotojo dr. Mindaugo Žilinsko kandidatūrą.

2017 m. balandžio 26–28 d. Vilniuje vyko ITU ir Tarnybos organizuoti aukščiausio lygio renginiai, į kuriuos susirinko Europos valstybių ministerijų ir elektroninių ryšių reguliuotojų atstovai, ITU regionų stebėtojai iš 25 pasaulio valstybių: balandžio 26 d. vyko ITU Regioninės plėtros forumas (angl. *Regional Development Forum, RDF*), balandžio 27–28 d. – ITU Regioninis pasirengimo posėdis (angl. *Regional Preparatory Meeting, RPM*), skirtas Europos regiono pasirengimui Pasaulinei telekomunikacijų plėtros konferencijai WTDC-17, kuri vyko 2017 m. spalio 9–20 d. Buenos Airėse. Renginiuose buvo aptartas informacinių ir ryšių technologijų plėtros užtikrinimas, elektroninių ryšių tinklų saugumas, skaitmeninė įtrauktis ir ITU narių bendradarbiavimas įgyvendinant Jungtinių Tautų atsinaujinančius plėtros tikslus. Atskiros sesijos buvo skirtos elektroninių ryšių paslaugų kokybės plėtros perspektyvoms, elektroninių ryšių ir energetikos sektoriaus partnerystei, vaikų apsaugos internete iniciatyvoms, tinklų saugai, prieigos prie informacinių ryšių technologijų gerinimo programoms, skirtoms skaitmeniniams įgūdžiams gerinti.

2017 m. gegužės mėn. vyko ITU Tarybos posėdis, kurį Tarnyba pasiūlė Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijai įtraukti į kasmet rengiamą ir Ministro Pirmininko potvarkiu tvirtinamą Lietuvos Respublikos 2017 m. prioritetinių tarptautinių organizacijų komitetų, komisijų, sesijų, konferencijų ir darbo grupių sąrašą. ITU Tarybą planuojame įtraukti ir į 2018 m. prioritetinių tarptautinių organizacijų komitetų, komisijų, sesijų, konferencijų ir darbo grupių sąrašą.

2017 m. spalio mėn. įvyko Pasaulinė telekomunikacijų plėtros konferencija (WTDC-17). Tai vienas iš svarbiausių ITU-D (plėtros) sektoriaus renginių, vykstančių kas 4 metai ir Lietuvai, kaip ITU ir ITU Tarybos narei, dalyvavimas šiame renginyje suteikia galimybę aktyviai prisidėti prie ITU veiklos ir tolesnės ITU-D sektorių plėtros. WTDC-17 metu buvo svarstomi ITU-D strateginiai dokumentai, projektai ir programos, nulemsiančios pasaulines telekomunikacijų srities plėtros gaires ir tendencijas.

Lietuva nuo 1992 m. yra CEPT narė. CEPT sekretoriato funkcijas atlieka Europos ryšių biuras (toliau – ECO), organizuojantis CEPT darbą ir padedantis įgyvendinti jos strateginius tikslus, spręsti iškylančius uždavinius, taip pat efektyviai ir skaidriai priimti sprendimus. Siekiant užtikrinti visavertį Lietuvos Respublikos dalyvavimą CEPT ir ECO veikloje, Tarnyba 2013 m. inicijavo Lietuvos Respublikos prisijungimą prie 1993 m. birželio 23 d. Hagoje priimtos Konvencijos dėl Europos ryšių biuro įsteigimo (angl. *Convention for the Establishment of the European Communications Office*) su pakeitimais, padarytais 2002 m. balandžio 9 d. Kopenhagoje, (toliau – Konvencija). Atlikus būtinas Konvencijos ratifikavimo procedūras[31], Lietuvos Respublika 2015 m. vasario mėn. tapo ECO Tarybos nare ir turi galimybę užtikrinti Lietuvos interesų atstovavimą priimant sprendimus dėl ECO techninės ir administracinės veiklos. Tarnyba, atstovaudama Lietuvai ECO veikloje, siekia, kad Europos lygmeniu priimami sprendimai dėl elektroninių ryšių politikos ir ribotų elektroninių ryšių išteklių valdymo leistų efektyviausiai panaudoti nacionalinius radijo dažnių ir numeracijos išteklius, skatintų modernių radijo ryšio sistemų ir telekomunikacijų tinklų plėtotę Lietuvoje.

Tarnybos atstovai 2016 m. įsitraukė į CEPT com-ITU komiteto veiklą, kurio tikslas Europos šalių grupėje pasirengti svarbiausiems ITU renginiams – ITU Tarybai, WTDC-17 ir kt. Be to, Tarnybos atstovas pirmininkauja *ad hoc* CEPT darbo grupei (CEPT com-ITU PT WTDC-17), kuri užtikrina Europos šalių

[31] 2014 m. spalio 21 d. Lietuvos Respublikos Seimas priėmė Lietuvos Respublikos įstatymą dėl Konvencijos dėl Europos ryšių biuro (ECO) įsteigimo ratifikavimo Nr. XII-1276.

pasirengimą WTDC-17 konferencijai. 2017 m. balandžio 24–25 d. Vilniuje įvyko CEPT com-ITU darbo grupės susitikimas, kurio metu vyko ir *ad hoc* PT WTDC-17 darbo grupės susitikimas. Po šių renginių Tarnyba planuoja aktyviai dalyvauti tolesnėje CEPT veikloje 2018–2020 m.

Daugiašaliu pagrindu ES narių nacionalinių elektroninių ryšių reguliavimo institucijų bendradarbiavimas vyksta Europos elektroninių ryšių reguliuotojų institucijoje (angl. *Body of European Regulators for Electronic Communications*) (toliau – BEREC) ir Nepriklausomų reguliuotojų grupėje (angl. *Independent Regulators Group*) (toliau – IRG), kuriose aktyviai dalyvauja Tarnyba. BEREC tikslas – plėtoti nacionalinių reguliavimo institucijų tarpusavio bendradarbiavimą ir bendradarbiavimą su EK, kad būtų užtikrintas nuoseklus elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų ES reguliavimo sistemos taikymas visose valstybėse narėse. BEREC ir IRG veikloje nagrinėjami tarptautinio tarptinklinio ryšio paslaugų, naujos kartos tinklų reguliavimo, reguliuojamų elektroninių ryšių paslaugų sąnaudų nustatymo metodikos, tinklų neutralumo, vartotojų teisių gynimo ir kiti klausimai.

Tarnybos atstovai 2017 m. dalyvauja 2-oje BEREC darbo grupėje kaip dokumentų rengėjai, todėl 2018 m. bus siekiama tęsti aktyvų Tarnybos atstovų dalyvavimą BEREC sudaromose teminėse ekspertų darbo grupėse. Taip pat Tarnybos atstovai nuolat dalyvauja BEREC kontaktų tinklo ir plenariniuose susitikimuose, kuriuose svarstomi parengtų dokumentų projektai, aptariami probleminiai klausimai ir priimami sprendimai.

Tarnyba pagal kompetenciją prisideda prie Lietuvos užsienio politikos prioritetų įgyvendinimo, aktyviai dalyvaudama Rytų partnerystės (EaP) šalių elektroninių ryšių reguliavimo institucijų tinklo EaPeReg veikloje. Rytų partnerystės šalių elektroninių ryšių reguliavimo institucijų tinklo tikslas – priartinti Rytų šalių elektroninių ryšių reguliavimo teisinę bazę ir principus prie ES teisės aktų, keistis patirtimi ir gerąja praktika, perduoti ją kaimyninėms šalims, skatinti jų tarpusavio bendradarbiavimą. Į tinklo veiklą įsitraukusios šešios Rytų šalys: Armėnija, Azerbaidžanas, Baltarusija, Gruzija, Moldova ir Ukraina. Tarnyba 2018 m. toliau prisidės plėtojant EaP tinklo reguliuotojų kompetencijas (teiks konsultacijas, dalyvaus plenariniuose posėdžiuose, rengs seminarus, dalyvaus radijo spektro, tarptinklinio ryšio, lyginamosios analizės sričių darbo grupėse ir pan.), atlikdama EaPeReg vicepirmininkės pareigas (kartu su Ukraina, kaip pirmininkaujančia šalimi). Tarnybos atstovui einant tarptautinio tarptinklinio ryšio darbo grupės vice-pirmininko pareigas, bus aktyviai prisidedama prie šios grupės veiklos, pagal galimybes organizuojami darbo grupės posėdžiai Lietuvoje (angl. *benchmarking*).

2017 m. Tarnybos atstovai tęsė dalyvavimą tarptautinėje pašto sektoriaus priežiūros veikloje, po pirmininkavimo Europos pašto reguliuotojų grupei (angl. *European Regulatory Group for Postal Services*) (toliau – ERGP) 2017 m. Tarnybai teko vicepirmininkės vaidmuo. Tarnyba toliau ėjo ERGP vicepirmininkės pareigas, toliau dalyvavo ERGP veikloje ir siekė tinkamai atstovauti Lietuvai. Tarnybos atstovai ir toliau pirmininkaus ERGP Konkurencijos ir prieigos reguliavimo darbo grupei (angl. *Subgroup on End-to-End Competition and Access Reguliation*), o kiti Tarnybos atstovai dalyvaus ERGP darbo grupėse, nagrinėjančiose pašto paslaugos naudotojų interesų apsaugos ir pašto rinkos priežiūros, sąnaudų apskaitos ir tarifų reguliavimo, konkurencijos ir pašto tinklo naudojimo, kitus klausimus. Tarnyba ir ateityje dalyvaus ERGP veikloje, prisidėdama prie pagrindinio ERGP tikslo įgyvendinimo – formuoti ir keistis geriausia pašto rinkos reguliavimo praktika Europoje, plėtoti geriausią reguliavimo patirtį ir teikti ekspertinę pagalbą EK pašto klausimais, kuriant bendrą pašto rinką. Numatoma, kad 2018 m. ERGP veikloje didelis dėmesys bus skiriamas tarptautinių pašto siuntinių pristatymo e. komercijos tikslais klausimams. EK 2016 m. gegužės 25 d. yra pateikusi Pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl tarptautinių pašto siuntinių pristatymo paslaugų (angl. *European Commission Proposal on Regulation on Cross-Border Parcel Delivery Services*) (COM (2016) 285), kuriuo siekiama stiprinti nacionalinėms reguliavimo institucijoms suteiktas tarptautinių pašto siuntinių pristatymo rinkos priežiūros galias, užtikrinti tarptautinių pašto siuntinių pristatymo tarifų skaidrumą ir galimybę suinteresuotiems asmenims skaidriomis ir nediskriminuojančiomis sąlygomis gauti prieigą prie tam tikrų tarptautinių pašto siuntinių pristatymo paslaugų. Numatoma, kad reglamentas dėl tarptautinių pašto siuntinių pristatymo paslaugų turėtų būti priimtas 2017–2018 m. Atsižvelgiant į tai, kad minėtame pasiūlyme dėl reglamento, be kita ko, numatoma, kad EK turės parengti

tam tikrus įgyvendinamuosius dokumentus (pvz., parengti informacijos pateikimo formą, gaires dėl tarifų prieinamumo ir pan.), priėmus reglamentą, numatoma, kad ERGP per savo darbo grupės veiklą teiks EK būtiną ekspertinę ir kitą pagalbą rengiant minėtus įgyvendinamuosius dokumentus. Nepaisant to, 2018 m. ne mažiau svarbios išliks ir kitos ERGP vidutinio laikotarpio strategijoje 2017–2019 m.[32] (angl. *ERGP Medium Term Strategy 2017–2019*) išdėstytos ERGP veiklos kryptys ir analizuojamos temos (besikeičiantys pašto paslaugos naudotojų poreikiai, pašto rinkos pokyčiai, universaliųjų pašto paslaugų pokyčiai, kt.).

Siekiant kelti tinklų ir informacijos saugumo lygį ES šalyse narėse, pagal 2004 m. kovo 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 460/2004, įsteigiantį Europos tinklų ir informacijos apsaugos agentūrą,[33] buvo įkurta Europos tinklų ir informacijos saugumo agentūra (angl. *European Network and Information Security Agency*) – ENISA, kurios pagrindinis tikslas – koordinuoti elektroninių ryšių tinklų ir informacijos saugumo veiksmus Europoje. Viena iš pagrindinių ENISA veiklos krypčių – skatinti CERT grupių kūrimąsi Europoje ir derinti visų Europos CERT padalinių darbą, užtikrinant incidentų valdymą. Kartu su ES institucijomis ir valstybių narių valdžios įstaigomis ENISA siekia ES sukurti informacijos tinklų saugumo kultūrą. Tarnybos atstovai 2018 m. tęs dalyvavimą ENISA valdyboje, kontaktinių asmenų tinkle (angl. *national liaison officers*) bei dvejose darbo grupėse („*Article 13a Expert Group*“ darbo grupėje ir eIDAS 19 straipsniui įgyvendinti sudarytoje darbo grupėje), kuriose bus svarstomi klausimai dėl didelį poveikį teikiamoms paslaugoms turėjusių saugumo bei vientisumo pažeidimų notifikavimo ir taikomų techninių ir organizacinių priemonių, skirtų teikiamų paslaugų saugumui užtikrinti.

Lietuva siekia narystės Europos bendradarbiavimo ir plėtros organizacijoje (toliau – EBPO), kuriai priklauso 34 ekonomiškai išsivysčiusios šalys. 2015 m. liepą Lietuva buvo oficialiai pakviesta pradėti derybas su EBPO. Derybų procese Lietuvos valstybės institucijos intensyviai bendradarbiauja, rengdamos pozicijas pradiniam memorandumui – baziniam dokumentui, kuriuo remdamasi Lietuva tęs derybas dėl stojimo į organizaciją. Tarnyba pagal kompetenciją dalyvauja rengdama pasiūlymus pozicijoms, pildydama teminius klausimynus, skirtus Lietuvos situacijai ir pasiekimams įvertinti. Nuo 2015 m. Tarnyba buvo pakviesta dalyvauti EBPO ekonominių reguliuotojų tinklo (NER) veikloje, kuri yra susijusi su ekonominių reguliuotojų nepriklausomybės ir atskaitomybės klausimais globaliu mastu. 2018 m. Tarnyba ir toliau tęs šią veiklą.

Tarnyba, nuo 2016 m. lapkričio mėn. tapusi geležinkelių transporto rinkos reguliuotoja, pradėjo įsitraukimo į šios srities europinių institucijų, tarp jų Europos geležinkelių reguliavimo institucijų tinklo (angl. *European Network of Rail Regulatory Bodies*), veiklą procesą. Laukiama artimiausio Europos geležinkelių reguliavimo institucijų tinklo susitikimo, kurio metu Lietuva taps šio tinklo nare. 2017 m. pradėtas aktyvus bendradarbiavimas su EK, ES agentūromis, IRG-Rail ir tarptautinėmis organizacijomis, kurių darbotvarkėje nagrinėjami klausimai, susiję su Tarnybos kompetencija. Be to, Tarnybos darbuotojai siekia įsitraukti į minėtų organizacijų techninių darbo grupių veiklą ir 2018 m. Tarnyba sieks stiprinti šį bendradarbiavimą.

[32] http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/20629/attachments/1/translations/
[33] OL 2004 L 77, p. 1

I STRATEGINIS TIKSLAS (KODAS (01)

DIDINTI VEIKSMINGĄ KONKURENCIJĄ ELEKTRONINIŲ RYŠIŲ IR PAŠTO SRITYSE, UŽTIKRINTI EFEKTYVŲ ELEKTRONINIŲ RYŠIŲ IŠTEKLIŲ NAUDOJIMĄ IR APSAUGOTI IRT IR PAŠTO PASLAUGŲ NAUDOTOJŲ TEISES, TAIP SPARTINANT SKAITMENINĖS VISUOMENĖS PLĖTRĄ.

Tikslo bus siekiama tinkamai taikant elektroninių ryšių ir pašto sektorių *ex ante* reguliavimo sistemą, pagal kurią skatinama konkurencija, investicijos, inovacijos, bendros rinkos kūrimas ir nauda vartotojams. Ši sistema padeda reguliuoti santykius tarp tinklų ir (ar) paslaugų teikėjų, siekiant, kad Lietuvos rinka įsilietų į ES bendrąją skaitmeninę rinką, o ūkio subjektai Lietuvoje veiktų tomis pačiomis reguliavimo sąlygomis, kokios yra ir ES. Taip pat bus siekiama užtikrinti galimybę elektroninių ryšių paslaugų gavėjams ir pašto paslaugos naudotojams, įskaitant vartotojus, už prieinamas kainas gauti universaliąsias paslaugas visoje Lietuvos teritorijoje nepriklausomai nuo geografinės vietos.

Siekiant, kad elektroninių ryšių sektoriuje būtų užtikrinta veiksminga konkurencija, o didelę įtaką atitinkamose rinkose turintiems ūkio subjektams būtų užkirstas kelias piktnaudžiauti savo turima įtaka, numatoma vykdyti didelę įtaką atitinkamose rinkose turintiems ūkio subjektams nustatytų įpareigojimų laikymosi priežiūrą ir tęsti rinkų tyrimus, atsižvelgiant į 2014 m. spalio 9 d. EK rekomendaciją 2014/710/ES dėl elektroninių ryšių sektoriaus atitinkamų produktų ir paslaugų rinkų, kurioms gali būti taikomas *ex ante* reguliavimas pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2002/21/EB dėl elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų bendrosios reguliavimo sistemos[34] (toliau – Rekomendacija 2014/710/ES).

Skatinant naujausių (pažangių) technologijų plėtrą, bus siekiama efektyvaus radijo dažnių (kanalų), naudojamų naujų technologijų tinkluose, valdymo ir naudojimo priežiūros, efektyvaus kitų elektroninių ryšių išteklių valdymo, dalyvaujama elektroninių ryšių tinklų ir informacijos saugumo stiprinimo programose, vykdoma elektroninių ryšių išteklių naudojimo priežiūra, stiprinama radijo dažnių spektro stebėsena visoje Lietuvos teritorijoje, vykdoma įrenginių ir aparatūros elektromagnetinio suderinamumo bei atitikties privalomiesiems reikalavimams priežiūra.

Skatinant patikimumo užtikrinimo paslaugų infrastruktūros plėtrą ir šių paslaugų naudojimą, bus gerinama visuomenės kompetencija patikimumo užtikrinimo paslaugų naudojimo klausimais bei didinamas pasitikėjimas šiomis paslaugomis.

2018–2020 m. Tarnyba tęs pradėtus darbus elektroninių ryšių ir pašto sektoriuose, kad kiekvienam Lietuvos gyventojui būtų užtikrinta technologiškai pažangių, kokybiškų, saugių ir įperkamų ryšių paslaugų pasirinkimo įvairovė.

Įgyvendinant šį strateginį tikslą bus siekiama šių efekto vertinimo kriterijų:

Vertinimo kriterijaus kodas	Vertinimo kriterijaus pavadinimas ir mato vienetas	2017-ųjų metų reikšmė	2018-ųjų metų reikšmė	2019-ųjų metų reikšmė	2020-ųjų metų reikšmė
E-01-01	Namų ūkių, turinčių galimybę naudotis 30 Mb/s ir spartesnio duomenų perdavimo paslauga, teikiama naudojant belaidžio ryšio technologijas, dalis (proc. dalis nuo visų namų ūkių)	-	85	88	90
E-01-02	Aktyvių judriojo ryšio galutinių paslaugų gavėjų, kurie naudojasi duomenų perdavimo LTE tinklu paslaugomis, dalis	30	40	45	48

[34] OL 2014 L 295, p. 79

Vertinimo kriterijaus kodas	Vertinimo kriterijaus pavadinimas ir mato vienetas	2017-ųjų metų reikšmė	2018-ųjų metų reikšmė	2019-ųjų metų reikšmė	2020-ųjų metų reikšmė
	(proc. nuo visų aktyvių judriojo ryšio galutinių paslaugų gavėjų)				
E-01-03	Namų ūkių, besinaudojančių 30 Mb/s ir spartesnio interneto prieiga, teikiama naudojant fiksuotojo ryšio technologijas, dalis (proc. dalis nuo visų namų ūkių)	45	48	51	55
E-01-04	Pašto paslaugos rinkos augimas pagal pajamas (proc., palyginti su ankstesniais metais)	4,5	4,8	4,9	5
E-01-05	Interneto prieigos paslaugų teikėjų tinkluose ir elektroninės informacijos prieglobos paslaugų teikėjų informacinėse sistemose pastebėtų kenkimo veikloje dalyvaujančių ar turinčių ypatingos svarbos saugumo spragų tų pačių IP adresų skaičiaus mažėjimas (pasikartojančių IP adresų dalis, proc. nuo bendro kenkimo veikloje dalyvaujančių IP adresų skaičiaus)	55	50	48	47
E-01-06	Patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų sudarytų kvalifikuotų elektroninio parašo sertifikatų skaičiaus augimas (proc. palyginti su ankstesniais metais)	5	5	5	5

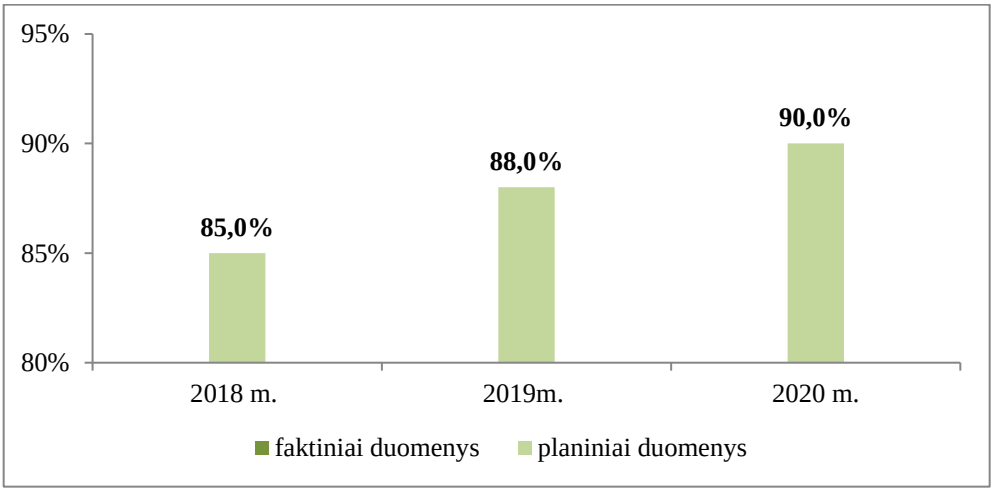

1 pav. **Efekto kriterijus E-01-01 – namų ūkių, turinčių galimybę naudotis 30 Mb/s ir spartesnio duomenų perdavimo paslauga, teikiama naudojant belaidžio ryšio technologijas, dalis (proc. dalis nuo visų namų ūkių)**

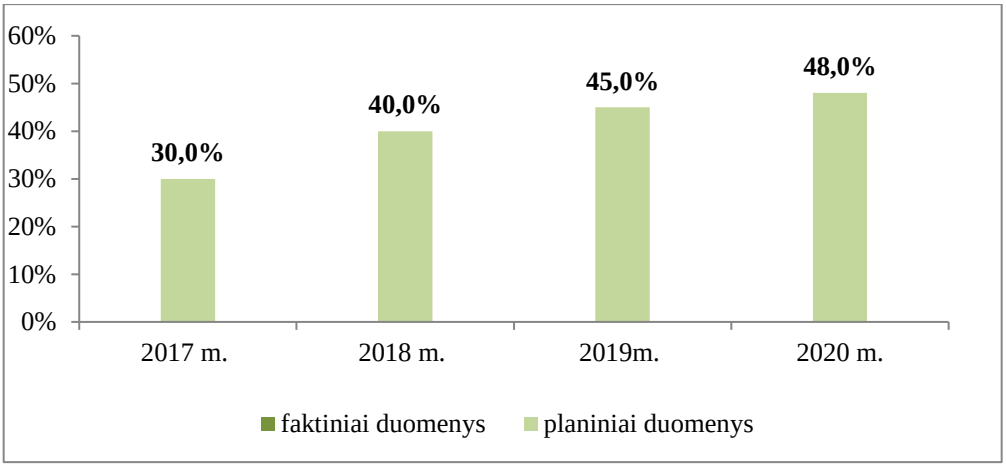

2 pav**. Efekto kriterijus E-01-02 – aktyvių judriojo ryšio galutinių paslaugų gavėjų, kurie naudojasi duomenų perdavimo LTE tinklu paslaugomis, dalis (proc. nuo visų aktyvių judriojo ryšio galutinių paslaugų gavėjų)**

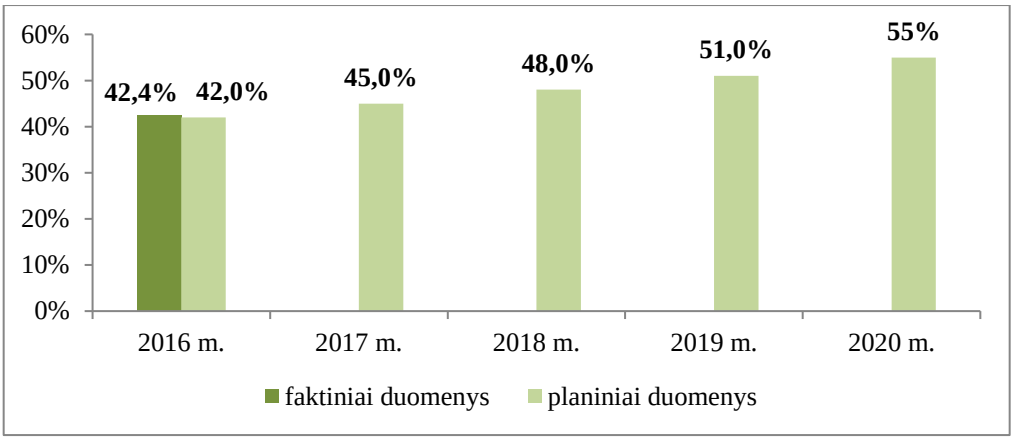

3 pav. **Efekto kriterijus E-01-03 – namų ūkių, besinaudojančių 30 Mb/s ir spartesnio interneto prieiga, teikiama naudojant fiksuotojo ryšio technologijas, dalis (proc. dalis nuo visų namų ūkių)**

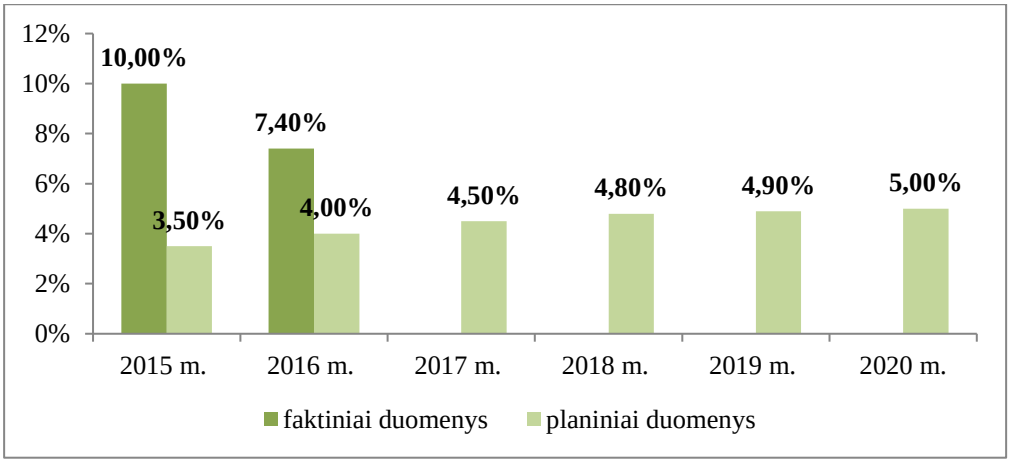

4 pav. **Efekto kriterijus E-01-04 – pašto paslaugos rinkos augimas pagal pajamas (proc. palyginti su ankstesniais metais)**

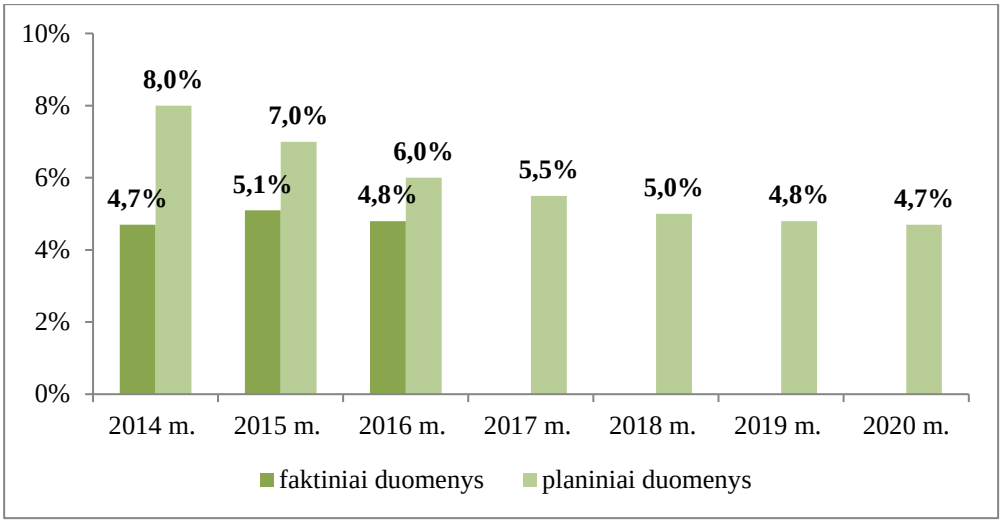

5 pav. **Efekto kriterijus E-01-05 – interneto prieigos paslaugų teikėjų tinkluose ir elektroninės informacijos prieglobos paslaugų teikėjų informacinėse sistemose pastebėtų kenkimo veikloje dalyvaujančių ar turinčių ypatingos svarbos saugumo spragų tų pačių IP adresų skaičiaus mažėjimas (pasikartojančių IP adresų dalis, proc. nuo bendro kenkimo veikloje dalyvaujančių IP adresų skaičiaus)**

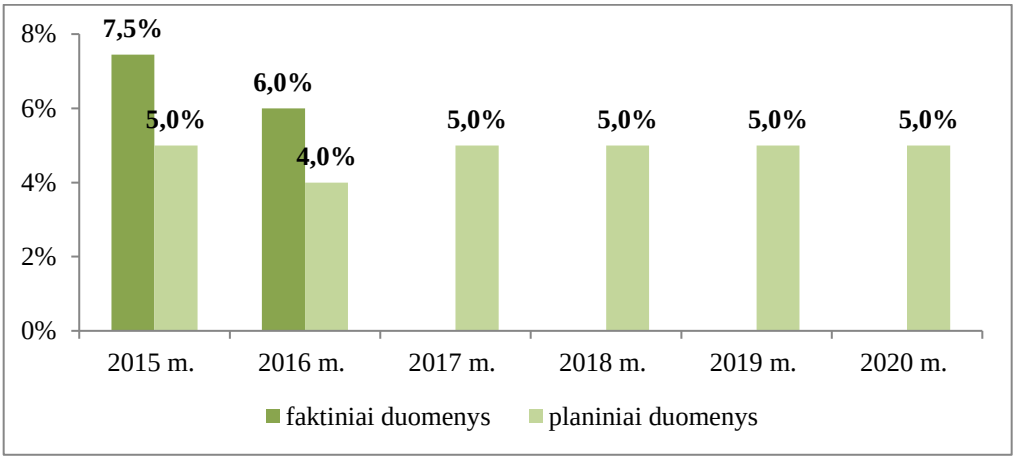

6 pav. **Efekto kriterijus E-01-06 – patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų sudarytų kvalifikuotų elektroninio parašo sertifikatų skaičiaus augimas (proc. palyginti su ankstesniais metais)**

Šiam strateginiam tikslui įgyvendinti bus vykdoma Ryšių valdymo ir kontrolės programa (01 81).

Bendroji informacija apie programą
Ryšių valdymo ir kontrolės programos tikslai ir uždaviniai atitinka nacionalinėms reguliavimo institucijoms ES elektroninių ryšių reguliavimo srities teisės aktuose keliamus tikslus ir užtikrina Tarnybos finansavimo principus, nustatytus Leidimų direktyvoje ir Pagrindų direktyvoje. Programa orientuota į harmoningą šalies elektroninių ryšių ir pašto sektoriaus plėtrą, siekiant sudaryti palankias sąlygas elektroninių ryšių ir pašto verslo ir paslaugų plėtrai, konkurencijai ir inovacijoms šioje srityje, elektroninių ryšių tinklų ir informacijos saugumui stiprinti, visuomenės informavimui ir kultūrai šioje srityje didinti, visuomenės dėmesiui atkreipti į žalingą turinį viešuosiuose kompiuterių tinkluose. Tarnyba savo veikloje vadovaujasi sektoriaus reguliavimo sistema, suderinta su ES elektroninių ryšių reguliavimo sistemos ir pašto veiklą reglamentuojančių teisės aktų nuostatomis. Reguliavimo aplinka turi užtikrinti dinaminę elektroninių ryšių ir pašto sektorių plėtrą, efektyvią šių sektorių priežiūrą, taip pat

Lietuvos rinkoje esančių radijo ryšio įrenginių atitikties privalomiesiems reikalavimams bei elektrinių ir elektroninių aparatų atitikties elektromagnetinio suderinamumo reikalavimams priežiūrą.

Programa atitinka Informacinės visuomenės plėtros 2014–2020 metų programoje „Lietuvos Respublikos skaitmeninė darbotvarkė“[35] įtvirtintą valstybės strateginę nuostatą – siekti, kad būtų kuo daugiau naudojamasi IRT teikiamomis galimybėmis, pirmiausia internetu – labai svarbia ekonominės, socialinės ir kultūrinės veiklos priemone, kuria naudojantis galima teikti ir gauti paslaugas, dirbti, pramogauti, bendrauti ir laisvai reikšti savo nuomonę, ir prisideda prie strateginio tikslo – naudojantis IRT teikiamomis galimybėmis pagerinti Lietuvos Respublikos gyventojų gyvenimo kokybę, didinti įmonių veiklos produktyvumą ir pasiekti, kad iki 2020 metų ne mažiau kaip 85 proc. Lietuvos gyventojų naudotųsi internetu, o 95 proc. įmonių – sparčiuoju internetu, įgyvendinimo.

Programa atitinka Radijo dažnių skyrimo radijo ir televizijos programoms transliuoti ir siųsti strategijos[36] tikslus – užtikrinti, kad naudojantis turimu ir planuojamu radijo dažnių spektru programoms transliuoti ir siųsti skirti elektroninių ryšių tinklai aprėptų kuo daugiau Lietuvos Respublikos teritorijos, numatyti esamų elektroninių ryšių tinklų plėtrą, skaitmeninių radijo ir televizijos tinklų steigimą, racionaliai ir veiksmingai naudoti ribotus elektroninių ryšių išteklius – radijo dažnius (kanalus).

Kiti valstybės strateginio planavimo dokumentai, prie kurių įgyvendinimo prisideda programa: Skaitmeninės televizijos diegimo Lietuvoje modelis[37], Valstybės pažangos strategija „Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“[38], Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016–2020 metų programa[39], Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016–2020 metų programos įgyvendinimo planas[40], Lietuvos Respublikos naujos kartos interneto prieigos plėtros 2014–2020 m. planas[41] ir kt.

Europos skaitmeninė darbotvarkė (toliau – ESD) – viena iš septynių pagrindinių iniciatyvų, įgyvendinamų pagal pažangaus, tvaraus ir integralaus augimo strategiją „Europa 2020“[42]. Šia darbotvarke, o taip pat Europos Parlamento ir Tarybos 2012 m. kovo 14 d. sprendimu 243/2012/ES, kuriuo nustatoma daugiametė radijo spektro politikos programa[43], siekiama, kad ne vėliau kaip 2020 m. visi ES piliečiai turėtų prieigą prie 30 Mb/s spartos plačiajuosčio ryšio, taip pat siekti, kad 50 proc. ar daugiau ES šalių narių namų ūkių naudotųsi ne mažesnės kaip 100 Mb/s spartos plačiajuoste prieiga, kas savo ruožtu prisidėtų prie tvarios ekonominės ir socialinės plėtros. Tarnyba, kaip ir ES institucijos bei kitų valstybių analogiškos organizacijos, su kuriomis Tarnyba plėtoja tarptautinį bendradarbiavimą, vadovaujasi ESD nuostatomis ir pagal kompetenciją prisideda prie jos įgyvendinimo.

Tarnybos vykdoma programa yra tęstinė – pradėta vykdyti 2001 m. ir bus tęsiama 2018–2020 m.

Programos vykdytojas – Tarnyba.

Programos vykdymui patvirtintos 162 valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybės, neįskaitant Tarnybos direktoriaus pareigybės (Tarnybos direktorius yra valstybės pareigūnas).

Programos koordinatorius – Tarnybos direktorius Feliksas Dobrovolskis.

---

[35] Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. kovo 12 d. nutarimas Nr. 244 „Dėl Informacinės visuomenės plėtros 2014–2020 metų programos „Lietuvos Respublikos skaitmeninė darbotvarkė“ patvirtinimo“

[36] Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. kovo 27 d. nutarimas Nr. 376 „Dėl Radijo dažnių skyrimo radijo ir televizijos programoms transliuoti ir siųsti strategijos patvirtinimo“

[37] Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. lapkričio 25 d. nutarimas Nr. 1492 „Dėl Skaitmeninės televizijos diegimo Lietuvoje modelio aprašo patvirtinimo“

[38] Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. gegužės 15 d. nutarimas Nr. XI-2015 „Dėl Valstybės pažangos strategijos „Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“ patvirtinimo“

[39] Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 13 d. nutarimas Nr. XIII-82 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“

[40] Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. kovo 13 d. nutarimas Nr. 167 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plano patvirtinimo“

[41] Susisiekimo ministro 2014 m. spalio 30 d. įsakymas Nr. 3-410-(E) „Dėl Lietuvos Respublikos naujos kartos interneto prieigos plėtros 2014–2020 m. plano patvirtinimo“

[42] http://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?qid=1415707840224&uri=CELEX:52010DC2020

[45] OL 2012 L 81, p. 7

Kita svarbi informacija

Dėl nepakankamo Tarnybos tam tikrų veiklų finansavimo ir žmogiškųjų išteklių skyrimo

1) Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. balandžio 28 d. nutarimu Nr. 476 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 19 d. nutarimo Nr. 1029 „Dėl Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“, Tarnybai pavesta įsigyti, valdyti, prižiūrėti ir atnaujinti įrangą, naudojamą ERĮ 77 straipsnio 1 ir (ar) 4 dalyse nurodytais tikslais, kuri pagal ERĮ 77 straipsnio 1 ir (ar) 4 dalių nuostatas turi būti įsigyjama ir išlaikoma valstybės lėšomis. 2011–2014 m. įranga buvo finansuojama ne valstybės lėšomis, o iš Tarnybos pajamų, gaunamų už Tarnybos teikiamas paslaugas bei atliekamus darbus, kadangi valstybės lėšų šiai funkcijai finansuoti iki 2015 m. nebuvo skiriama. 2015–2016 m. ERĮ 77 straipsnio 1 ir (ar) 4 dalyse numatytai įrangai įsigyti buvo skiriamas dalinis finansavimas iš valstybės lėšų. Pagal Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2017 m. liepos 17 d. raštą Nr. (2.33-01)-6K-1704596 „Dėl prognozuojamų 2018, 2019 ir 2020 metų valstybės biudžeto apimčių ir 2018 metų valstybės biudžeto projekto skaičiavimų“ 2018–2020 m. numatoma skirti po 1 159 tūkst. Eur iš valstybės biudžeto įrangai, naudojamai ERĮ 77 straipsnio 1 ir (ar) 4 dalyse nurodytais tikslais, įsigyti ir išlaikyti, lėšų poreikis šiai įrangai finansuoti sudaro: 2018 m. – 1300 tūkst. Eur, 2019 m. – 1500 tūkst. Eur, 2020 m. – 1500 tūkst. Eur. **Pažymėtina, kad 2018–2020 m. skiriant tik šiuo metu nurodytas sumas, nebūtų užtikrintas visas reikalingas finansavimas iš valstybės biudžeto lėšų.**

2) 2016 m. liepos 1 d. visose ES valstybėse narėse pradėtas taikyti eIDAS reglamentas, kuriuo išplėsta prižiūrimų paslaugų aibė (reglamentuojamos elektroninio parašo, elektroninio spaudo, interneto svetainių tapatumo nustatymo sertifikatų, elektroninių laiko žymų sudarymo, elektroninio parašo galiojimo patvirtinimo, elektroninio parašo ilgalaikės apsaugos ir elektroninio registruoto pristatymo paslaugos) ir apimtis (pareiga prižiūrėti tiek kvalifikuotas, tiek ir nekvalifikuotas patikimumo užtikrinimo paslaugas), taip pat kvalifikuotiems patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjams įtvirtinta prievolė tam tikrais atvejais atlikti privalomą auditą (auditą savo lėšomis kvalifikuoti patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjai privalo atlikti bent kas 24 mėn. reguliariai arba pareikalavus patikimumo užtikrinimo paslaugų priežiūros įstaigai, siekiant patvirtinti, kad jie ir jų teikiamos kvalifikuotos patikimumo užtikrinimo paslaugos atitinka eIDAS reglamente nustatytus reikalavimus ir audito išvadas pateikti patikimumo užtikrinimo paslaugų priežiūros įstaigai) ir kt. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. vasario 18 d. nutarimu Nr. 144 „Dėl patikimumo užtikrinimo paslaugų priežiūros įstaigos ir įstaigos, atsakingos už nacionalinio patikimo sąrašo sudarymą, tvarkymą ir skelbimą, paskyrimo“ Tarnyba nuo 2016 m. liepos 1 d. paskirta vykdyti patikimumo užtikrinimo paslaugų priežiūros įstaigos ir įstaigos, atsakingos už nacionalinio patikimojo sąrašo sudarymą, tvarkymą ir skelbimą, funkcijas, nustatytas eIDAS reglamente.

Vadovaujantis ERĮ 6 straipsnio 3 dalimi, Tarnyba finansuojama iš valstybės biudžeto ir atskiro Tarnybos biudžeto, kurį sudaro pajamos, gautos už teikiamas paslaugas ir atliekamus darbus. To paties straipsnio 1 dalyje numatyta, kad Tarnyba yra Lietuvos Respublikos nacionalinė reguliavimo institucija ES teisės aktų, reglamentuojančių visuomeninius santykius, susijusius su ERĮ reguliavimo dalyku, prasme. ES elektroninių ryšių reguliavimo sistemą nustatančiuose teisės aktuose (Leidimų direktyvoje) nustatytas nacionalinių reguliavimo institucijų administracinių užmokesčių, taikomų elektroninių ryšių rinkos dalyviams, mechanizmas: šie administraciniai užmokesčiai gali dengti tik rinkos reguliavimo ir priežiūros funkcijų, kurias atlieka nacionalinė reguliavimo institucija, sąnaudas. Atsižvelgiant į tai, kad Tarnybai pavestos vykdyti patikimumo užtikrinimo paslaugų priežiūros funkcijos nėra susijusios su elektroninių ryšių reguliavimo sistemos direktyvose numatytais Tarnybos, kaip nacionalinės elektroninių ryšių reguliavimo institucijos, įpareigojimais ir nėra ERĮ reguliavimo objektas, šių funkcijų finansavimas iš Tarnybos pajamų, gaunamų iš elektroninių ryšių rinkos dalyvių už Tarnybos teikiamas paslaugas ir atliekamus darbus, prieštarautų Leidimų direktyvos nuostatoms, todėl šioms funkcijoms finansuoti turėtų būti skiriamos valstybės biudžeto lėšos, kurios preliminariais paskaičiavimais turėtų sudaryti 182,7 tūkst. Eur. Pažymėtina, kad 2017 m. balandžio 27 d. vykusio Lietuvos Respublikos Seimo Ekonomikos komiteto Aukštųjų technologijų, inovacijų ir skaitmeninės ekonomikos pakomitečio posėdžio metu buvo pritarta Tarnybos

pateiktai Elektroninio parašo įstatymo įgyvendinimo 2016 m. ataskaitai, taip pat buvo nutarta siūlyti Lietuvos Respublikos Vyriausybei išanalizuoti Tarnybos funkcijas, susijusias su nauju teisiniu reguliavimu, ir įvertinti naujų pareigybių įsteigimo tikslingumą.

3) Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 3, 28, 37, 39 straipsnių, 2 priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 38[1] straipsniu įstatymu Tarnybai nuo 2017 m. pavestos papildomos funkcijos reguliuojant ir prižiūrint bendrą elektroninių ryšių infrastruktūros ir (arba) tinkamos paskirties fizinės infrastruktūros įrengimą bei bendrą šių infrastruktūrų naudojimą. Šių naujų funkcijų vykdymas kol kas priskirtas esamiems Tarnybos struktūriniams padaliniams, susijusių organizacinių pokyčių nebuvo (įstatymo lydimuosiuose dokumentuose buvo nurodytas pagrįstas papildomų žmogiškųjų išteklių poreikis šių naujų funkcijų vykdymui – 3 pareigybės, tačiau šie papildomi žmogiškieji ištekliai Tarnybai nebuvo skirti).

4) Geležinkelių transporto kodekso pakeitimo įstatymu Tarnybai nuo 2016 m. lapkričio 1 d. pavestos vykdyti geležinkelių transporto rinkos reguliuotojo funkcijos. Atsižvelgdama į tai ir siekdama užtikrinti tinkamą geležinkelių transporto rinkos reguliuotojo funkcijų vykdymą, Tarnyba, įvertinusi naujų funkcijų specifiką ir tikėtiną darbų apimtį, nustatė 4 papildomų pareigybių šioms funkcijoms vykdyti poreikį, kuris Tarnybos 2016 m. rugsėjo 6 d. raštu Nr. (31.12) 1B-2510 „Dėl detalesnio pareigybių skaičiaus didinimo poreikio įvertinimo“ buvo pateiktas Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai. Sprendimai dėl šių Tarnybai naujai pavestų funkcijų vykdymui reikalingų žmogiškųjų išteklių skyrimo iki šiol nėra priimti.

5) Lietuvos Respublikos Vyriausybei pritarus, kad Tarnyba vykdytų atlyginimo už dokumentų teikimą dydžių apskaičiavimo priežiūros institucijos funkcijas, Tarnyba, įvertinusi su priežiūros institucijos funkcijų įgyvendinimu susijusios veiklos apimtis, nustatė, kad tinkamam pavestų funkcijų vykdymui reikalingos 7 papildomos pareigybės ir valstybės biudžeto finansavimas – 210 tūkst. Eur kasmet. Šis poreikis buvo pateiktas Susisiekimo ministerijai Tarnybos 2017 m. spalio 20 d. raštu Nr. (31.16) 1B-2783 „Dėl priežiūros institucijos funkcijoms atlikti reikalingų išteklių poreikio patikslinimo“, tačiau 2018 m. buvo skirtas tik 100 tūkst. Eur valstybės biudžeto lėšų finansavimas, kuris yra nepakankamas tinkamam funkcijų vykdymui.

Programos finansavimas

Tarnybos vykdoma programa yra finansuojama iš į valstybės biudžetą įmokamų Tarnybos pajamų, gaunamų už teikiamas paslaugas bei atliekamus darbus, už kuriuos mokama pagal Užmokesčių už Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos teikiamas paslaugas ir atliekamus darbus tarifus, patvirtintus Tarnybos direktoriaus 2011 m. balandžio 7 d. įsakymu Nr. 1V-367 „Dėl Užmokesčių už Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos teikiamas paslaugas ir atliekamus darbus tarifų bei mokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, ir suderintus su Tarnybos taryba. Vadovaujantis ES elektroninių ryšių reguliavimo sistemą nustatančiuose teisės aktuose (Leidimų direktyvoje) nustatytu nacionalinių reguliavimo institucijų administracinių užmokesčių, taikomų elektroninių ryšių rinkos dalyviams, mechanizmu, šie administraciniai užmokesčiai gali dengti tik rinkos reguliavimo ir priežiūros funkcijų, kurias atlieka nacionalinė reguliavimo institucija, sąnaudas.

Vadovaudamasi ERĮ 6 straipsnio 4 dalimi, Tarnyba kasmet atlieka skirtumo tarp Tarnybos sąnaudų ir surinktų užmokesčių apskaitą ir, atsižvelgdama į tai, pagal poreikį patvirtina reikalingus užmokesčių už teikiamas paslaugas ir atliekamus darbus tarifų dydžių pakeitimus, įvesdama tarifų dydžių perskaičiavimo koeficientą. Tarnyba atliko skirtumo tarp sąnaudų ir surinktų užmokesčių analizę ir Tarnybos direktoriaus 2017 m. birželio 22 d. įsakymu Nr. 1V-619 „Dėl radijo dažnių (kanalų) naudojimo priežiūros, įskaitant radijo stebėseną, ir telefono ryšio numerių naudojimo priežiūros tarifų koeficiento nustatymo“ nustatė radijo dažnių (kanalų) naudojimo priežiūros, įskaitant radijo stebėseną, ir telefono ryšio numerių naudojimo priežiūros tarifų perskaičiavimo koeficientą 0,8, kuris galioja nuo 2017 m. liepos 1 d. iki 2017 m. lapkričio 30 d. Tarifų perskaičiavimo koeficiento taikymas leidžia lanksčiai suderinti Tarnybos pajamas su išlaidomis, t. y. grąžinti rinkai jos permokas per sumažintus tarifus, jei einamaisiais metais pajamų buvo surinkta daugiau nei numatyta, ir taip užtikrinti principo, kad rinkos dalyviai sumoka ne daugiau nei reikalinga rinkai reguliuoti ir priežiūrai vykdyti, įgyvendinimą.

Kita

Vykdant Lietuvos Respublikos Vyriausybės Strateginio komiteto 2014 m. rugsėjo 22 d. protokolą Nr. 10, kuriuo pritarta vartotojų saugos srities ūkio subjektų veiklos priežiūrą atliekančių institucijų veiklos pertvarkai ir nuspręsta iki 2016 m. liepos 1 d. įsteigti daugiasektorinį reguliuotoją, sujungiant Valstybinę kainų ir energetikos kontrolės komisiją, Tarnybą ir Valstybinę energetikos inspekciją prie Energetikos ministerijos, bei Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. birželio 1 d. pasitarimo protokole Nr. 31 „Dėl daugiasektorinio reguliuotojos įsteigimo“ suformuluotus pavedimus, buvo parengti Lietuvos Respublikos infrastruktūrų reguliavimo tarybos įstatymo projektas ir susijusių įstatymų pakeitimo projektai (toliau – Įstatymų pakeitimų paketas), kurie pateikti svarstyti Lietuvos Respublikos Vyriausybei. Lietuvos Respublikos infrastruktūrų reguliavimo tarybos įstatymo projektu numatoma įsteigti infrastruktūrų reguliavimo, rinkos priežiūros, elektroninių ryšių, kibernetinio saugumo, energetikos, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, pašto paslaugos ir geležinkelių transporto sektorių kontroliuosiantį ir energetikos objektų techninės saugos, energetikos įrenginių eksploatavimo, energijos išteklių ar energijos transportavimo, persiuntimo patikimumo ir (ar) efektyvumo kontrolės funkcijas vykdysiantį daugiasektorinį reguliuotoją – Lietuvos Respublikos infrastruktūrų reguliavimo tarybą. Įstatymų pakeitimų paketui pritarta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. lapkričio 23 d. nutarimu Nr. 1169 „Dėl Lietuvos Respublikos infrastruktūrų reguliavimo tarybos įstatymo ir su juo susijusių įstatymų projektų pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“. Įstatymų pakeitimų paketas yra įtrauktas į Lietuvos Respublikos Seimo III (rudens) sesijos darbų programą[44].

[44] Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. rugsėjo 14 d. nutarimas Nr. XIII-633 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo III (rudens) sesijos darbų programos“.

2 lentelė. **2018–2020-ųjų metų Ryšių valdymo ir kontrolės programos (01 81) tikslai, uždaviniai, priemonės ir asignavimai**

(tūkst. eurų)

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslo, uždavinio ir priemonės pavadinimas	2018-ųjų metų asignavimai				Numatomi 2019-ųjų metų asignavimai				Numatomi 2020-ųjų metų asignavimai			
		iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			iš viso	iš jų		
			išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti
			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui	
01	**Tikslas. Užtikrinta veiksminga ir skaidri konkurencija elektroninių ryšių ir pašto paslaugų rinkose**	**3**	**3**	**0**	**0**	**5**	**5**	**0**	**0**	**5**	**5**	**0**	**0**
01-01	**Uždavinys: užtikrinti, kad elektroninių ryšių ir pašto sektoriuose nebūtų konkurencijos iškraipymų ir ribojimų**	**3**	**3**	**0**	**0**	**5**	**5**	**0**	**0**	**5**	**5**	**0**	**0**
01-01-01	Priemonė: atlikti elektroninių ryšių rinkų tyrimus, kontroliuoti, kaip didelę įtaką atitinkamose rinkose turintys ūkio subjektai vykdo jiems nustatytus įpareigojimus	3	3	0	0	5	5	0	0	5	5	0	0
01-01-03	Priemonė: tobulinti elektroninių ryšių ir pašto sektorių reguliavimo aplinką ir teisinę bazę, siekiant skatinti veiksmingą konkurenciją ir sudaryti palankias sąlygas investicijoms į elektroninių ryšių infrastruktūrą	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
01-01-05	Priemonė: vykdyti elektroninių ryšių paslaugų, pašto paslaugos teikėjų patikrinimus, viešai skelbti informaciją apie pagrindinius veiklos priežiūros reikalavimus ir patikrinimų rezultatus	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
02	**Tikslas. Pagal Tarnybos kompetenciją užtikrinta IRT ir pašto paslaugų naudotojų teisių ir teisėtų interesų apsauga**	**139**	**128**	**0**	**11**	**235**	**135**	**0**	**100**	**165**	**135**	**0**	**30**
02-01	**Uždavinys: stiprinti elektroninių ryšių tinklų ir informacijos saugumą, elektroninių ryšių tinklų patikimumą ir atsparumą**	**7**	**6**	**0**	**1**	**6**	**6**	**0**	**0**	**6**	**6**	**0**	**0**

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslo, uždavinio ir priemonės pavadinimas	2018-ųjų metų asignavimai				Numatomi 2019-ųjų metų asignavimai				Numatomi 2020-ųjų metų asignavimai			
		iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			iš viso	iš jų		
			išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti
			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui	
02-01-01	Priemonė: vykdant nacionalinio CERT veiklą, atlikti kibernetinių bei saugumo incidentų valdymą ir prevenciją, vertinti grėsmes saugumui	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
02-01-02	Priemonė: vertinti grėsmes, susijusias su elektroninės informacijos prieglobos paslaugų teikimu ir naudojimu, nustatyti reikalavimus, pateikti rekomendacijas šių paslaugų saugumui ir vientisumui užtikrinti	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
02-01-03	Priemonė: vykdyti interneto karštosios linijos veiklą, priimant ir tiriant pranešimus apie patyčias bei kitą draudžiamą ar ribojamą skleisti viešąją informaciją kibernetinėje erdvėje ir siekiant, kad ši informacija būtų operatyviai pašalinta ar būtų panaikinta galimybė ją pasiekti	6	6	0	0	6	6	0	0	6	6	0	0
02-01-04	Priemonė: vykdyti žalingo interneto turinio filtravimo priemonių aprobavimo darbus, skelbti rekomendacijas dėl jų tinkamumo naudoti	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
02-02	**Uždavinys: elektroninių ryšių ir pašto paslaugų, įskaitant universaliąsias paslaugas, teikimo priežiūra**	**75**	**65**	**0**	**10**	**172**	**72**	**0**	**100**	**102**	**72**	**0**	**30**
02-02-01	Priemonė: vykdyti universaliųjų elektroninių ryšių bei pašto paslaugų teikimo ir įpareigojimų teikti universaliąsias paslaugas laikymosi priežiūrą	65	65	0	0	65	65	0	0	65	65	0	0
02-02-02	Priemonė: vykdyti elektroninių ryšių tinklų ir linijų techninių parametrų bei IRT teikiamų paslaugų kokybės rodiklių kontrolinius matavimus	10	0	0	10	107	7	0	100	37	7	0	30
02-02-03	Priemonė: nagrinėti elektroninių ryšių paslaugų gavėjų ir pašto paslaugos	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslo, uždavinio ir priemonės pavadinimas	2018-ųjų metų asignavimai				Numatomi 2019-ųjų metų asignavimai				Numatomi 2020-ųjų metų asignavimai			
		iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			iš viso	iš jų		
			išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti
			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui	
	naudotojų, įskaitant vartotojus, skundus dėl paslaugų teikimo sąlygų ir paslaugų kokybės, spręsti ginčus, informuoti vartotojus naudos pasirinkimo, tarifų skaidrumo bei paslaugų kokybės klausimais												
02-03	**Uždavinys: užtikrinti Lietuvos rinkoje esančių radijo ryšio įrenginių atitiktį privalomiems RRĮ reglamento reikalavimams bei elektrinių ir elektroninių aparatų atitiktį EMS reglamento reikalavimams**	**57**	**57**	**0**	**0**	**57**	**57**	**0**	**0**	**57**	**57**	**0**	**0**
02-03-01	Priemonė: vykdyti radijo ryšio įrenginių rinkos priežiūrą, elektrinių ir elektroninių aparatų elektromagnetinio suderinamumo reikalavimų priežiūrą, atsižvelgiant į ES teisės aktų reikalavimus	57	57	0	0	57	57	0	0	57	57	0	0
02-04	**Uždavinys: vykdyti patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų ir jų teikiamų patikimumo užtikrinimo paslaugų priežiūrą**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
02-04-01	Priemonė: vertinti patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų veiklos procesus, kad būtų teikiamos patikimos bei reikalavimus atitinkančios patikimumo užtikrinimo paslaugos, ir teikti pagalbą bei informaciją patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjams ir naudotojams	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
02-04-03	Priemonė: sudaryti, tvarkyti ir skelbti nacionalinį patikimąjį sąrašą, siekiant užtikrinti Lietuvoje prižiūrimų patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų pripažinimą tarptautiniu lygiu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
03	**Tikslas. Sudarytos sąlygos ilgalaikėms investicijoms į**	**1204**	**59**	**0**	**1145**	**403**	**58**	**0**	**345**	**458**	**58**	**0**	**400**

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslo, uždavinio ir priemonės pavadinimas	2018-ųjų metų asignavimai				Numatomi 2019-ųjų metų asignavimai				Numatomi 2020-ųjų metų asignavimai			
		iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			iš viso	iš jų		
			išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti
			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui	
	elektroninių ryšių infrastruktūrą ir pažangiai IRT plėtrai												
03-01	**Uždavinys: vykdyti radijo dažnių (kanalų) valdymą, jų naudojimo priežiūrą, įskaitant stebėseną, kitų elektroninių ryšių išteklių valdymą**	**1204**	**59**	**0**	**1145**	**403**	**58**	**0**	**345**	**458**	**58**	**0**	**400**
03-01-02	Priemonė: planuoti radijo dažnių (kanalų) poreikį radijo ryšio tinklams (sistemoms), nustatyti radijo dažnių (kanalų) naudojimo sąlygas, skirti radijo dažnius (kanalus) ir išduoti leidimus, suteikiančius teisę naudoti radijo dažnius (kanalus), siekiant sudaryti sąlygas efektyviai plačiajuosčio ryšio plėtrai	59	59	0	0	58	58	0	0	58	58	0	0
03-01-04	Priemonė: užtikrinti radijo ryšio tinklų (sistemų) elektromagnetinį suderinamumą	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
03-01-05	Priemonė: skirti telefono ryšio numerius ir kitus elektroninių ryšių tinklų identifikatorius, vykdyti išteklių naudojimo sąlygų laikymosi priežiūrą	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
03-01-06	Priemonė: vykdyti radijo stebėseną, radijo trukdžių tyrimus, vykdyti radijo dažnių (kanalų) naudojimo sąlygų laikymosi priežiūrą	1145	0	0	1145	345	0	0	345	400	0	0	400
04	**Tikslas: integracija į ES ir tarptautinę reguliavimo erdvę ir efektyvi Tarnybos veikla**	**5695**	**5451**	**3200**	**244**	**6528**	**5573**	**3300**	**955**	**6543**	**5573**	**3300**	**970**
04-01	**Uždavinys: efektyvi integracija į ES ir tarptautinių organizacijų sprendimų priėmimo procesą**	**246**	**246**	**0**	**0**	**250**	**250**	**0**	**0**	**250**	**250**	**0**	**0**
04-01-01	Priemonė: bendradarbiauti su ES valstybių narių ryšių rinkos reguliuotojais, Europos elektroninių ryšių reguliuotojų institucija (BEREC), Europos pašto reguliuotojų grupe (ERGP), pagal kompetenciją	246	246	0	0	250	250	0	0	250	250	0	0

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslo, uždavinio ir priemonės pavadinimas	2018-ųjų metų asignavimai				Numatomi 2019-ųjų metų asignavimai				Numatomi 2020-ųjų metų asignavimai			
		iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			iš viso	iš jų		
			išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti
			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui	
	dalyvauti tarptautinių organizacijų ir ES institucijų, komitetų ir darbo grupių veikloje												
04-02	**Uždavinys: efektyvus Tarnybos veiklos organizavimas, veiklos viešumas ir kontrolė**	**5449**	**5205**	**3200**	**244**	**6278**	**5323**	**3300**	**955**	**6293**	**5323**	**3300**	**970**
04-02-01	Priemonė: planuoti, valdyti ir efektyviai naudoti finansinius, materialinius ir žmogiškuosius išteklius	4905	4875	3200	30	5991	5136	3300	855	6031	5141	3300	890
04-02-02	Priemonė: viešinti Tarnybos veiklą	144	144	0	0	120	120	0	0	120	120	0	0
04-02-03	Priemonė: plėtoti ir tobulinti Tarnybos informacines sistemas, kitus informacinius išteklius	400	186	0	214	167	67	0	100	142	62	0	80
05	**Tikslas. Užtikrintas įpareigojimų, kurie gali būti nustatyti operatoriams ir elektroninių ryšių paslaugų teikėjams valstybės gynybos, nacionalinio saugumo ir viešosios tvarkos palaikymo interesais, taip pat ypatingų aplinkybių atvejais, vykdymas**	**1159**	**0**	**0**	**1159***	**1159**	**0**	**0**	**1159***	**1159**	**0**	**0**	**1159***
05-01	**Uždavinys: užtikrinti, kad operatoriai ir elektroninių ryšių paslaugų teikėjai vykdytų įpareigojimus, kurie gali būti nustatyti valstybės gynybos, nacionalinio saugumo ir viešosios tvarkos palaikymo interesais, taip pat ypatingų aplinkybių atvejais**	**1159**	**0**	**0**	**1159***	**1159**	**0**	**0**	**1159***	**1159**	**0**	**0**	**1159***
05-01-01	Priemonė: įsigyti įrangą, naudojamą ERĮ 77 straipsnio 1 ir (ar) 4 dalyse nurodytais tikslais su Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliota institucija – kriminalinės žvalgybos subjektu – suderinta tvarka	1159	0	0	1159*	1159	0	0	1159*	1159	0	0	1159*

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslo, uždavinio ir priemonės pavadinimas	2018-ųjų metų asignavimai				Numatomi 2019-ųjų metų asignavimai				Numatomi 2020-ųjų metų asignavimai			
		iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			iš viso	iš jų		
			išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti
			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui	
	1. Iš viso Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas	**8200**	**5641**	**3200**	**2559**	**8330**	**5771**	**3300**	**2559**	**8330**	**5771**	**3300**	**2559**
	iš jo:												
	1.1. bendrojo finansavimo lėšos												
	1.2. Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšos												
	1.3. tikslinės paskirties lėšos ir pajamų įmokos	**7041**	**5641**	**3200**	**1400**	**7171**	**5771**	**3300**	**1400**	**7171**	**5771**	**3300**	**1400**
	2. Kiti šaltiniai (Europos Sąjungos finansinė parama projektams įgyvendinti ir kitos teisėtai gautos lėšos)												
	Iš viso programai finansuoti (1+2)	**8200**	**5641**	**3200**	**2559**	**8330**	**5771**	**3300**	**2559**	**8330**	**5771**	**3300**	**2559**

*Pagal Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2017 m. liepos 17 d. raštą Nr. (2.33-01)-6K-1704596 „Dėl prognozuojamų 2018, 2019 ir 2020 metų valstybės biudžeto apimčių ir 2018 metų valstybės biudžeto projekto skaičiavimų“ 2018–2020 m. numatoma skirti po 1 159 tūkst. Eur iš valstybės biudžeto įrangai, naudojamai ERĮ 77 straipsnio 1 ir (ar) 4 dalyse nurodytais tikslais, įsigyti ir išlaikyti, lėšų poreikis šiai įrangai finansuoti sudaro: 2018 m. – 1300 tūkst. Eur, 2019 m. – 1500 tūkst. Eur, 2020 m. – 1500 tūkst. Eur. **Pažymėtina, kad 2018–2020 m. skiriant tik šiuo metu nurodytas sumas, nebūtų užtikrintas visas reikalingas finansavimas iš valstybės biudžeto lėšų.**

3 lentelė. **Ryšių valdymo ir kontrolės programos (01 81) tikslai, uždaviniai, vertinimo kriterijai ir jų reikšmės**

Vertinimo kriterijaus kodas	Tikslų, uždavinių, vertinimo kriterijų pavadinimai ir mato vienetai	Vertinimo kriterijų reikšmės			
		2017-ųjų metų reikšmė	2018-ųjų metų reikšmė	2019-ųjų metų reikšmė	2020-ųjų metų reikšmė
	1 tikslas – užtikrinta veiksminga ir skaidri konkurencija elektroninių ryšių ir pašto paslaugų rinkose				
R-01-81-01-01	Alternatyvių viešųjų fiksuotojo ryšio tinklų ir paslaugų teikėjų rinkos dalis (rinką vertinant pagal galutinių paslaugų gavėjų skaičių, proc.)	11,5	11,75	12,25	12,5
R-01-81-01-02	Pašto paslaugos teikėjų (išskyrus AB Lietuvos paštą) rinkos dalis (rinką vertinant pagal pajamas, proc.)	62	63	63,5	64
R-01-81-01-03	Alternatyvių plačiajuostės interneto prieigos, teikiamos naudojant fiksuotojo ryšio technologijas, paslaugų teikėjų rinkos dalis (rinką vertinant pagal galutinių paslaugų gavėjų skaičių, proc.)	54,5	55	55,25	55,5
	1 tikslo 1 uždavinys – užtikrinti, kad elektroninių ryšių ir pašto sektoriuose nebūtų konkurencijos iškraipymų ir ribojimų				
P-01-81-01-01-01	Atlikta patikrinimų, kaip didelę įtaką rinkoje turintys ūkio subjektai laikosi jiems nustatytų įpareigojimų (proc. nuo nustatytų įpareigojimų)	100	100	100	100
P-01-81-01-01-02	Pagal Europos Komisijos rekomendaciją 2014/710/ES ir kitų rinkų, kurioms gali būti taikomas ex ante reguliavimas, atliktų tyrimų skaičius (vnt.)	3	1	5	2
P-01-81-01-01-03	Pagal Tarnybos kompetenciją nustatytais terminais perkeltų į nacionalinę teisę ir įgyvendintų ES teisės aktų dalis (proc. nuo reikalingų perkelti ir įgyvendinti teisės aktų)	98	99	100	100
P-01-81-01-01-04	Abonentų, pasinaudojusių numerio perkėlimo galimybe, dalis (proc. nuo aktyvių abonentų skaičiaus)	>17,5	>31	>33	>35
P-01-81-01-01-05	Išnagrinėtų pranešimų dėl elektroninių ryšių infrastruktūros įrengimo ir naudojimo pažeidimų dalis (proc. nuo gautų pranešimų apie pažeidimus)	100	100	100	100
P-01-81-01-01-06	Atliktų elektroninių ryšių paslaugų teikėjų planinių patikrinimų skaičius (vnt.)	25	19	18	17

Vertinimo kriterijaus kodas	Tikslų, uždavinių, vertinimo kriterijų pavadinimai ir mato vienetai	Vertinimo kriterijų reikšmės			
		2017-ųjų metų reikšmė	2018-ųjų metų reikšmė	2019-ųjų metų reikšmė	2020-ųjų metų reikšmė
P-01-81-01-01-07	Atliktų pašto paslaugos teikėjų, įskaitant jų skyrius, planinių patikrinimų skaičius (vnt.)	25	16	15	14
	2 tikslas – pagal Tarnybos kompetenciją užtikrinta IRT ir pašto paslaugų naudotojų teisių ir teisėtų interesų apsauga				
R-01-81-02-01	Elektroninių ryšių paslaugų gavėjų (vartotojų) ir pašto paslaugos naudotojų skundų dėl paslaugų kokybės dalis (proc. nuo visų gautų skundų)	19,5	19	18,5	18
R-01-81-02-02	Radijo ryšio įrenginių tipų, atitinkančių RRĮ reglamento administracinius reikalavimus dalis (proc. nuo patikrintų įrenginių tipų)	68	70	72	73
R-01-81-02-03	Elektrinių ir elektroninių aparatų tipų, atitinkančių EMS reglamento administracinius reikalavimus dalis (proc. nuo patikrintų aparatų tipų)	70	72	74	75
R-01-81-02-04	Nuolat stebimų ypatingos svarbos Lietuvos elektroninių ryšių ir interneto tinklų infrastruktūros ir Lietuvos kibernetinės erdvės elementų dalis (proc. nuo visų elementų skaičiaus)	100	100	100	100
R-01-81-02-05	Elektroninio parašo nuotolinio mokymo sistemos vartotojų skaičiaus augimas (proc. palyginti su praėjusiais metais)	5	5	5	5
	2 tikslo 1 uždavinys – stiprinti elektroninių ryšių tinklų ir informacijos saugumą, elektroninių ryšių tinklų patikimumą ir atsparumą				
P-01-81-02-01-01	Ištirtų elektroninių ryšių tinklų ir informacijos saugumo incidentų dalis (proc. nuo gautų pranešimų apie incidentus)	100	100	100	100
P-01-81-02-01-02	Interneto svetainėse www.esaugumas.lt ir www.cert.lt paskelbtų pranešimų elektroninių ryšių tinklų ir informacijos saugumo klausimais skaičius (vnt.)	30	30	30	30
P-01-81-02-01-03	Ištirtų pranešimų apie interneto svetaines, platinančias neskelbtiną informaciją arba pažeidžiančias ribojamos informacijos platinimo tvarką, dalis (proc. nuo gautų pranešimų į interneto karštąją liniją)	100	100	100	100
P-01-81-02-01-04	Paskelbtų pranešimų apie viešo naudojimo kompiuterių tinkluose neskelbtinos	4	4	4	4

Vertinimo kriterijaus kodas	Tikslų, uždavinių, vertinimo kriterijų pavadinimai ir mato vienetai	Vertinimo kriterijų reikšmės			
		2017-ųjų metų reikšmė	2018-ųjų metų reikšmė	2019-ųjų metų reikšmė	2020-ųjų metų reikšmė
	informacijos kontrolės ir ribojamos viešosios informacijos platinimo tvarkos pažeidimus skaičius (vnt.)				
P-01-81-02-01-05	Išnagrinėtų prašymų dėl filtravimo priemonių aprobavimo dalis (proc. nuo gautų prašymų)	100	100	100	100
	2 tikslo 2 uždavinys – elektroninių ryšių ir pašto paslaugų, įskaitant universaliąsias paslaugas, teikimo priežiūra				
P-01-81-02-02-01	Pagal Tarnybos kompetenciją išnagrinėtų IRT ir pašto paslaugų gavėjų, įskaitant vartotojus, skundų dalis (proc. nuo visų gautų skundų)	100	100	100	100
P-01-81-02-02-02	Kabelinės televizijos tinklų (KTV) planinių patikrinimų skaičius (vnt.)	-	20	19	18
P-01-81-02-02-03	Operatorių tinklų, kuriuose vykdoma paslaugų kokybės rodiklių stebėsena skaičius (vnt.)	-	5	5	5
	2 tikslo 3 uždavinys – užtikrinti Lietuvos rinkoje esančių radijo ryšio įrenginių atitiktį privalomiems RRĮ reglamento reikalavimams bei elektrinių ir elektroninių aparatų atitiktį EMS reglamento reikalavimams				
P-01-81-02-03-01	Patikrintų radijo ryšio įrenginių atitikties RRĮ Reglamento administraciniams reikalavimams tipų skaičius (vnt.)	70	71	75	80
P-01-81-02-03-02	Patikrintų elektrinių ir elektroninių aparatų atitikties EMS reglamento administraciniams reikalavimams tipų skaičius (vnt.)	30	32	35	37
P-01-81-02-03-03	Radijo ryšio įrenginių, paimtų iš rinkos ir pateiktų laboratoriniams bandymams, siekiant nustatyti, ar tenkina RRĮ Reglamento esminius reikalavimus, tipų skaičius (vnt.)	20	22	25	30
P-01-81-02-03-04	Elektrinių ir elektroninių aparatų, paimtų iš rinkos ir pateiktų laboratoriniams bandymams, siekiant nustatyti, ar tenkina EMS reglamento esminius reikalavimus, tipų skaičius (vnt.)	15	17	20	25

Vertinimo kriterijaus kodas	Tikslų, uždavinių, vertinimo kriterijų pavadinimai ir mato vienetai	Vertinimo kriterijų reikšmės			
		2017-ųjų metų reikšmė	2018-ųjų metų reikšmė	2019-ųjų metų reikšmė	2020-ųjų metų reikšmė
P-01-81-02-03-05	Atliktų radijo ryšio įrenginių atitikties RRĮ Reglamento esminiams reikalavimams (efektyvaus radijo spektro naudojimo ir elektromagnetinio suderinamumo) vertinimų ir išduotų bandymų ataskaitų skaičius (vnt.)	-	50	50	50
P-01-81-02-03-06	Atliktų elektrinių ir elektroninių aparatų atitikties EMS reglamento esminiams reikalavimams vertinimų ir išduotų bandymų ataskaitų skaičius (vnt.)	-	85	85	85
	2 tikslo 4 uždavinys – vykdyti patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų ir jų teikiamų patikimumo užtikrinimo paslaugų priežiūrą				
P-01-81-02-04-01	Pagal Tarnybos kompetenciją išnagrinėtų asmenų skundų dėl patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjų veiklos dalis (proc. nuo visų gautų skundų)	100	100	100	100
P-01-81-02-04-02	Suteiktos metodinės pagalbos patikimumo užtikrinimo paslaugų teikėjams dalis (proc. nuo visų gautų paklausimų)	100	100	100	100
P-01-81-02-04-03	Suteiktų konsultacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų naudotojams dalis (proc. nuo visų gautų paklausimų)	100	100	100	100
	3 tikslas – sudarytos sąlygos ilgalaikėms investicijoms į elektroninių ryšių infrastruktūrą ir pažangiai IRT plėtrai				
R-01-81-03-01	Ketvirtosios kartos (4G) judriojo radijo ryšio tinklų vidutinio stiprumo ryšių aprėpiama Lietuvos Respublikos teritorijos dalis (proc. nuo visos Lietuvos Respublikos teritorijos)	-	75	80	90
R-01-81-03-02	Paskirtos ES mastu suderintos radijo dažnių juostos plotis (MHz)	915	948	948	960
R-01-81-03-03	Užregistruotų plačiajuostės prieigos judriojo radijo ryšio radijo stočių skaičius (vnt.)	7000	9000	9500	10000
	3 tikslo 1 uždavinys – vykdyti radijo dažnių (kanalų) valdymą, jų naudojimo priežiūrą, įskaitant stebėseną, kitų elektroninių ryšių išteklių valdymą				

Vertinimo kriterijaus kodas	Tikslų, uždavinių, vertinimo kriterijų pavadinimai ir mato vienetai	Vertinimo kriterijų reikšmės			
		2017-ųjų metų reikšmė	2018-ųjų metų reikšmė	2019-ųjų metų reikšmė	2020-ųjų metų reikšmė
P-01-81-03-01-01	Išduota leidimų naudoti radijo dažnius (kanalus) judriojo radijo ryšio vidaus tinkluose (proc. nuo gautų prašymų)	95	95	95	95
P-01-81-03-01-02	Išduota leidimų naudoti radijo dažnius (kanalus) fiksuotosios tarnybos radijo ryšio stotyse (proc. nuo gautų prašymų)	-	80	80	85
P-01-81-03-01-03	Išduota leidimų eksperimentiniam radijo dažnių (kanalų) naudojimui (proc. nuo gautų prašymų)	90	90	90	90
P-01-81-03-01-04	Atlikta naujai įrengtų radijo ir televizijos transliavimo stočių patikrinimų ir kontrolinių matavimų (proc. nuo naujai įrengtų stočių skaičiaus)	100	100	100	100
P-01-81-03-01-05	Radijo ir televizijos transliavimo stočių patikrinimų skaičius (vnt.)	33	32	32	32
P-01-81-03-01-06	Vidaus radijo ryšio tinklų patikrinimų skaičius (vnt.)	141	137	137	137
P-01-81-03-01-07	Ištirtų vartotojų skundų dėl radijo trukdžių dalis (proc. nuo visų gautų skundų skaičiaus)	-	95,5	95,5	95,5
	4 tikslas – integracija į ES ir tarptautinę reguliavimo erdvę ir efektyvi Tarnybos veikla				
R-01-81-04-01	Tarnybos bendrosios veiklos funkcijų koeficiento atitiktis Lietuvos Respublikos Vyriausybės protokolu nustatytai siektinai reikšmei	<0,3	<0,3	<0,3	<0,3
R-01-81-04-02	ES ir tarptautinių organizacijų nuolatinių darbo grupių, komitetų, kurių veikloje užtikrinamas Tarnybos atstovavimas, skaičius (vnt.)	30	29	30	29
	4 tikslo 1 uždavinys – efektyvi integracija į ES ir tarptautinių organizacijų sprendimų priėmimo procesą				
P-01-81-04-01-01	Pranešimų, dokumentų projektų, Lietuvos pozicijų, parengtų ir suderintų dalyvavimui ES Tarybos, Europos Komisijos komitetuose ir darbo grupėse, Europos elektroninių ryšių reguliuotojų institucijos (BEREC), Europos pašto reguliuotojų grupės (ERGP), Europos pašto ir telekomunikacijų administracijų konferencijos (CEPT), Tarptautinės	35	38	40	35

Vertinimo kriterijaus kodas	Tikslų, uždavinių, vertinimo kriterijų pavadinimai ir mato vienetai	Vertinimo kriterijų reikšmės			
		2017-ųjų metų reikšmė	2018-ųjų metų reikšmė	2019-ųjų metų reikšmė	2020-ųjų metų reikšmė
	telekomunikacijų sąjungos (ITU), Pasaulinės pašto sąjungos (UPU) komitetuose ir darbo grupėse, Baltijos šalių reguliuotojų susitikime, kituose tarptautiniuose renginiuose, skaičius (vnt.)				
	4 tikslo 2 uždavinys – efektyvus Tarnybos veiklos organizavimas, veiklos viešumas ir kontrolė				
P-01-81-04-02-01	Valstybės tarnautojų, per ataskaitinius metus dalyvavusių kvalifikacijos tobulinimo renginiuose, dalis (proc. nuo bendro valstybės tarnautojų skaičiaus)	82	85	87	88
P-01-81-04-02-02	Tarnyboje taikomų įteisintų pažangių personalo valdymo priemonių skaičius (vnt.)	1	2	3	–
P-01-81-04-02-03	Tarnybos informacinių sistemų ir jų posistemių pasiekiamumas per metus (proc. nuo viso jų darbo laiko)	90	90	90	90
	5 tikslas – užtikrintas įpareigojimų, kurie gali būti nustatyti operatoriams ir elektroninių ryšių paslaugų teikėjams valstybės gynybos, nacionalinio saugumo ir viešosios tvarkos palaikymo interesais, taip pat ypatingų aplinkybių atvejais, vykdymas				
R-01-81-05-01	Užtikrintas su elektroninių ryšių srautų priežiūra susijusių įpareigojimų vykdymas (proc.)	100	100	100	100
	5 tikslo 1 uždavinys – užtikrinti, kad operatoriai ir elektroninių ryšių paslaugų teikėjai vykdytų įpareigojimus, kurie gali būti nustatyti valstybės gynybos, nacionalinio saugumo ir viešosios tvarkos palaikymo interesais, taip pat ypatingų aplinkybių atvejais				
P-01-81-05-01-01	Įsigytos įrangos, naudojamos Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo 77 straipsnio 1 ir (ar) 4 dalyse nurodytais tikslais, dalis (proc. nuo reikalingos įsigyti)	100	100	100	100

II STRATEGINIS TIKSLAS (KODAS (02)

SIEKTI, KAD BŪTŲ SUDARYTOS VEIKSMINGOS KONKURENCIJOS GELEŽINKELIŲ TRANSPORTO RINKOJE SĄLYGOS IR BŪTŲ UŽKIRSTA GALIMYBĖ VIEŠOSIOS GELEŽINKELIŲ INFRASTRUKTŪROS VALDYTOJUI, GELEŽINKELIO ĮMONĖMS (VEŽĖJOMS), GELEŽINKELIŲ PASLAUGŲ ĮRENGINIŲ OPERATORIAMS PIKTNAUDŽIAUTI SAVO ĮTAKA GELEŽINKELIŲ TRANSPORTO RINKOJE.

Geležinkelių transporto rinkos reguliavimas bus vykdomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodeksu (toliau – Geležinkelių transporto kodeksas).

Strateginio tikslo bus siekiama sudarant sąlygas veiksmingai konkurencijai ir užtikrinant, kad geležinkelių transporto rinkoje veikiantys ūkio subjektai nepiktnaudžiautų savo įtaka, t. y. netaikytų diskriminacinių priemonių, taip pat ir suteikiant prieigą prie geležinkelių infrastruktūros, geležinkelių paslaugų įrenginių ir juose teikiamų paslaugų. Įgyvendinant šį strateginį tikslą, bus siekiama užtikrinti Lietuvoje veikiantiems ūkio subjektams vienodas galimybes ir sąlygas veikti geležinkelių transporto rinkoje.

Įgyvendinant šį strateginį tikslą bus siekiama šio efekto vertinimo kriterijaus:

Vertinimo kriterijaus kodas	Efekto vertinimo kriterijaus pavadinimas ir mato vienetas	2017-ųjų metų reikšmė	2018-ųjų metų reikšmė	2019-ųjų metų reikšmė	2020-ųjų metų reikšmė
E-02-01	Geležinkelių transporto rinkos augimas pagal pervežtų krovinių kiekį (proc. palyginti su ankstesniais metais)	0,25	0,3	0,35	0,4

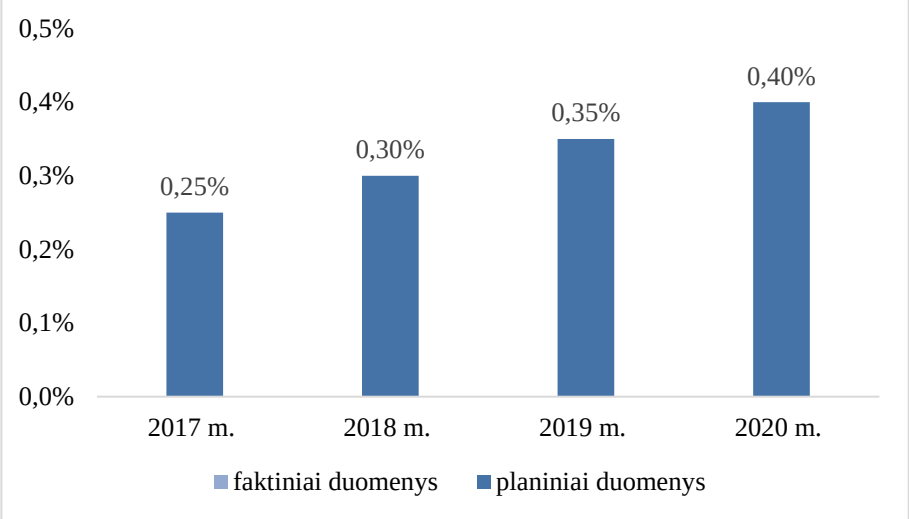

7 pav. **Efekto kriterijus E-02-01 – geležinkelių transporto rinkos augimas pagal pervežtų krovinių kiekį (proc. palyginti su ankstesniais metais)**

Šiam strateginiam tikslui įgyvendinti bus vykdoma Geležinkelių transporto rinkos reguliavimo programa (02 82).

Bendroji informacija apie programą
Geležinkelių transporto rinkos reguliavimo programa pradėta vykdyti 2017 m. ir bus tęsiama 2018–2020 m. Programa inicijuojama remiantis Geležinkelių transporto kodekso pakeitimo įstatymo nuostatomis. Vadovaujantis Geležinkelių transporto kodekso 7^1 straipsnio 10 dalies 1 punktu, Tarnybos, kaip geležinkelių transporto rinkos reguliuotojo, funkcijos finansuojamos iš geležinkelio įmonių (vežėjų) mokamų įmokų. Geležinkelio įmonės (vežėjo) įmoka apskaičiuojama pagal jos praėjusių metų faktinę darbo Lietuvos Respublikos geležinkelių tinkle apimtį bruto tonkilometriais. Įmokos dydis yra 5 eurai už vieną milijoną bruto tonkilometrių. Programos tikslai ir uždaviniai atitinka Geležinkelių transporto kodekso keliamus tikslus ir užtikrina Tarnybos finansavimo principus. Programa orientuota į Tarnybai pavestų geležinkelių transporto rinkos reguliuotojo funkcijų įgyvendinimą, vykdant šios rinkos stebėseną, siekiant, kad būtų sudarytos veiksmingos konkurencijos Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto paslaugų rinkoje egzistavimo ir plėtros sąlygos, taip pat sąlygos, padedančios užkirsti kelią viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojui, geležinkelių paslaugų įrenginių operatoriams piktnaudžiauti savo įtaka Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto paslaugų rinkoje. Programos vykdytojas – Tarnyba. Programos ir geležinkelių transporto rinkos reguliavimo funkcijoms vykdyti 2017 m. buvo numatytos 4 valstybės tarnautojų pareigybės. Šį poreikį Tarnyba 2016 m. rugsėjo 6 d. raštu Nr. (31.12) 1B-2510 „Dėl detalesnio pareigybių skaičiaus didinimo poreikio įvertinimo“ buvo pateikusi Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai. Sprendimai dėl šių Tarnybai naujai pavestų funkcijų vykdymui reikalingų žmogiškųjų išteklių skyrimo iki šiol nėra priimti. Programos koordinatorius – Tarnybos direktoriaus pavaduotojas – Giedrius Pūras.

2 lentelė. **2018–2020-ųjų metų Geležinkelių transporto rinkos reguliavimo programos (02 82) tikslai, uždaviniai, priemonės ir asignavimai**

(tūkst. eurų)

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslo, uždavinio ir priemonės pavadinimas	2018-ųjų metų asignavimai				Numatomi 2019-ųjų metų asignavimai				Numatomi 2020-ųjų metų asignavimai			
		iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			iš viso	iš jų		
			išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti
			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui	
02	**Tikslas. Sudaryti sąlygas veiksmingai konkurencijai geležinkelių transporto rinkoje.**	**130**	**130**	**63**	**0**	**130**	**130**	**63**	**0**	**130**	**130**	**63**	**0**
02-01	**Uždavinys: užtikrinti, kad geležinkelių transporto rinkoje nebūtų konkurencijos iškraipymų ir ribojimų**	**130**	**130**	**63**	**0**	**130**	**130**	**63**	**0**	**130**	**130**	**63**	**0**
02-01-01	Priemonė: tobulinti Lietuvos geležinkelių transporto rinkos reguliavimo aplinką ir teisinę bazę, siekiant skatinti veiksmingą konkurenciją ir sudaryti palankias sąlygas prieigai prie infrastruktūros, efektyvumo didinimui bei investicijoms į infrastruktūrą	105	105	63	0	105	105	63	0	105	105	63	0
02-01-02	Priemonė: nagrinėti savo iniciatyva ar pagal pareiškėjų skundus viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo, geležinkelių paslaugų įrenginių operatorių, geležinkelio įmonių (vežėjų), institucijų, įstaigų ar organizacijų veiksmus ir (ar) neveikimą.	4	4	0	0	4	4	0	0	4	4	0	0
02-01-03	Priemonė: vykdyti viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo, prireikus geležinkelio įmonių (vežėjų) ir geležinkelių paslaugų įrenginių operatorių, apskaitos atskyrimo priežiūrą.	20	20	0	0	20	20	0	0	20	20	0	0
02-01-04	Priemonė: Statistinių duomenų apie geležinkelių transporto rinką surinkimas, apibendrinimas ir viešinimas nustatytais terminais	1	1	0	0	1	1	0	0	1	1	0	0

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslo, uždavinio ir priemonės pavadinimas	2018-ųjų metų asignavimai				Numatomi 2019-ųjų metų asignavimai				Numatomi 2020-ųjų metų asignavimai			
		iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			iš viso	iš jų		
			išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti
			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui			iš viso	iš jų darbo užmo-kesčiui	
	1. Iš viso Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas	**130**	**130**	**63**	**0**	**130**	**130**	**63**	**0**	**130**	**130**	**63**	**0**
	iš jo:												
	1.1. bendrojo finansavimo lėšos												
	1.2. Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšos												
	1.3. tikslinės paskirties lėšos ir pajamų įmokos	**130**	**130**	**63**	**0**	**130**	**130**	**63**	**0**	**130**	**130**	**63**	**0**
	2. Kiti šaltiniai (Europos Sąjungos finansinė parama projektams įgyvendinti ir kitos teisėtai gautos lėšos)												
	Iš viso programai finansuoti (1+2)	**130**	**130**	**63**	**0**	**130**	**130**	**63**	**0**	**130**	**130**	**63**	**0**

3 lentelė. **Geležinkelių transporto rinkos reguliavimo programos (02 82) tikslai, uždaviniai, vertinimo kriterijai ir jų reikšmės**

Vertinimo kriterijaus kodas	Tikslų, uždavinių, vertinimo kriterijų pavadinimai ir mato vienetai	Vertinimo kriterijų reikšmės			
		2017-ųjų metų reikšmė	2018-ųjų metų reikšmė	2019-ųjų metų reikšmė	2020-ųjų metų reikšmė
	1 tikslas – sudaryti sąlygas veiksmingai konkurencijai geležinkelių transporto rinkoje				
R-02-82-01-01	Nustatytais terminais pagal Tarnybos kompetenciją išnagrinėtų pareiškėjų skundų dėl viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo, geležinkelių paslaugų įrenginių operatorių, geležinkelio įmonių (vežėjų), institucijų, įstaigų ar organizacijų veiksmų ir (ar) neveikimo, dalis (proc. nuo visų gautų skundų)	30	100	100	100
	1 tikslo 1 uždavinys – užtikrinti, kad geležinkelių transporto rinkoje nebūtų konkurencijos iškraipymų ir ribojimų				
P-02-82-01-01-01	Parengtų ir nustatytais terminais EK pateiktų geležinkelių transporto rinkos stebėjimo ataskaitų skaičius (per metus) (vnt.)	1	1	1	1

III. STRATEGINIS TIKSLAS (KODAS (03)

UŽTIKRINTI ATLYGINIMO UŽ REGISTRO OBJEKTŲ REGISTRAVIMĄ IR DOKUMENTŲ TEIKIMĄ DYDŽIŲ APSKAIČIAVIMO PRIEŽIŪRĄ

Atlyginimo už registro objektų registravimą ir dokumentų teikimą dydžių apskaičiavimo priežiūra bus vykdoma vadovaujantis VIIVĮ pakeitimo įstatymu, Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymu ir Nutarimu Nr. 45, kuriais įtvirtinamas atlyginimo už registro objektų registravimą apskaičiavimo ir sąnaudų, patiriamų dėl neatlygintino registro objektų registravimo, ir atlyginimo už dokumentų teikimą dydžių apskaičiavimo ir sąnaudų, patiriamų dėl neatlygintino dokumentų teikimo, priežiūros mechanizmas. VIIVĮ pakeitimo įstatyme numatoma, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliota institucija vertintų, ar atlyginimo už registro objektų registravimą ir registro ir informacinių sistemų duomenų teikimą dydžiai apskaičiuoti vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka, o neatlygintino registro objekto registravimo ir duomenų teikimo sąnaudų, kurias prašoma finansuoti iš valstybės biudžeto lėšų, dydis yra pagrįstas.

Pažymėtina, kad, vadovaujantis Nutarimu Nr. 45 patvirtintu Atlyginimo už dokumentų teikimą dydžių apskaičiavimo ir atlyginimo už registro duomenų, registro informacijos, registrui pateiktų dokumentų ir (arba) jų kopijų, valstybės informacinių sistemų duomenų teikimą mokėjimo tvarkos aprašu (toliau – Atlyginimo už dokumentų teikimą dydžių apskaičiavimo tvarkos aprašas), Tarnyba turės teikti išvadas, ar

valstybės ir savivaldybių institucijų bei įstaigų, įmonių ir viešųjų įstaigų, finansuojamų iš valstybės ar savivaldybių biudžetų ir Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo nustatyta tvarka įgaliotų atlikti viešąjį administravimą arba teikiančių asmenims viešąsias ar administracines paslaugas, arba vykdančių kitas viešąsias funkcijas, įskaitant bibliotekas, muziejus ir valstybės archyvus, registrų ir valstybės informacinių sistemų tvarkytojus (toliau – institucijos) pateikti atlyginimo už registro duomenų, registro informacijos, registrui pateiktų dokumentų ir (arba) jų kopijų, valstybės informacinių sistemų duomenų teikimą, taip pat atlyginimo už dokumentų, įskaitant registro duomenis, registro informaciją, registrui pateiktus dokumentus ir (arba) jų kopijas, valstybės informacinių sistemų duomenis, teikimą pakartotinai naudoti (toliau kartu – dokumentų teikimas) dydžiai apskaičiuoti laikantis Atlyginimo už dokumentų teikimą dydžių apskaičiavimo tvarkos apraše nustatytų reikalavimų, patvirtinti tipines atlyginimo už dokumentų teikimą dydžių apskaičiavimo ir kompensuojamų sąnaudų dydžių patikrinimo paslaugų technines užduotis, vertinti sąnaudų, patirtų dėl neatlygintino dokumentų teikimo, dydžių pagrįstumą, rengti ir teikti apibendrintą informaciją apie Atlyginimo už dokumentų teikimą dydžių apskaičiavimo tvarkos aprašo nuostatų įgyvendinimą.

Strateginio tikslo bus siekiama tikrinant, ar nustatyti atlyginimų dydžiai už registro objektų registravimą ir dokumentų teikimą atitinka realias šių veiklų sąnaudas, ar nurodomos sąnaudos, patirtos dėl įstatymuose nustatyto neatlygintino registrų objektų registravimo ir dokumentų teikimo, finansuotino iš valstybės biudžeto, yra tinkamai apskaičiuotos. Nustačius neatitikimus, institucijos būtų įpareigotos perskaičiuoti nustatytus atlyginimo dydžius ar nurodomas patirtas sąnaudas. Tarnyba prižiūrės, kad visos institucijos apskaičiuodamos atlyginimo už dokumentų teikimą dydžius, vadovautųsi Atlyginimo už dokumentų teikimą dydžių apskaičiavimo tvarkos aprašo priede pateikta metodika.

Įgyvendinant šį strateginį tikslą bus siekiama šio efekto vertinimo kriterijaus:

Vertinimo kriterijaus kodas	Efekto vertinimo kriterijaus pavadinimas ir mato vienetas	2017-ųjų metų reikšmė	2018-ųjų metų reikšmė	2019-ųjų metų reikšmė	2020-ųjų metų reikšmė
E-03-01	Išvadų, pateiktų dėl atlyginimo dydžių pagrįstumo sąnaudomis, dalis (proc. nuo pateiktų prašymų)	-	-	100	100

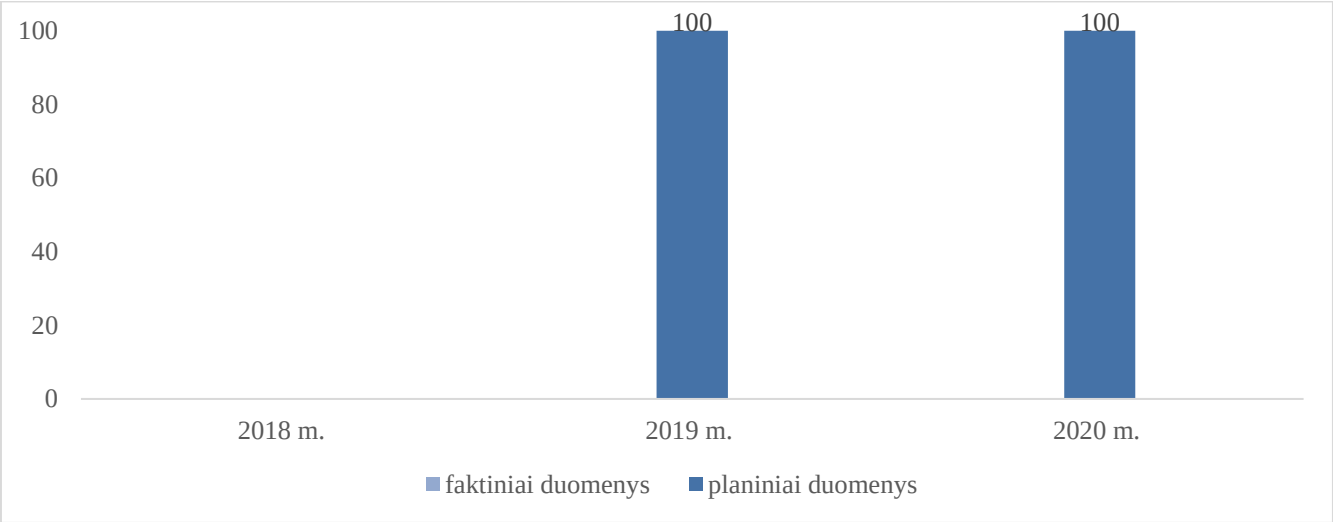

8 pav. **Išvadų, pateiktų dėl atlyginimo dydžių pagrįstumo sąnaudomis, dalis (proc. nuo pateiktų prašymų)**

Šiam strateginiam tikslui įgyvendinti bus vykdoma programa – Atlyginimo už duomenų registravimą ir teikimą apskaičiavimo priežiūros programa (03 83)

Bendroji informacija apie programą
Siekiant tinkamai pasirengti numatomų Tarnybai pavesti naujų funkcijų vykdymui ir pradėti jas įgyvendinti, Tarnyba nuo 2018 m. pradės vykdyti Atlyginimo už duomenų registravimą ir teikimą apskaičiavimo priežiūros programą. Programa inicijuojama vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo, Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo, VIIVĮ pakeitimo įstatymo nuostatomis, kurių pagrindu Tarnybai pavestos naujos funkcijos, susijusias su atlyginimo už dokumentų teikimą dydžių apskaičiavimo priežiūra bei atlyginimo už registro objekto registravimą dydžių apskaičiavimo priežiūra. 2018 m. Programa bus orientuota į pasirengimą įgyvendinti Tarnybai pavedamas atlyginimo už dokumentų teikimą dydžių apskaičiavimo priežiūros institucijos funkcijas, nustatytas Atlyginimo už dokumentų teikimą dydžių apskaičiavimo tvarkos apraše. Funkcijos apims tipinių atlyginimo už dokumentų teikimą dydžių apskaičiavimo ir kompensuojamų sąnaudų dydžio patikrinimo paslaugų techninių užduočių parengimą, sąnaudų priskyrimo dokumentų teikimo veikloms reikalavimų parengimą ir patvirtinimą, išvadų, ar atlyginimo dydžiai apskaičiuoti laikantis Atlyginimo už dokumentų teikimą dydžių apskaičiavimo tvarkos aprašo reikalavimų, teikimą, išvadų dėl kompensuojamų sąnaudų dydžio pagrįstumo teikimą, metodinės pagalbos dėl Atlyginimo už dokumentų teikimą dydžių apskaičiavimo tvarkos aprašo nuostatų taikymo teikimą institucijoms ir kt. Likusiai daliai VIIVĮ pakeitimo įstatyme numatytų funkcijų, susijusių su registro objektų registravimo atlyginimo dydžių ir sąnaudų dydžių priežiūra, Susisiekimo ministerija rengs atskirą Vyriausybės nutarimą, kuriame ateityje bus nustatytos Tarnybos funkcijos atitinkamoje srityje. Programos vykdytojas – Tarnyba. Tarnyba, nustatydama priežiūros institucijos funkcijų vykdymui reikalingų pareigybių skaičių, įvertino preliminarias su priežiūros institucijos funkcijų įgyvendinimu susijusios veiklos apimtis, atsižvelgiant į Tarnybos patirtį, susijusią su sąnaudų apskaita, jų tikrinimu elektroninių ryšių ir pašto sektoriuose. Priežiūros institucijos funkcijos turės būti įgyvendinamos nuolatos, jos apims eilę susijusių procesų (teisės aktų parengimą ir patvirtinimą, institucijų pateiktų atlyginimų dydžių apskaičiavimų įvertinimą, išvadų pateikimą, metodinę pagalbą institucijoms ir kt.). Įvertinus naujai pavedamos srities specifiką, jos esminius skirtumus nuo kitų Tarnybos veiklos sričių, **Tarnyboje numatoma sukurti atskirą struktūrinį padalinį, dirbsiantį su šia specifine sritimi, kurios apimtys ateityje, tikėtina, didės (atitinkamai, didės ir žmogiškųjų išteklių poreikis tinkamam šios srities administravimui). Įvertinta, kad naujų priežiūros institucijos funkcijų vykdymui Tarnybai reikalingos 7 papildomos pareigybės.** **Šių funkcijų finansavimui valstybės biudžeto finansavimo poreikis sudaro 210 tūkst. Eur kasmet. Šis lėšų poreikis apskaičiuotas, įvertinus nustatytą 7 pareigybių poreikį ir numatomų funkcijų specifiką.** **2018 m. pereinamuoju laikotarpiu Tarnybai numatytos 100 tūkst. Eur valstybės biudžeto lėšos nėra pakankamos naujų priežiūros funkcijų vykdymui.** Programos koordinatorius – l. e. Tarnybos direktoriaus pavaduotojo pareigas – Ieva Žilionienė.

2 lentelė. **2018–2020-ųjų metų Atlyginimo už duomenų registravimą ir teikimą apskaičiavimo priežiūros programa (03 83) tikslai, uždaviniai, priemonės ir asignavimai**

(tūkst. eurų)

Tikslo, uždavinio, priemonės kodas	Tikslo, uždavinio ir priemonės pavadinimas	2018-ųjų metų asignavimai				Numatomi 2019-ųjų metų asignavimai				Numatomi 2020-ųjų metų asignavimai			
		iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			iš viso	iš jų		
			išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti
			iš viso	iš jų darbo užmokesčiui			iš viso	iš jų darbo užmokesčiui			iš viso	iš jų darbo užmokesčiui	
03	**Tikslas: Užtikrintas atlyginimo už registro objektų registravimą ir dokumentų teikimą dydžių pagrįstumas sąnaudomis**	**100***	**97**	**48**	**3**	**210**	**203**	**110**	**7**	**210**	**203**	**110**	**7**
03-01	**Uždavinys: užtikrinti, kad atlyginimų dydžiai už registro objektų registravimą ir dokumentų teikimą atitiktų realias šių veiklų sąnaudas, o sąnaudos, patirtos dėl neatlygintino registrų objektų registravimo ir dokumentų teikimo, būtų tinkamai apskaičiuotos**	**100***	**97**	**48**	**3**	**210**	**203**	**110**	**7**	**210**	**203**	**110**	**7**
03-01-01	Priemonė: vertinti atlyginimo už registro objektų registravimą ir dokumentų teikimą dydžių pagrįstumą	83	80	48	3	175	168	110	7	175	168	110	7
03-01-02	Priemonė: vertinti neatlygintino registro objektų registravimo ir dokumentų teikimo sąnaudų pagrįstumą	15	15	0	0	25	25	0	0	25	25	0	0
03-01-03	Priemonė: surinkti ir nustatytais terminais paskelbti apibendrintą informaciją apie Atlyginimo už dokumentų teikimą apskaičiavimo tvarkos aprašo nuostatų įgyvendinimą	2	2	0	0	10	10	0	0	10	10	0	0
	1. Iš viso Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas	**100***	**97**	**48**	**3**	**210**	**203**	**110**	**7**	**210**	**203**	**110**	**7**
	iš jo:												
	1.1. bendrojo finansavimo lėšos												
	1.2. Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšos												
	1.3. tikslinės paskirties lėšos ir pajamų įmokos												
	2. Kiti šaltiniai (Europos Sąjungos finansinė parama projektams įgyvendinti ir kitos teisėtai gautos lėšos)												
	Iš viso programai finansuoti	**100***	**97**	**48**	**3**	**210**	**203**	**110**	**7**	**210**	**203**	**110**	**7**

*2018 m. **pereinamajam laikotarpiui** naujai pavedamų atlyginimo už dokumentų dydžių teikimą apskaičiavimo priežiūros institucijos funkcijų vykdymui skirtas 100 tūkst. Eur finansavimas, tačiau jis yra nepakankamas, siekiant tinkamai vykdyti naujas priežiūros institucijos funkcijas nuo 2019 m.

3 lentelė. **Atlyginimo už duomenų registravimą ir teikimą apskaičiavimo priežiūros programos (03 83) tikslai, uždaviniai, vertinimo kriterijai ir jų reikšmės**

Vertinimo kriterijaus kodas	Tikslų, uždavinių, vertinimo kriterijų pavadinimai ir mato vienetai	Vertinimo kriterijų reikšmės			
		2017-ųjų metų reikšmė	2018-ųjų metų reikšmė	2019-ųjų metų reikšmė	2020-ųjų metų reikšmė
	1 tikslas – Užtikrintas atlyginimo už registro objektų registravimą ir dokumentų teikimą dydžių pagrįstumas sąnaudomis				
R-03-83-01-01	Išnagrinėtų prašymų dėl atlyginimo už registro objektų registravimą ir dokumentų teikimą dydžių pagrįstumo, dalis (proc. nuo visų gautų prašymų)	-	-	100	100
R-03-83-01-02	Išnagrinėtų prašymų dėl neatlygintino registro objektų registravimo ir dokumentų teikimo sąnaudų pagrįstumo, dalis (proc. nuo visų gautų prašymų)	-	-	100	100
	1 tikslo 1 uždavinys – užtikrinti, kad atlyginimų dydžiai už registro objektų registravimą ir dokumentų teikimą atitiktų realias šių veiklų sąnaudas, o sąnaudos, patirtos dėl neatlygintino registrų objektų registravimo ir dokumentų teikimo, būtų tinkamai apskaičiuotos				
P-03-83-01-01-01	Parengtų ir nustatytais terminais paskelbtų ataskaitų apie Atlyginimo už dokumentų teikimą dydžių apskaičiavimo tvarkos aprašo nuostatų įgyvendinimą skaičius (per metus) (vnt.)	-	1	1	1

4 lentelė. **2018-ųjų metų pareigybių skaičius pagal institucijas / įstaigas ir pareigybių grupes**

Eil. Nr.	Institucijos / įstaigos pavadinimas	Pareigybių skaičius								Išlaidos darbo užmokesčiui, tūkst. eurų
		Institucijos (įstaigos) vadovai ir pavaduotojai		kitų padalinių vadovai ir pavaduotojai		Specialistai ir (ar) pareigūnai, neturintys pavaldžių asmenų, ir kiti		iš viso	iš jų valstybės tarnautojai	
		iš viso	iš jų valstybės tarnautojai	iš viso	iš jų valstybės tarnautojai	iš viso	iš jų valstybės tarnautojai			
1.	Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnyba	24*	23	37	37	113	101	174	161	3077
	Kiti biudžeto lėšas gaunantys subjektai									
Iš viso pareigybių		24*	23	37	37	113	101	174	161	3077
Iš viso išlaidų darbo užmokesčiui, tūkst. eurų		**622**	**585**	**732**	**732**	**1723**	**1536**	**3077**	**2853**	**3077**
Lėšų suma, teisės aktų numatyta tvarka skirta daliai dėl ekonomikos krizės neproporcingai sumažinto darbo užmokesčio (atlyginimo) grąžinti (2018 m. – 25 proc. išmokėtinos sumos)										234
Iš viso išlaidų darbo užmokesčiui (įskaitant lėšas, skirtas dėl ekonomikos krizės neproporcingai sumažinto darbo užmokesčio (atlyginimo) daliai grąžinti (2018 m. – 25 proc. išmokėtinos sumos)										**3 311**

* Iš jų 1 valstybės pareigūnas

5 lentelė. **2018–2020-ųjų metų investicijų projektai ir asignavimai**

tūkst. eurų

Priemonės kodas	Investicijų projekto pavadinimas	Įgyvendinimo terminai		Bendra vertė	Panaudota lėšų iki 2017-ųjų metų	Planuojama panaudoti 2017-aisiais metais	2018-aisiais metais			2019-aisiais metais			2020-aisiais metais		
		pradžia	pabaiga				Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų poreikis	iš jų		Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų poreikis	iš jų		Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų poreikis	iš jų	
								įstaigų pajamų įmokos	Europos Sąjungos ir kita tarptautinė finansinė parama		įstaigų pajamų įmokos	Europos Sąjungos ir kita tarptautinė finansinė parama		įstaigų pajamų įmokos	Europos Sąjungos ir kita tarptautinė finansinė parama
05-01-01	Specializuotos signalų apdorojimo ir dekodavimo programinės ir aparatinės įrangos įsigijimas bei įdiegimas operatorių komutacijos mazguose*	2012	2020	9 797,5	5 161,5	1 159	1 159**	0		1 159**	0		1 159**	0	
03-01-06	Judriųjų radijo spektro stebėsenos stočių įsigijimas	2016	2018	1 836,4	295,4	631	910	910		0	0		0	0	
04-02-03	Informacinių technologijų infrastruktūros plėtra ir atnaujinimas	2017	2020	235	0	80	130	130		15	15		10	10	
Iš viso investicijų projektams				**11 868,9**	**5 456,9**	**1 870**	**2 199**	**1 040**		**1 174**	**15**		**1 169**	**10**	

* Pagal Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 19 d. nutarimu Nr. 1029 „Dėl Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos nuostatų patvirtinimo“, 21.11 papunktį Tarnybai pavesta įsigyti, valdyti, prižiūrėti ir atnaujinti įrangą, naudojamą ERĮ 77 straipsnio 1 ir (ar) 4 dalyse nurodytais tikslais, kuri pagal ERĮ 77 straipsnio 1 ir (ar) 4 dalių nuostatas turėtų būti įsigyjama ir išlaikoma valstybės lėšomis. Specializuota programinė ir aparatinė įranga nustatyta teisės aktų tvarka patikėjimo teise valdyti bus perduota Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamentui.

** Pagal Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2017 m. liepos 17 d. raštą Nr. (2.33-01)-6K-1704596 „Dėl prognozuojamų 2018, 2019 ir 2020 metų valstybės biudžeto apimčių ir 2018 metų valstybės biudžeto projekto skaičiavimų“ investicijų projektui „Specializuotos signalų apdorojimo ir dekodavimo programinės ir aparatinės įrangos įsigijimas ir įdiegimas operatorių komutacijos mazguose“ vykdyti 2018– 2020 m. nustatytas finansavimas po 1 159 tūkst. Eur valstybės biudžeto lėšų, tačiau pagal Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento pateiktą poreikį 2018–2020 m. nėra užtikrintas visas finansavimas iš valstybės biudžeto lėšų, kuris atitinkamai yra 2018 m. – 1 300 tūkst. Eur, 2019 m. – 1 500 tūkst. Eur, 2020 m. – 1500 tūkst. Eur.